

శంకువ్యాహ

పెళ్లాల కదల మాసపెళ్లిక

1st Feb. '57

8
AS.

చందులు

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

పాపమైజన్స్ (బా.క.)	3	పరుపవెది	34
నక్కనవారీ	7	వావికుడు సింద్రబాద్	42
ముగ్గురు మాంత్రికులు	9	భువనసుందరి - 5	49
మదాలన	18	మోసగాళ్లు	57
మాయచిత్రరువు	28	మిత్రబేదం (గేయకథ)	61

ఆవిగాక ఇంద్రజాలం, చిత్ర కగ, ధాతో శ్రీకల పాటి,
వార్తలు - విశేషాలు, మొదలైన మరి ఎన్న అక్రమాలు.

చంపస్యరాలు, జడవిల్ల, జడ
కుచ్చులు ధరించడానికి కేససంపద
తావాలిగదా ? కాని, కేసపర్చిని
ఉండగా విచారమెందుకు ?

కేశవర్ణని

షాంహూతో

మీ కేశములను శుభ్రంగానూ,
సువాసనగానూ ఉంచుకొసండి.

కేశవర్ణని ప్రోడక్ట్స్
కోమంబతూరు.

త్వేరులు
వస్తున్నది!

పాన్నలూరి
బుదర్చు వారి

బూగ్గరాలు

N.T.రామూర్థి • జమ్మున
జానకి • రేలంగి • రమేషా రెడ్డి.
సి.ఎస్.ఆర్ • సుర్యకాంతం
నటించనది....

డైరక్టర్ •
బి.యిన్.రెడ్డి

వాహినీ విదుదల....

BAKTHA

రిజిస్ట్రేషన్ నం : 119923

డైమండ్ సుగంధవక్కుపొడి

ఉపయోగించువారికి గమనిక

మా 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్కుపొడి ఆతి రుచికరమైనది, అన్ని విధాల మిక్కిలి ప్రసిద్ధివెందినదిన్ని. మీరు ఈసారి వక్కుపొడి కానే టప్పుదు—“మాకు 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్కుపొడి కావాలి. అదే ఇవ్వండి. ఇతరములు వివిధమైన పద్మ” అని కచ్చితంగా చెప్పి, అడగండి.

ది డి. పి. అండ్ కంపెనీ,
కౌల్బజార్ - బ్లాక్ - 1.

— : సేల్స్ డిపోటు : —

చిరాల - గుంటూరు - కర్నూలు - ఆదెని - హుబ్లి.

జానకి ఎక్స్

టాయ్మరెట్ పబ్లిక్ వాడుచున్నది

"అది వాతు తెలిసియున్నట్టి అతి తెల్లవి. అతి కుద్దమైన సబ్బు"

చలన చిత్రమందు విజయమును నియాపుకొనుటకు తేవలం పియములందు పని చేయుటి చాలదు అని జానకి ఎదుగును. ఉదాహరణకు, అమె తన కోపులమైన చర్చ పొందర్చుచుప్పు చాల క్రెడిషప్పించుచు. అమె ఎల్లప్పుచూ లక్ష్మీ టాయ్మరెట్ సబ్బును వాడుటవల్ల దాని పునోహారచ్చుమును నియపుకొనును.

ఎంతో తెల్లవిది, ఎంతో కుద్దమైనది — లక్ష్మీ టాయ్మరెట్ సబ్బు రూఢిగా చర్చ పొందర్చుచును తాపాడునట్టి.

అతి మందరమైన సినీమా కారణ దీనినే వాడుదురు. కనుక మీరున్నా వాడుదు:

లక్ష్మీ టాయ్మరెట్ సబ్బు

సినీమా తారలకు సొందర్చుమునిచ్చ సబ్బు

LTS. 514-50 TL

అకర్షణకు అందచండాలకు...

రెమీ స్నో

ఫీబువరి 1 విడుదల

రేపునీధే

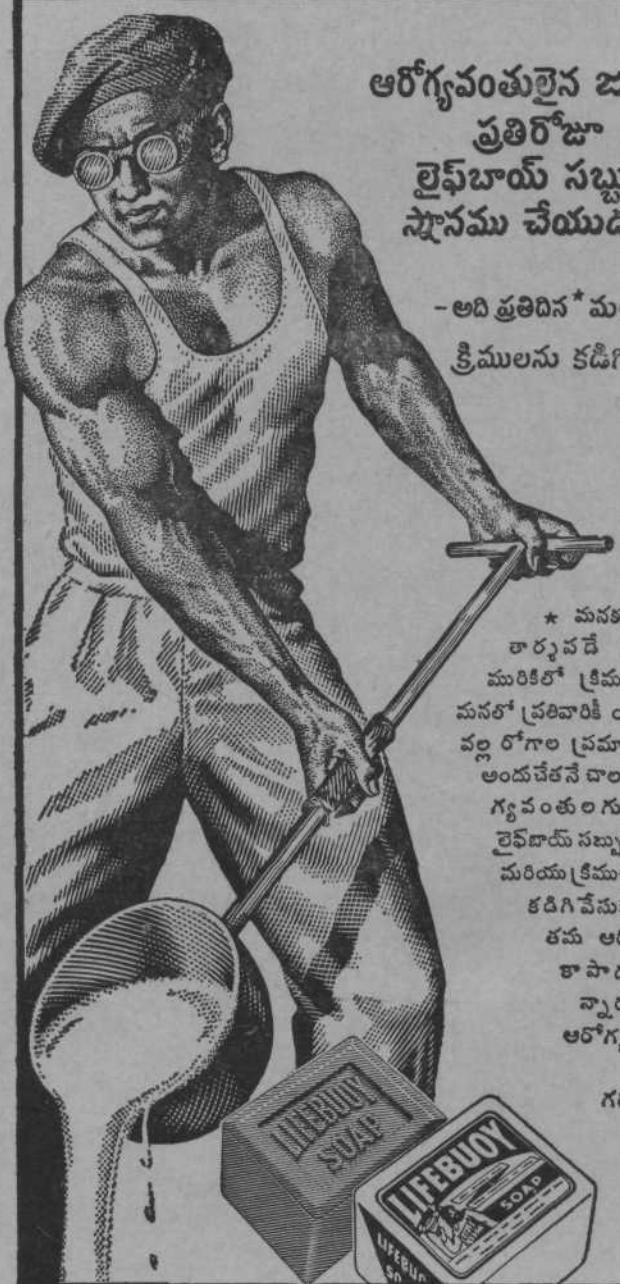
...శర్మాత, దర్జకుడు...
భాస్కర్ రామ్

C.H.E. PRAGAD RAO

దిస్ట్రిబ్యూటర్లు

{ అంద్ర : ప్రెమియర్ ఫిలింస్
సిద్డిక్ : విజయ పిక్చర్స్
నైజాం : హృదా పిక్చర్స్

ఆరోగ్యవంతునైన జనులు
ప్రతిరోజు
లైఫ్బూయ్ సభ్యతో
స్వానము చేయుదురు

- అది ప్రతిదిన * మరినములోని
క్రీములను కడిగివేయును :

* మనకు ప్రతిదినం
రార్గపచె మా మూల
మరికరో క్రీములన్నాయి.
మనకో ప్రతివారికి యా క్రీముల
వర్ల రోగాల ప్రమాదం వుంది.
అందచేకనే చాంపంది అరో
గ్యవంతులగు జనులు
లైఫ్బూయ్ సభ్యతో మరికిని
మరియు క్రీములను రోబో
కడిగివేసుకోమానివర్ల
ఈ అరోగ్యగమను
కా పాదుకొ మచు
న్నారు — అది
అరోగ్యవంతునైన
శాయిని
గరిగించున.

L. 263-50 TL

భారతదేశంలో తయారుచేయిదిని

హృదయాన్ని పులకరింపజేసే కానుక !

సాగనైన త్రైత డబ్బులో ప్యారీ కంపెనీవారి మితాయిలు

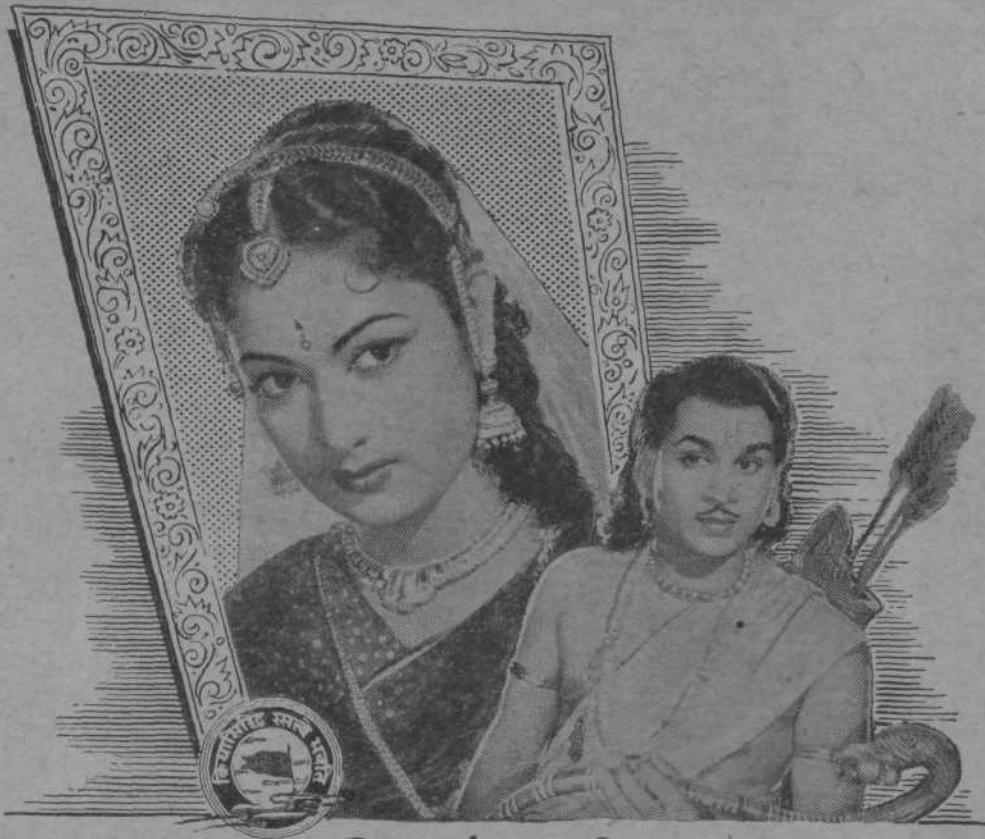
ప్యారీ కంపెనీవారు యిష్టుడు వారి మితాయిలను రంగురంగుల [కొత్త డబ్బులో అమ్ముతున్నారు. సాగనైన 'గోపి కృష్ణ' బోమ్మ వేయబడి దివ్యముగా తయారైన యిండబ్బాను కానుకగా యిస్తే అది అందరి హృదయాల్ని చూరుంచి !

ప్యారీ కంపెనీవారి
శ్రేష్ఠమైన మితాయిలను
కొని చవి చూడండి !

ప్యారీనే కన్వెక్షనరీ లించిట్డ, మద్రాస.

PRS. 4342

విజయ వారి

మాయా బండార్

దైరెక్షన్....కె.వి.రెడ్డి, B.Sc.(HONS)

నిర్వాచలు... నాగిరెడ్డి & చేత్తపాణి

స్టోరీలు... వాహిని

నేడే చూడండి!

.. చెల్లియా రిలీస్ ..

నాగేశ్వర రావు · రంగా రావు · రేలంగి · నాగయ్య · సూరిభాబు
వరలక్ష్మి · సూర్యకాంతం · బుబ్బెంద్రమణి · సూర్యకృష్ణ · సిత్త..

A.K. COMPANY

ఇప్పుడు

కొ త్తరక పు

టూంగు లెట్ పాడరు

ఎల్లవేళలందును హాయిగా నుంచుటుకు

బారతదేశమందు ప్రప్రథమంగా, లోకప్రసిద్ధమైన జి-11* తో గూడిన్స్ ఆతిమన్నితమైన టాల్కమ్ పాడరు తయారుచేయడానిది....జి-11 చర్చ మచ్చలను అత్యధిక చమటను గలిగించు క్రిములను నాశనమొనచ్చున్నట్టి ఒక్కడే ధృవపదిన మంట బెట్టని రసాయనము. ఈ అడ్మైటమైన పాడరు చర్చము తదివల్ల రేగుట, వెడిక పేలుట ఈ బాధలనుండి నాశ్యతమైన శీఘ్రవిముక్తిని గలిగించును.....

ఎల్లప్పుడూ, పనికి, అటలకు, షికారుకు, విందులకు వెళ్లేముందు ఈ శమనకర పైన, మనేహరమగు పరిమలము గల పాడరును బాగా అట్టుకొనుడు....మీరు మిగుల నమ్మికగా నుందురు, చాలా ప్రీతికరముగా నుండుడు! బట్టల మందు జల్లిబడేయదల, అది రాపిడిని నిరీధించును.

Godrej

రిజిస్టర్డ్

జి-11 తో గూడిన

గోద్రేజ్

టూంగు లెట్
పాడరు

జి-11 తో కూడిన
పోయిర్ టూనిక్
పేవింగ్ స్టిక్
నింతాల్

* వైజ్ఞానిక గ్రంథ జాబితాతో గూడిన జి-11 గాథ (పోక్స్ రోఫ్ట్ న్) కొరకు, దిగువ చిరునామాకు ప్రాయుడు. గోద్రేజ్ సోప్స్ ప్రయివేచ్ లిమిటెడ్, బొంబాయి - 11.

చందుల్ మాయ

సంచాలకాయ: 'చక్ర పాణి'

దేర్ఘన్యానికి తలబగ్గటంవల్ల అది మరింత పెచ్చు పెరుగు తుందిగాని శాజన్యంగా మారదు. కాని స్వార్థపదులైనవారు ఏడ విధంగా దేర్ఘన్యంతే రాజీపడచానికి యత్నిస్తారు; తమ్ము ఆము రక్షించుకొనే ఉడ్డేశంతే ఇతరులను ఆ దేర్ఘన్యానికి బలి చేస్తారు. ఈ విధంగా చేయటంవల్ల దేర్ఘన్యం తమపట్ల కనికరిస్తుందని వారి భ్రమ. ఇది ఎంతోకాలం పాగదు. చివరు దేర్ఘన్యం వారి పీకల మీదికి రానే పశ్చంది.

"పాపష్టి జన్ము" [బాతక కథ]లో రాజు బ్రహ్మరాక్షసినుంచి తన ప్రాణాన్ని రక్షించుకొపచనికిగాను తన రాజ్యంలో ఇందే శ్వాచీల సందరిని బలిపెట్టాడు. కాని కొంతకాలానికి శ్వాచీలందరు అయిపోతారు. రాజు పీకమీదికి పశ్చంది. ఆ స్థితిలో రాజు యిలు బధమాన మిస్తాని చాటింపు వేస్తాడు. కాయకష్టం చేస కాని కళ్ళచూడలేని స్థితిలో ఉన్న బోధిసత్పుడు బ్రహ్మరాక్షసికి అహరం కాపచానికి ఒప్పకుని, రాజు చేయలేని పని తానే సాధిస్తాడు: ఆయన బ్రహ్మరాక్షసికి ఆత్మజ్ఞానం కలిగించి దాని దేర్ఘన్యాన్ని పోగట్టి సన్మార్గంలో పెడతాడు!

అ ట్టి మీ ది బొ మ్మ

సత్యవంతుణ్ణి పెళ్లాడగానే సావిత్రి తన మేలి వస్తూభరణాలు విడిచిపెట్టి నార చీరెలు థరించి, అత్త మాములకూ, భర్తకూ సేవచేస్తూ వనవాసం చెయ్య సాగింది. సత్యవంతుడి చాపు ఇంకా నాలుగు రోజులలో ఉన్నదనగా ఆమె మూడు రోజుల కరిన ఉపవాసప్రతం పూనింది. మూడు రోజుల ప్రతమూ పూర్తి అయినాక నాలుగవ రోజు ఆమె థోజనం చెయ్యలేదు.

ఆ రోజు సత్యవంతుడు పూలూ, కట్టలూ తీసుకురావటానికి అడవిలోకి పోతూంటే సావిత్రికూడా అతనివెంట బయలుదేరింది. అడవిలో సత్యవంతుడు పూలూ, పట్టుకోసి, కట్టలు కొడుతూ మధ్యలో గొడ్డలి జారవిడిచి, తనకు తల నెప్పిగా ఉన్నదనీ, కొంచెంసేపు వ్యాంతి తీసుకుంటాననీ సావిత్రిదగ్గిరికి వచ్చాడు. అతని తల తన తెడమీద పెట్టుకుని సావిత్రి కూర్చుని ఉండగా ఆమె ఎదట యమధర్మరాజు కనిపించాడు.

యముడు తన భర్త ప్రాణాలను పాశంతే బంధించి తీసుకుపోతూండటం కళ్లారామాసి సావిత్రి ఆయనను వెంబడించింది. యముడు ఆమెను తిరిగి పొమ్మన్నాడు, కాని ఆమె ఒప్పుకోలేదు. ఆమె తనవెంట రాకుండా ఆపటానికి యముడు ఆమెకు వరసగా ఆనేక వరాలిచ్చాడు. సావిత్రి మామగారికి కళ్లు తిరిగివచ్చేటట్టూ, ఆయనకు రాజ్యం తిరిగివచ్చేటట్టూ, సావిత్రి తండ్రి ఆయిన అశ్వపతికి నూరుగురు కొడుకులు కలిగేటట్టూ యముడు వరాలిచ్చాడు. అప్పటికి సావిత్రి ఆయనను వెంబడించటం మానలేదు. ఆఖరుకు యముడు సావిత్రికి నూరుగురు కొడుకులు కలిగేలాగు వరమిచ్చాడు. భర్త పోయాక పతిప్రత పిల్లల్ని ఎలా కంటుందని సావిత్రి యముణ్ణి అడిగింది. యముడు చేసేదిలెక తన పాశంనుంచి సత్యవంతుడు ప్రాణాలు తప్పించి ఆమెకు భర్తు దానం చేశాడు.

సావిత్రి సత్యవంతుడి వద్దకు తిరిగివేస్తసరికి అతను నిద్రలేచిన వాడి లాగా లేచి కూర్చున్నాడు. తరవాత వారిద్దరూ కలిసి ఆశ్రమానికి తిరిగివచ్చారు.

యముడి వరాలప్రభావంచేత సావిత్రి మామగారికి కళ్ళువచ్చాయి, పోయిన రాజ్యంకూడా లభించింది. అతడికి కుమారులు కలిగారు. సత్య వంతుడు సాశ్వతేశానికి రాజై చాలాకాలం పాలించాడు.

పాపి ష్టోజన్సు

బ్రహ్మదత్తుడు కాశిరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో బోధిసత్యుడు సుతసుడునే పేరుగల పేద గృహస్తుగా జన్మించాడు. అతను పెరిగి పెద్దవాడై తన సంపాదనతో తల్లి దండ్రులను పోషిస్తూ వచ్చాడు. కొంత కాలానికి సుతసుడి తండ్రి చనిపోయాడు. తల్లి మాత్రం మిగిలింది. రోజుల్లా శ్రమ పడినా తనకూ, తన తల్లికి చాలినంత సంపాదించలేక సుతసుడు చాలా ఇబ్బంది పడుతూ ఉండేవాడు.

ఆ దేశపు రాజుగారికి వేటయందు చాలా ప్రీతి. అయిన తరుచు అడవికి వెళ్లి అక్కడ ఆడవిజంతువులను వేచాడుతూ ఉండేవాడు. ఒకనాడు రాజుగారు ఒక లేడిని తరుముతూ అడవిలో చాలా దూరం వెళ్లి, ఎలాగైతేనేం దాన్ని బాణంతో కొట్టాడు. లేది బాణం దెబ్బుకు చచ్చి పడిపోయింది. సమీపంలో రాజుగారి

భటులెవరూ లేరు. అందుచేత రాజే ఆ లేడిని భుజాన వేసుకుని తిరిగి రాసాగాడు.

మిట్ట మధ్యాహ్నం ఎండ మండి పొతున్నది. వేటమూలంగానూ, లేడిని మొసుకు వస్తూవుండటం వల్లనూ రాజు చాలా ఉస్సిపోయి ఉన్నాడు. అటువంటి స్నేతిలో ఆయనకు ఒక విశాలమైన మర్దిచెట్టు నీడ చల్లగా కనిపించింది. రాజు లేడి శరీరాన్ని నీడలో పడేసి, విక్రాంతి తీసుకోవ టూనికి తానుకూడా చతుకిలంబుడ్డాడు.

మరుక్కణమే రాజు ఎదట ఒక బ్రహ్మరాక్షసి ప్రత్యక్షమై, “నిన్ను తినేస్తాను!” అంటూ మీదికి రాసాగింది.

“ఎవరు నువు? నన్ను తినటానికి నీకేమి అధికారం ఉన్నది?” అని రాజు బ్రహ్మరాక్షసిని అడిగాడు.

“ఈ చెట్టు నాది. దీని నీడలోకి ఎవరైతే పస్తారో, ఈ చెట్టుకింద ఉండే నేలమీద

ఎవరైతే కాలు పెడతారో వారినెల్లా తిన టానిక నాకు హక్కున్నది. నేను బ్రహ్మ రాక్షసిని,” అన్నదా భూతం.

రాజు దీర్ఘంగా అలోచించాడు. చివర కాయన బ్రహ్మ రాక్షసితే, “నువ్వు ఈనాడు మాత్రమే తిండి తింబావా? లెక రోజూ నీకు ఆహారం కావాలా?” అని అడిగాడు.

“నాకు రోజూ ఆహారం కావాలి,” అన్నది బ్రహ్మ రాక్షసి.

“అయితే, ఈపూట నన్ను తినటంవల్ల నీ ఆహారసమన్య తీరదు. ఈ పూటకు ఈ లేడిని తిని నన్ను వదిలేళావంటే నీకు ఏ రోజూకూడా ఆహారసమన్య లేకుండా

చేస్తాను. నేను ఈ దేశానికి రాజు ను. అందుచేత నీకు రోజూ అన్నంతోపాటు, ఒక మనిషిని పంపగలను,” అన్నాడు రాజు.

ఈ మాట విని బ్రహ్మ రాక్షసి చాలా సంతోషించింది.

“అలా అయితే నిన్ను విడిచిపెడతాను. కానీ ఏ రోజు నాకు వేళకు ఆహారం రాక పోయినా, నేనే బయలుదేరి వచ్చి నిన్ను తినేస్తాను!” అన్నది బ్రహ్మ రాక్షసి.

రాజుగారు లేడిని బ్రహ్మ రాక్షసిక ఇచ్చేసి, తన రాజధానికి తెలిగి వచ్చి, తన మంత్రితో జరిగినదంతా చెప్పాడు.

“మహారాజా, మీరెమీ విచారించకండి. మన భై దులో చాలా మంది నేరష్టు లున్నారు. వారిని రోజుకొకరు చొప్పున బ్రహ్మ రాక్షసికి ఆహారంగా పంపతాను!” అన్నాడు మంత్రి.

ఆదిమొదలు మంత్రిగారు రోజు కొక భైదీని అడవిలో ఉన్న మరిచెట్టు వద్దకు అన్నంతోసహా పంపటమూ, బ్రహ్మ రాక్షసి ఆ భైదీని తినటమూ జరుగుతూ వచ్చింది.

కొంత కాలానికి భైదిలందరూ అయి పోయారు! ఏమి చెయ్యాలో మంత్రిగారికి పాలుపోలేదు. అయిన రాజ్యమంత టా చాచింపు వేయించాడు:

చందులూ ముఖులు

"ఎవరైతే అన్నం తీసుకుని ఆడవిలో ఉండే దయ్యాల మరివద్దకు పోతారో వారికి రాజుగారు వెయ్యి రూపాయలు బహు మానం ఇస్తారు !"

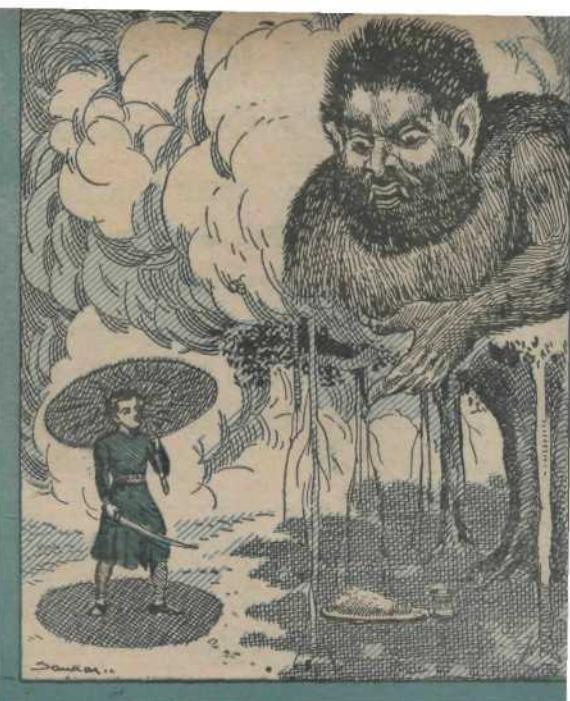
ఈ చాటింపు విని సుతనుడు, "ఏమి ఆశ్చర్యం ! నేను ఎంత కష్టపడి పనిచేసినా రాగి దబ్బులు తప్ప కళ్ళబడ్డవే, బ్రహ్మ రాక్షసికి ఆహారమైతే ఇంత డబ్బిస్తారా ?" అనుకున్నాడు.

ఆతను తన తల్లితో, "అమ్మా, నేను వెయ్యి రూపాయలు తీసుకుని దయ్యాల మరివద్దకు అన్నం పట్టుకు పోతాను. తదబ్బుతో నీకు చాలా సుఖంగా జరిగి పోతుంది !" అని చెప్పాడు.

"నాకిప్పుడెం తక్కువయిందిరా ? నేను సుఖంగా నేపున్నాను. సుపు ఎక్కుడికి వెళ్ల సవసరం లేదులే !" అన్నది సుతనుడి తల్లి.

"నాకే అపాయమూ రాదు ! నేను క్షేమంగా తిరిగిప్పే సరిగదా !" అని సుత నుడు తల్లిని ఒప్పించి రాజువద్దకు వెళ్లాడు.

"మహారాజా, మీ పాదరక్షలూ, గొడుగూ, కత్తి, ఒక బంగారు పాత్రం ఇప్పించినట్ట యితే నేను ఆడవిలో ఉండే దయ్యాల మరివద్దకు ఆహారం తీసుకుపోతాను," అని సుతనుడు రాజుగారితో అన్నాడు.

"అన్నం పట్టుకుపోవచ్చానికి ఇవనీ ఎందుకు ?" అని రాజుగారు అడిగాడు.

"బ్రహ్మరాక్షసిని ఓడించబానికి !" అని సుతనుడు సమాధానం చెప్పాడు.

తరవాత సుతనుడు కత్తి ధరించి, పాద రక్షలు తొడుగుకుని, గొడుగు వేసుకుని, బంగారు పాత్రలో అన్నం తీసుకుని మధ్య న్నానికి దయ్యాల మరివగీరికి వెళ్లాడు. ఆతను చెట్టు నీడ లోపలిక రాక, ఎడంగా గొడుగు నీడలో నిలబడ్డాడు.

ఆతనికోసం చూస్తున్న బ్రహ్మరాక్షసి, "ఎండలో పడి చాలా దూరం పచ్చాను. నీడలోకివచ్చి, విటాంతి తీసుకో !" అన్నది.

నక్కసవారీ

ఆరణ్యరాజ్యంలో, ఒకనాడు కుందేలు దుప్పిగారి ఇంటికి వెళ్లింది. దుప్పి, దుప్పి భార్య. పిల్లలూ కుందేలుతో కుశల ప్రశ్నలు చేసి, "ఈ మధ్య నక్కను నువ్వు చాలా ఇబ్బందులు పెట్టావుటగా? నీ పని పట్టిస్తా వని నక్క అంటున్నది. కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉండటం మంచిది!" అన్నాయి.

కుందేలు నవ్వి, "ఈ నక్కను నేను లక్ష్మీ పెడతానా? ఇది మా నాన్నకు ముప్పై ఏల్లపాటు వాహనంగా ఉండేది!" అన్నది.

మర్మాడు నక్క దుప్పిగారింటికి వెళ్లి నప్పుడు, దానికి కుందేలు అన్నమాటలు తెలికాయి. నక్క పట్లు పటుపటుకొరికి, "ఈ కుందేలు తండ్రికి నే నెప్పుడు వాహనంగా పనిచేశానే మీ ఎదటే చెప్పిస్తాను!" అంటూ లెచి, నేఱగా కుందేలు ఇంటికి వెళ్లింది.

నక్క వస్తుందని కుందేలు అను కుంటూనే ఉంది. అందుచేత అది తలుపు

గడియపెట్టి లోపల కూచున్నది. నక్క వచ్చి తలుపుమీద రెండు మూడుసార్లు దబదబా కొట్టినాక, కుందేలు బలహీనమైన గొంతుపెట్టి, "ఎవరు వారు? నక్కబావా ఏమిటి?" అని మూలిగింది.

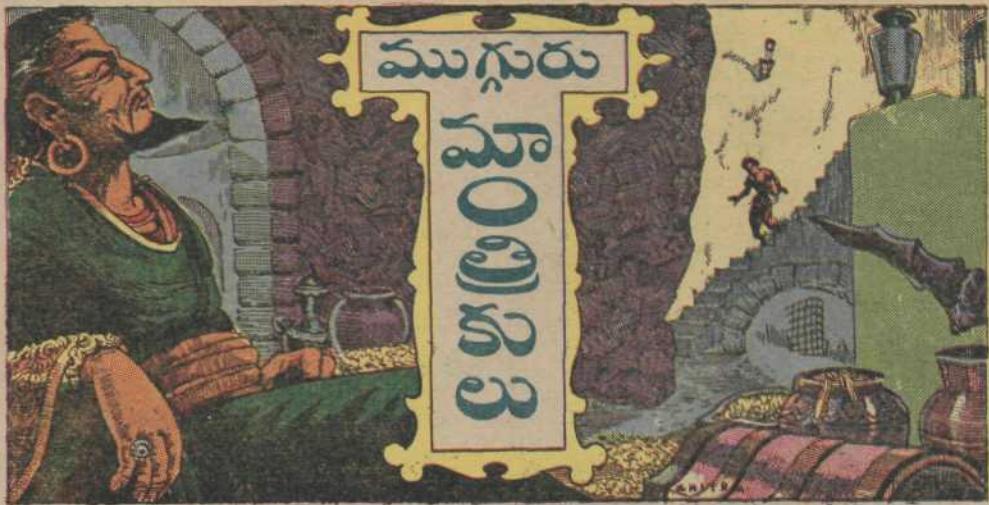
"నేను నీ కోసమే వచ్చాను. వెంటనే తలుపు తియ్యి!" అన్నది నక్క.

"అయ్యా, నక్కబావా! నాకు చాలా జబ్బుగా ఉంది. వైద్యుణ్ణి ఏలుచుకు వస్తావా?" అన్నది కుందేలు.

"ఇప్పుడు విలుతేదు. దుప్పిగారింటో ఇవాళ విందు. నిన్ను వెంటనే తీసుకు రమ్ముని నన్ను పంపారు. ఆలస్యంచెయ్యక బయలుదేరు!" అన్నది నక్క.

"అయ్యా, నేను కాలు కదపలేనే! ఎట్లా వచ్చేది?" అన్నచి కుందేలు.

"నేను పట్టుకు నడిపిస్తాలే, రా!" అన్నది నక్క.

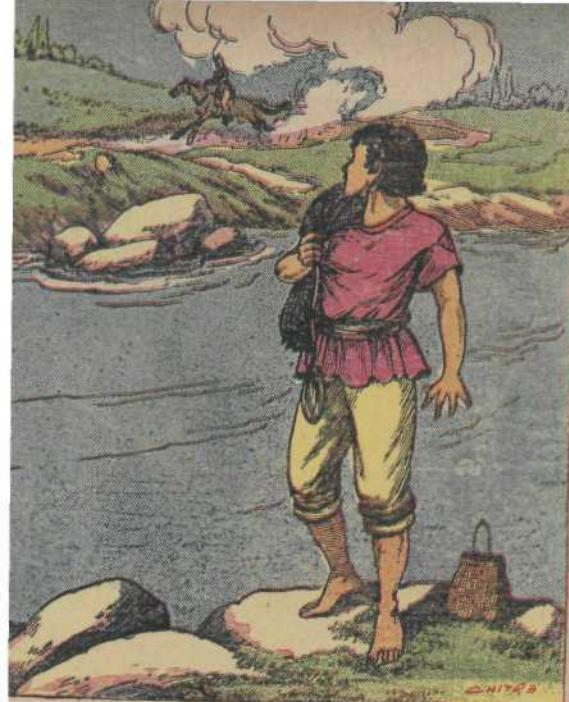

2

[అవుతినగరంలో ముగ్గురు అన్నదమ్ములుండేవాడు. చిన్నవాడైన పింగళుడు చేపలు పట్టేందుసు చిలకనరమ్ముకు వెళ్లాడు. ఆక్రూడికి మండముదు అన్నవాడికడుచచ్చి. తనను నఱస్తులో కట్టి పుచ్చచెయుచలనిందిగా కోరాడు. పింగళుడు ఆలాగెచెసి, పట్టణానికివెళ్లి కాంచనమిత్తుడు అనే వర్తకుడిగ్గిర నూరుమొహరీలు పుచ్చుకున్నాడు. తరవాత—]

కాంచనమిత్తు డిచ్చిన నూరు మొహరీలు చేసిన హెచ్చరిక గుర్తుకుచచ్చి. "పదిరోజుల తీసుకుని, పరమానందంతో పింగళుడు తరవాత, ఇవ్వాళే వలలో తిరిగి చేపలు దుకాణంవాడి దగ్గిరకు వెళ్లాడు. దుకా పడినై. ఈ గడిచిన పదిరోజులూ ఏదో జాంచాడు, పింగళుడై చూస్తానే ఆతడు దురధృష్టిదేవత సన్మ వెన్నాడినట్టుంది," ఉత్సాహంగా పున్నట్టు గ్రహించి, "ఏం ఆన్నాడు దివారంగా. పింగళా, ఇవ్వాళ అద్యష్టం తిరిగినట్టుంది! దుకాణంవాడికి యువ్వచలనిన డబ్బంతా చాలా చేపలు పట్టినట్టున్నావే?" అన్నాడు.

పింగళుడికి అప్పటి ఉత్సాహంలో తను లెక్కచూసి ఇచ్చి, తనకు కావలసిన నూరు మొహరీలు ఏ విఫంగా సంపాదిం సామానులు తీసుకుని ఇంటకి వెళ్లాడు. చిందీ దుకాణంవాడితో చెప్పాలనిపించింది. ఆతడు ఇంటకి వెళ్లేటడిక అన్నలిద్దరూ కాని, వెంటనే ఆతడికి. కాచునమిత్తుడు గోదానుకూతి, స్తునికిపొట్టు ఉధుత్తు కని

సంచారు. తల్లి ఎదురువచ్చింది. పింగళుడు తను దుకాణంనుంచి తెచ్చిన సామానులు తల్లికి ఇచ్చి, "ఇవ్వాలి అష్టష్టం కలిసివచ్చింది. త్వరగా వంటవనులు శూర్తిచెయ్యి," అన్నాడు.

కొడ్దిసైపటిలోనే తల్లి భోజనం తయారు చేసింది. పింగళుడితేపాటు జీవదర్శుడూ, లక్ష్మిదత్తుధూ కూడా త్వరత్వరగా భోజను చేసి, ఉల్లాసంగా బయటికి వచ్చిపోయారు. అన్నలు అటు వెళ్గానే పింగళుడు బేబులోంచి మొహరీలుత్తిని, తల్లికి చూపించాడు.

తల్లి మొహరీలు చూస్తూనే ఆశ్చర్యపడి, "ఇంత దుఃఖ ఎలా పంపాయించావ?"

అని అడిగింది. పింగళుడు ఏమీ దాచకుండా జరిగినదంతా తల్లికి చెప్పాడు.

ఆమె అంతా ఏని, "పింగళా! నువ్వు చేసిన పని మరపికైనా తెలిసే చాలా ప్రమాదం కలుగుతుంది. ఇకమీదట నువ్వు చిలకసరస్సు ప్రాంతాలకు వెళ్గాడు," అన్నది భయపడురూ.

తల్లి భయం చూసి, పింగళుచు నవ్వి, "నేను చేపింది నేరం ఎలా అష్టతుంది? ఆ వచ్చినవాడు కావాలని కోరి చేతులు విరిచికట్టించుకుని, సరస్సులో మునిగి చెప్పాడు. అయినా ఈ సంగతి మరపరికి తెలియకుండా దాయపచ్చు," అన్నాడు.

"నీ ఆన్నల సంగతి తెలుసుగదా? వాళ్లు మంచివాళ్లు కాదు. వాళ్లు చెవావడకుండా ఉంచు," అన్నది తల్లి.

పదిరోజుల తరవాత పింగళుడికి, ఆరాత్రి హయిగా నిద్రపట్టింది. ఆతడు మరునాడు తెల్లాయారుతూనే వల తీసుకుని, చిలకసరస్సుకు వెళ్గాడు. ఆతడు సరస్సులో మెట్టమధ్యాహ్నాంపరకు పలు వేసినా, ఒక్కచేప అమునా పడలేదు. ఆతడు నిరుత్సాహపడి, ఇక ఇంటికి వెళ్దామా అనుకునెంతలో, అల్లంత దూరాన వేగంగా పసున్నగుర్వపు కెతు కనిపించాడు.

చందులు మ

పింగళుడు అదిరిష్కాదు. గుర్రంమీద వస్తున్న వ్యక్తి ఆచ్చగా నిన్న వచ్చిన మండ నుడిలాగానే ఉన్నాడు. సరస్వతో మునిగి జొయువాడు పిశాచమై రావటంలేదుగదా? అనిమించింది పింగళుడికి. అంతలో గుర్రం అతణ్ణి సమిపించింది. రొతు నష్టురూ గుర్రంమీంచి దిగి, “పింగళా, నీమంచి నాకో సహాయం కావాలి!” అన్నాడు.

పింగళుడు, భరుపడుతూనే అతడికేసి చూశాడు. ఈ వచ్చినవాడు పొలికకు మాత్రం మండను డిలాగానే ఉన్నాడు. కానీ వయస్వులో మాత్రం అతడికన్న కొంచో చిన్నవాడులా కనిపించాడు. గుర్రం కూడా మరో రంగుది. దానితో పింగళుడికి ఈ వచ్చింది పిశాచం కాదని తెలిసి, కొంత ధైర్యంకలిగింది.

“నా పేరు మీకెలా తెలుసు? నానుంచి మీకు కావలినిన సహాయం ఏమిటి?” అని అడిగాడు పింగళుడు.

ఈ ప్రశ్న వింటూనే రొతు పెద్దగా నవ్వి, “పింగళా! నీ పేరు నాకెలా తెలుసా, నే వచ్చిన పనెమిటో నీకు తెలియండికాదు. నా పేరు అనురూపుడు. నీ సహాయం కోరిన మండనుడు నా సోమరుడే. నాకూ నీమంచి అలాంటి సహాయమే కావాలి,” అన్నాడు.

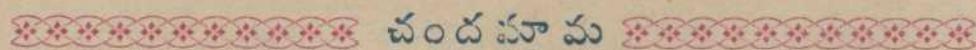

“మండనుడు మీ సాచరుడా? ఆయన ఎక్కుడున్నాడు?” అని అడిగాడు పింగళుడు.

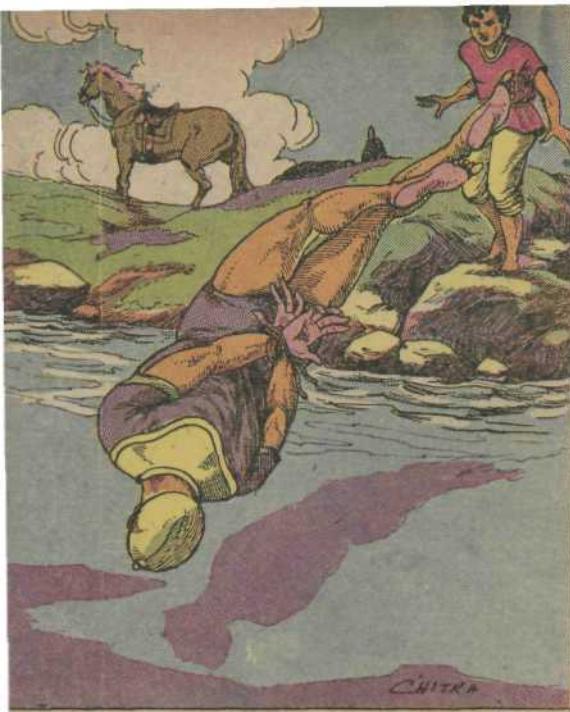
అనురూపుడు పాట్టి చెక్కుటయ్యే లానవ్వి, సరస్వు మధ్యకు చేయి చూపుతూ, “బహుకా, మండనుడు అక్కడ పుండి పుంచాడు. లేక యా సరికి జలవరాలకు అహరమయినా ఆయశ్చండెచ్చు,” అన్నాడు.

“అయితే, నిన్న ఇక్కడ జరిగిందమిటో అంతా మీకు తెలుసున్నమాట?” అని ప్రశ్నించాడు పింగళుడు.

“అప్పను. సర్వం నాకు తెలుసు, నీమంచి నాకూడా సహాయం కావాలి,” అన్నాడు అనురూపుడు.

చంద మా మ

"వేసాను. కానీ, నా సహాయానికి యిపారి రెండు వందల మొహరీలు ఇచ్చువలని పుంటుంది." అన్నాడు పింగళు.

అనురాపుడు పెద్దగా నవ్వి, పింగళుడి భుజం తడుతూ, "ఆఫును, నువ్వు రెండు వందల మొహరీలు ఆడుగుతావేమా ఆని నాకు ముందే తసుమానం కలిగింది. అందుకే కాంచనమిశ్రుడిదగ్గిర అ ఏర్పాటు చేసే వచ్చాను. కానీ నేను సరస్సునుంచి ప్రాణాలతో బయటపడనని నీ కెందుకు నమ్మకం కలగాలి?" అన్నాడు.

తరవాత పింగళుడు తాడు తీసుకుని అనురాపుడి చేతులు వెనక్కు విరిచికట్టి,

తీసుక్కి భుజానవేసుకుని సరస్సు ఒడ్డుమీది నుంచి లోపలకు విసిరివేశాడు. అనురాపుడు సరస్సులో పడబోయే ముందు, "పింగళా, నా తల ముందు సీటమీద తెలితే, వెంటనే పలవేసి బయటికి లాగు నుమా!" అంటూ కేకవేశాడు.

పింగళుడు సరస్సు ఒడ్డునే పల తీసుకుని సిద్ధంగా వున్నాడు. సరస్సులో కొంచెం సేపు అలలు లేచి తగ్గిపోయినె. ఒకటి, రెండు నిమిషాల తరవాత సీటమీద చిన్న బుడగలు లేచి, అనురాపుడి కాట్టు ముందుగా పైకి తెలినె.

"చవిపోయాడు, పాపం!" అనుకుని పింగళుడు అనురాపుడి గుర్రాన్ని ఎకిక్కి, వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా పట్టబుంలోకి వెళ్ళాడు. కాంచనమిశ్రుడు తలపై అంత దూరాన చూస్తూనే, "దురాక దుఃఖంచేటు" అంటూ ఇగ్గవగా అరిచి, పింగళుడికి రెండు వందల మొహరీలు లెక్కపెట్టి ఇచ్చాడు.

"దురాక ఎవరిది? నాదా? ఈ రెండు వందల మొహరీలకోసం నేనెంత శ్రమచేస్తున్నావే మీకు తెఱసా?" అన్నాడు పింగళుడు, కాంచనమిశ్రుడితో.

ఆ మాటలకు కాంచనమిశ్రుడు తయి ప్రంగా తల పూపి, "దురాక నీదికాదు, ఆ

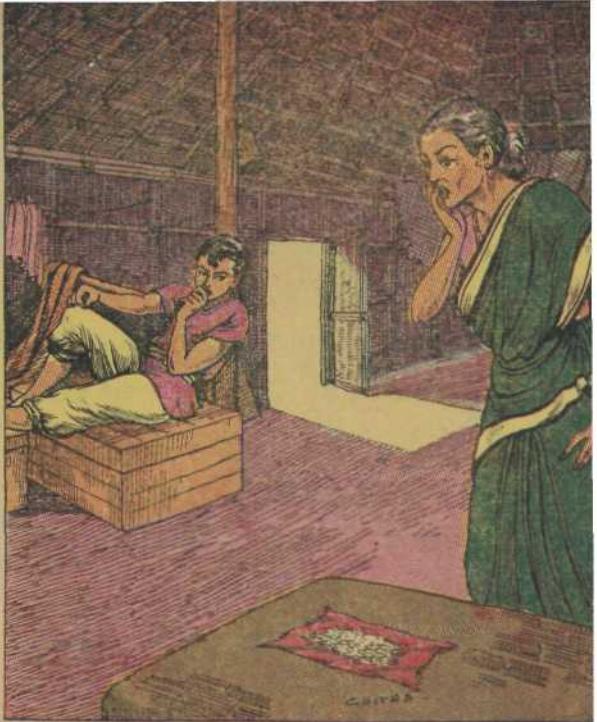
చనిపొయిన వాళ్ళది. నువ్వు చేస్తున్న పని ఏమితో బయటపడితే, నీక్కు లగ బోయే ప్రమాదం ఊహించటం ఏమంత కష్టం కాదు. నిలోనూ దురాక తలమాపుతున్నది. నిన్న వంద మొహరిలు, ఇవ్వాళ రెండు వందల మొహరిలు!" అన్నాడు.

"రెపు మూడు వందల మొహరిలు! అంతకు తక్కువయితే, నేను ఎవరికి చచ్చేందుకు సహాయం చెయ్యాను," అంటూ పింగళుడు ఇంటికి బయలుదేరాడు.

ఆ రాత్రి పింగళుడు, తల్లికి తను తచ్చిన రెండు వందల మొహరిలూ ఇచ్చాడు. తల్లి ఆ డబ్బు చూస్తూనే భయితో వణికిపోయింది. "నాయనా! ఇక్కెన్నా నువ్వు ఆ చిలకసరస్వత్తి వైపుకు వెళ్తటం మాను. నా కెందుకనే భయంగా పుంది," అన్నది.

"భయం ఏమిలేదు. నువ్వు ఈ సంగతి మాత్రం ఎవరికి తెలియకుండా ఉంచు," అన్నాడు పింగళుడు.

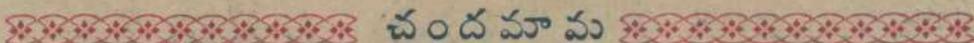
ఆ రాత్రి పింగళుడికి సరిగా నిద్రపట్టి లేదు. తెలుతెలవారుతూండగానే వల ఖుబాని చేసుకుని చిలకసరస్వత్తుకు వెళ్ళాడు. ఆతడు సరస్వత్తో వలవేసినా దృష్టిమాత్రం మైదానంమీదే ఉంది.

సరిగా మిట్టమధ్యహ్నం వేళకు మైదానం మీద దుమ్మురెపుతూ ఒక రౌతు రావటం పింగళుడికి కనిపించింది. ఆతడు చూస్తూ న్నంతలో రౌతు అక్కడికిపచ్చి, "పెగళా! నా పేరు పవ్వుపాదుడు. నాకో సహాయం చేసిపెట్టాలి!" అన్నాడు.

"ఓ, సహాయానికేం, చేస్తాను. ఈ సరస్వత్తో పడి ఆత్మమాత్య చెనుకోవాలను కున్న ప్రతి ఒక్కరికి సహాయుడటమే నా పని. మూడు వందల మొహరిలు ఇవ్వ వలసి పుంటుంది," అన్నాడు.

"దానికేం, నేను చచ్చిపాతే మూడు వందల మొహరిలూ కాంచనమిత్తుడు

ఇట్లడు," అంటూ పచ్చపాదుడు నవ్వి, త్వరగా వలవేసి బయటికి లాగు, నీకు గుర్తాకి వేలాడురున్న తాడు ఏప్పి పెంగ లుడి చేతికి అందించాడు.

పెంగటుడు తాము తీసుకుని పచ్చపాదుడి చేతులు వెనక్కు విధిచికట్టి, ఆతట్టి భుజాన పెసుకుని, నస్సు ఉడ్డుకు మోసుకుపొయి, లోపలకు విసిరిపెస్తూనే, "పాపం, జచ్చి పొయాడు!" అంటూ వెనుదిరిగి గుర్తం దగ్గిరకు వెళ్ళాడు.

పెంగటుడు సరస్సుకేసి చూడడైనా చూడకుండా గుర్తాన్ని ఎక్కు బయలుదేర పొయేఁతకో సరస్సులోనుంచి పద్మపాదుడి కేకలు వినిపించామై. "పెంగా, నస్సు

పుణ్యం ఉంటుంది!" అంటూ ఆతడు ఇగ్గకగా ఆరచసాగాడు.

పెంగటుడు గుర్తంమీంచి ఒక్క దూకు దూకి, వలవేసి, పద్మపాదాల్ని నీటిలోంచి ఒడ్డుకు లాగాడు. పచ్చపాదుడు రప్పుతూ నీటిలోంచి బయటికి వచ్చాడు. ఆతడి చేతిలో రెండు మొనలిపిల్లలు పున్నాయి. పెంగటుడు వాలికేసి ఆశ్చర్యంగా చూసి, ప్రశ్నించబోయేఁతకో పచ్చపాదుడు గుర్తం దగ్గిరకు వెళ్లి, దానిమీద ఉన్న సంచి లోంచి ఒక గాజబాటి తీసి, దానిలో మొనలిపిల్లలను పటవేసి మూతపెట్టాడు.

పంగళుడు పవ్వపాదుడికేసీ, ఆ మొనలి పల్లలకేసీ ఓమారు అనుమానంగా చూసి, “పద్మపాదా, నువ్వు చాలా అచ్చష్ట వంతుశివి బ్రతికి బయట పడ్డావ. సరే, నా మూడు వందల మొహరీల మాటే మిటి?” అన్నాడు.

పద్మపాదుడు ఆప్యాయంగా పంగళుదిని కోగలించుకొని, “పంగళా! నీకు ఆ మూడు వందల మొహరీలేమిటి... లక్... కోటి మొహరీలు ఇస్తాను. ప్రపంచంలో అందరికన్న ధనవంతుణ్ణి చేస్తాను. నువ్వు మాత్రం సావెంట భల్లాకపర్వతాల దగ్గిరకు రావలసి పుంటుంది,” అన్నాడు.

“భల్లాకపర్వతాలా? అప్పే, ఆ పేరం టైనే నాకు భయం. మా అమృ వాటని గురించి చాలాసంగతులు చెప్పింది. ఆ కొండలు పికాచాలకు నిలయమని విన్నాను,” అన్నాడు పంగళుడు.

“ఆ పికాచాలూ, దయ్యాలూ నిన్నే మీ చెయ్యుటేవు. ఈ ప్రపంచంలో ముగ్గు రె ముగ్గులు గప్ప మాంత్రికులున్నారు. వాళ్ళలో ఇద్దరిని స్వయంగా నువ్వే ఈ సరస్సుకు బలియుచ్చారు. ఇక మిగిలినవాటిని నేను,” అన్నాడు పవ్వపాదుడు.

“నాకేమీ అర్థం కాలేదు,” అన్నాడు పంగళుమ ఆశ్చర్యంగా.

“అలాతయితే, నీ సహాయం కావలసిన వాణిగసక సంగతంతా చెప్పతాను ఏను,” అంటూ పద్మపాదుడు యిలా చెప్పాడు:

మేం ముగ్గురు అన్నదమ్ములం. మాతండ్రి గప్పి మాంత్రికుడు. ఆయన తన మంత్రక క్రిష్ణుల అనేకులకు మేలా, కొందరికి కీడూ కూడా చేరాడు. ఆయన చిన్న పుట్టిమంచి మా అన్నదమ్ముల్లో ఎవరిమిదా పక్కపాతం చూపకుండా, అందరికి మంత్ర విద్యలో ప్రవేశం కల్పించాడు. ఆయన పెద్దవాడయి మరణించేమందు ఆ స్తోపాస్తు లన్నీ మాకు సమాసంగా పంచి యిచ్చాడు. కానీ ఆయన తనకు తెలిసిన మంత్రవిద్య నంతా రాసిపుంచిన పుస్తకాన్ని మాత్రం మాకెవరికి ఇవ్వకుండా, ‘మీలో ఎవరు శక్తిమంతులైతే, వారికి అది లభిస్తుంది!’ అని చెప్పి మరణించాడు.

ఆయన మరణించిన మరుక్షణింసుంచి మా అన్నదమ్ముల్లో కలతలు బయలు

దేరినే. మాలో ప్రతి ఒక్కరికి ఆ పుస్తకాన్ని తమడిగా చేసుకోవాలనే కోర్కె పుట్టింది. ఒకరిమిద ఒకరం, మంత్రక క్రింపయోగించుకోవటానికి తయారయ్యాం.

అన్నదమ్ములం ఒకర్ని ఒకరం నాశనం చేసుకునేటందుకు సిద్ధహాతున్న దశలో మాతండ్రిక మంత్రవిద్య సెర్పిన గురువు మాయింటికి పచ్చాడు. అతడు మా పొట్టాట చూచి, చాలా శీధపడ్డాడు. ముగ్గురీ ఒక చేట కూర్చోపెట్టి, ‘మీతండ్రి ఒడిచిపోయిన ఆ పుస్తకాన్నిగురించి, మీకేమీ తెలియదు. అందుకే తగఫులాడుకుంటున్నారు. మీలో ఎవరు శక్తిమంతులైతే, వారికి ఆ పుస్తకం లభిస్తుందని మీతండ్రి చెప్పాడుగదా? కనుక, ఆ పుస్తకంలో పున్న మంత్రకులు మీ ఆధీనం కావాలంటే, ముందుగా మీరు సాధించవలసింది వారాపుండి,’ అన్నాడు. అదెమిట్ చెప్పమని ఆయన్ని కోరాం. ఆయన యిలాచెప్పాడు: (ఇంకాపుండి)

లోభులకు గురువు

పూర్వం ఒక దేశంలో ఒక లోభి ఉండేవాడు. ప్రపంచంలో తనకన్న గిప్ప లోభులంకా ఉన్నారని అతనికి తెలియవచ్చింది. ముఖ్యంగా లోభులకు గురువు అనవగినవాడు ఫలాని దేశంలో ఉంటున్నట్టు విని, ఈ లోభి ఆ గురువు దగ్గర కొత్త విషయాలు నెర్చుకుండామని బయలు దేరాడు.

అతను చాలా రోజులు కాలినడకను ప్రయాణించేని గురువు ఉండే చేటు చేరాడు. గురువు లోభికి ప్రేమపూర్వకంగా స్వాగతమిచ్చి, అతను పచ్చిన పని తెలుసుకని, “ఆ విషయం తరవాత మాట్లాడదాం. ముందు భోజనం చేయం, బయలుదేరు,” అన్నాడు.

ఈ లోభి గురువు తనకు అతిథ్యం ఇవ్వటంచూసి లోభికి ఆశ్చర్యం కలిగింది. “మీరేమీ ప్రేమవడకండి. నా వెంట ఎండిపోయిన రొట్టిముక్క తెచ్చుకున్నాను,” అన్నాడు లోభి.

“సుపు నా అతిథివి. నీ భోజనసుధాపాయాలు చేసేబారం నాది!” అంటూ గురువు లోభిని బజారుకు తీసుకుపోయాడు. వారు ఒక రొట్టిల అంగడి చేరాడు. “మంచి రొట్టి లున్నాయా?” అని దుకాణవారును గురువు అడిగాడు. “ఉన్నాయి, బాబూ, వెన్నలాటి రొట్టెలు!” అన్నాడు దుకాణవారు. “మనకు వెన్నలాటి రొట్టెలందుకు? రొట్టిలకన్న మేలయిన వెన్నె కొండాం!” అంటూ గురువు వెన్న దుకాణికి వెళ్లాడు.

“మంచి వెన్న, బాబూ! సూనెలాలి వెన్న!” అన్నాడు ఆ దుకాణంవాడు. “అయితే సూనె కొండాం!” అని గురువు సూనె దుకాణికి వెళ్లి, “మంచి సూనె ఉన్నదా?” అని అడిగాడు. “సీరులాలి నిర్వులమైన సూనె ఉన్నది, బాబూ!” అన్నాడు సూనెవాడు.

“అయితే పేచియేలేదు, సూనెకన్న నిర్వులమైన సీరే తాగుదాం!” అంటూ గురువు లోభిని తన జంటికి తిరిగి తెచ్చి లోటాడు నిల్లిచ్చాడు.

లోభి పచ్చినపని అయిపోయింది. అతను తన దేశానికి తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

మదోలు

పూర్వం కట్టజిత్తనే రాజుకు ఒక కుమారు దుండేవాడు. అతని పేరు బుతుధ్వజుడు. అతను బుద్దికి బృషప్సుతి, అందానికి మన్మథుడు, పరాక్రమంలో అర్థనుడు. అతని స్నేహం కోరి ఎక్కుడెక్కుడినుండే బ్రాహ్మణ త్తుయ వైశ్వ కుమారులు వచ్చారు. అదేవిధంగా, నాగలోకంలో నుంచి నాగరాజు కొడుకులిద్దరు, అతని స్నేహం కోరి బ్రాహ్మణ యువకుల వేషాలు ధరించి బుతుధ్వజుడివద్దకు వచ్చారు. వీళ్లు చూడటానికి చాలా అందంగా ఉండే వాళ్లు. అంతేగాక బుతుధ్వజుళ్లి మిగిలిన వాళ్లకన్న ఎక్కువగా అంచిపెట్టుకుని ఉండే వారు. బుతుధ్వజుడుకూడా వారిని విడిచి ఒక్కుళిం ఉండేవాడుకాదు. ఆ నాగ కుమారులు పగలల్లా రాజకుమారుడివెంట ఉండి, రాత్రివేళ నాగలోకానికి తిరిగి వెళ్లుతూండే వారు.

బకరోజు నాగరాజు తన కుమారులతో, "మీరు పగలల్లా ఎక్కుడికి పోతారు? రాత్రివేళ తప్ప ఇంటికి రారు; ఏమిటి కారణం?" అన్నాడు.

ఆప్యుడు వారు తండ్రితో, "నాన్న, మేము బుతుధ్వజుడనే రాజపుత్రుడి స్నేహం సంపాదించి పగలల్లా ఆతనివెంటే ఉంటున్నాం. అంత తెలివిగలవాడూ, మంచివాడూ, పరాక్రమవంతుడూ మూడు లోకాలలోనూ ఉండడు!" అని చెప్పారు.

దీనికి నాగరాజు చాలా సంతోషించి, "అయితే అతనికి తగిన బహుమానా లేవైనా పట్టుకుపోయి ఇవ్వరాదా?" అన్నాడు.

"అతనికి మనం ఏమి ఇవ్వగలం? అతనికి ఏ లోటూ లేదు. ఎప్పటికైనా మన పల్ల అతనికి తావలినిన సహాయం ఏమన్నా ఉంటే ఆలాగే చేడ్దాంతే!" అన్నారు నాగ కుమారులు సంతోషించారు.

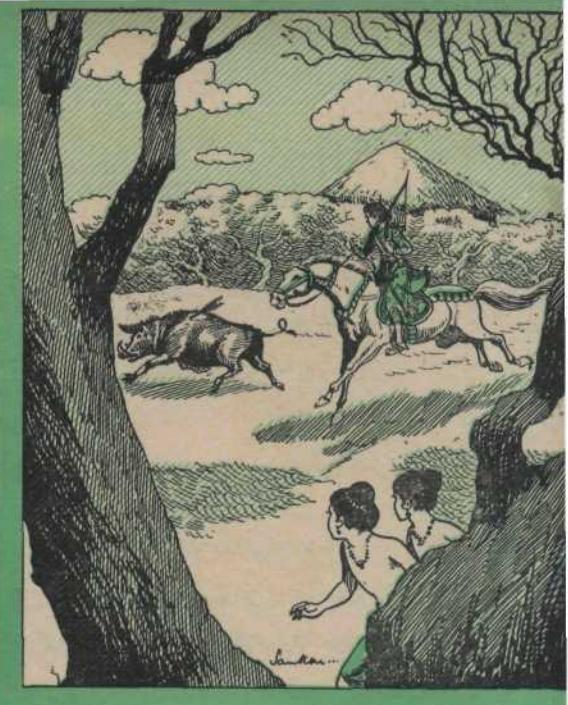
దీనికి నాగరాజుకూడా సమ్మతించాడు.

ఈ ఉండగా, అరబ్బులో తపస్సు చేసుకునే గాలవుడునే మునిని పాతాళకేతు డనే రాక్షసుడు బాధించసాగాడు. గాలవుడు ఒక యజ్ఞం ప్రారంభించినా, తపస్సు ప్రారంభించినా, ఈ రాక్షసుడు మాయా రూపంలో వచ్చి విఘ్నాలుచేసేవాడు. ఏం చెయ్యాలో తెలియక గాలవుడు ఆకాశం కేసి చూసి ఒక క్రూనిట్టార్పు విడిచాడు. వెంటనే ఆకాశంనుంచి అశ్వం ఒకటి ముని శ్వరుడి ముందు వాలింది. అదే క్షణంలో ఆశరీరవాణి ఈ విధంగా పతికింది :

"గాలవా, ఇది మూడులోకాలూ తిరిగి రాగల కువలయాశ్వం. దీన్ని తీసుకుపోయి శత్రుజిత్తుడి కుమారుడైన బుతుధ్వజుడికి ఇయ్యి. అతనీ గుర్రాన్నకి క్రూరకర్య లైన రాక్షసులను సంహరించుతూ, నీ తపస్సును రక్షించగలడు!"

ఈ మాటలు ఏంటూనే గాలవుడు కువల యశ్వాన్ని ఎకిక్కి శత్రుజిత్తువద్దుకు వెళ్లి, బుతుధ్వజుడై పంపమని కోరాడు. బుతుధ్వజుడు కువలయశ్వాన్ని ఎకిక్కి గాలవుడి వెంట ఆయన ఆశ్రమానికి వెళ్లాడు.

సాయంతాలమయింది. గాలవుడు అగ్నిని అర్పించటానికి కూచున్నాడు. ఆ సమ

యంలో పాతాళకేతుడు అడవిపంది రూపంలో అగ్నిగృహంలో జోరబడి గాల పుణ్ణి భయపెట్టాడు. మునిబాలకులు పెట్టిన కేకలు విని గుర్రంమీద బుతుధ్వజుడు వచ్చాడు. పందిని ఒక బాణంవేసి కొట్టాడు. దెబ్బతిని ఆడవిపంది అరుప్పు పారిపోసాగింది. బుతుధ్వజుడు దాన్ని గుర్రం మీద వెంబడించాడు. పోయిపోయి ఫంది ఒక గోతిలో దూకింది. అది పాతాళానికి పోయే సారంగం.

కువలయశ్వం మూడులోకాలలోనూ సంచరించగలది గనక, బుతుధ్వజుడు ఆ సారంగం వెంబడి పోసాగాడు. కొంతదూరం

వెళ్లేసరికి అతనికి కాంతివంతమైన ఒక నగరం కనబడింది. అతను ఆ నగరం ప్రవేశించి వెళుతూండగా ఒక ఇంటిదగ్గిర ఒక ప్రీ కనబడింది. ఆ నగరంలో ఆ ప్రీ తప్ప ఇంకెవ్వరూ ఉన్నట్టు లేదు. పంది జాడ మొదలే లేదు.

రాజకుమారుడు ఆ ప్రీని సమీపించి, “ఎమమ్మా? ఎవరు నీవు? ఇది ఏం నగరం? నీ పేరేమిటి?” అని అడిగాడు. ఆ ప్రీ జవాబు చెప్పకుండానే ఇంటోకి వెళ్లి పొయింది. ఈ చిత్రమేమిటో తెలుసుకోవాలని రాజకుమారుడు గుర్రందిగి తానుకూడా లోపల ప్రవేశించాడు.

లోపల ఒక గదిలో ఒక హంసతూలికా తల్పంమీద ఒక దేవకన్యలాట మందరి పడుకుని ఉన్నది. ఆమె చాలా విచారంగా ఉన్నది. పక్కనే, బయట కనిపించిన ప్రీ నిలబడి విసురుతున్నది.

బుతుధ్వజ్ఞాణ్ణిమాడగానే ఆ ప్రీ, “రాజుకుమారా, ఈ కన్య విశ్వావసుడనే గంధర్వ రాజు కూతురు. ఈమె పేరు మదాలస. ఈమెను పాతాళకేతుడనే రాక్షసుడు తన మాయచేత తెచ్చి ఇక్కడ దాచాడు. వచ్చే త్రయోదశినాడు ఈమెను పెళ్ళాడ తాడట! ముహూర్తంపెట్టి వెళ్ళాడు. నా సభి అత్మహత్య చేసుకోబోతే నేనే ఆపాను. నే

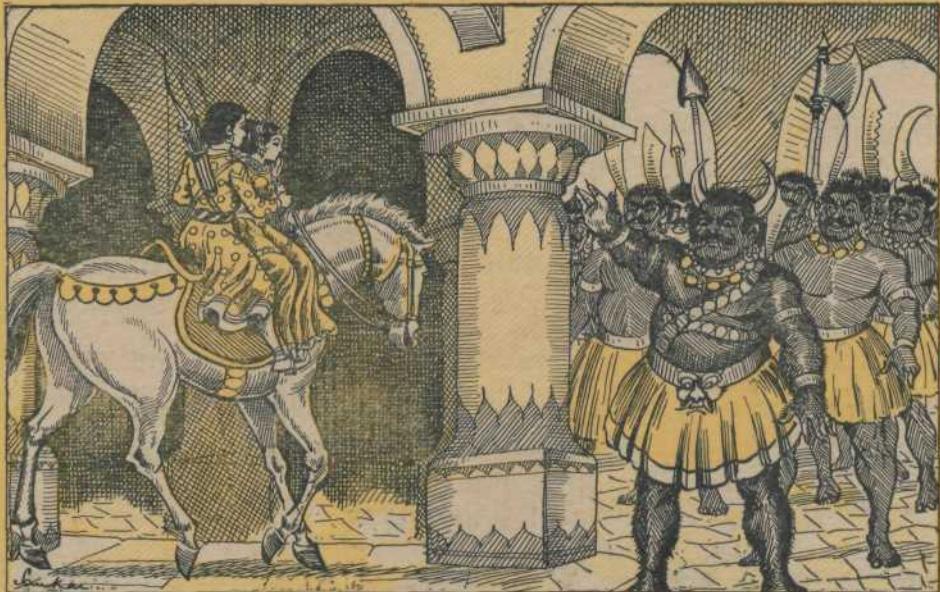
నిమె సఖురాలిని, నాపేరు కుండల. మా మదాలనసను కాపాడ టానికే దేవుడు నిన్నిక్కుడికి పంపి ఉంటాడు!” అన్నది.

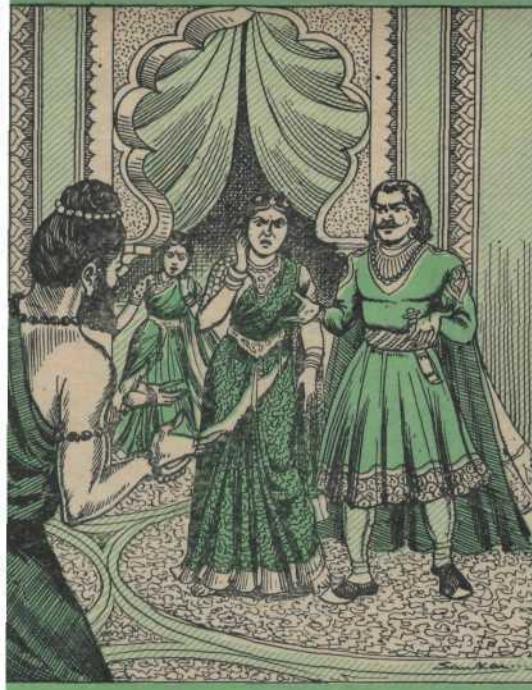
బుతుధ్వజాడు తన వృత్తాంతమంతా కుండలకు చెప్పినమీదట, ఆమె మదాలన మనస్సు తెలుసుకుని, “ఈమెను రక్షించే భారం నీడే!” అంటూ మదాలన చెయ్యి రాజకుమారుడి చేతిలో పెట్టి, వారికి పాణి గ్రహణం చేసింది.

తరవాత బుతుధ్వజాడు మదాలనసను తన గుర్రంమీద ఎక్కించుకుని తాను పవ్విన దారినే భూలోకానికి ప్రయాణ మైనాడు. దారిలో పాతాళకేతుడు తన

బలాలతోసహా అతనికి ఆడ్డుతగిలి, “ఎక్కుడికి పోతావు? అగు!” అని అరిచాడు.

వెంటనే బుతుధ్వజాడు బాణంతిసి త్వప్పాప్రం వేసేనరికి రావునులంతా బూడిద కుప్పలై పడిపోయారు. బుతుధ్వజాడు మదాలనసను తన ఇంటికి తీసుకుపోయి పెల్లి చేసుకుని, ఉదయంమొదలు మధ్యాన్నం దాకా కువలయాశ్వంమీద భూమి యావత్తూ చుట్టి మునీశ్వరుల యజ్ఞయాగాదులను రక్షిస్తా, తన భార్యతో సుఖంగా కాలం గడుపుతున్నాడు. కువలయాశ్వనైక్కి తిరు గుతూ ఉండటంవల్ల అతన్ని అందరూ కువలయాశ్వడని పిలవసాగారు.

బుతుధ్వజుడిచేత చచ్చిన పాతాల కేతుడికి ఒక తమ్ముడున్నాడు. వాడి పేరు తాళకేతుడు. తన అన్నను చంపినందుకూ, అతను చెసుకోవాలనుకున్న మదాలను పెళ్లాడినందుకూ, బుతుధ్వజుడిమీద పగ తీర్చుకోవాలని వాడికి బుద్ది పుట్టింది. వాడు బుషిషవేషం చేసుకుని, యమునాతిరాన ఒక ఆక్రమం కల్పించుకుని, అక్కడ దొంగ తపస్సు ప్రారంభించాడు.

ఒకనాడు రాజకుమారుడు ఆశ్రమాలన్నీ తిరుగుతూ ఆటుగా వచ్చి, ఈ దొంగబుషికి నమస్కరంచేసి, "మహాత్మా, మీకు రాక్షస భాధ లేదుకదా?" అని అడిగాడు.

"నాయనా, నీ వంటి పరాక్రమకాలి మాకు అండగా ఉంటే రాక్షసభాధ ఎక్కుడిది? అయినా నీ వల్ల నా కొక సహాయంకావాలి. చేస్తానంపే చెబుతాను!" అన్నాడు తాళకేతుడు.

"చెప్పండి. తప్పక చేస్తాను!" అన్నాడు రాజకుమారుడు.

"నేను నీటిలో ముణిగి నీటియజ్జం చెయ్య తలపెట్టాను. అందుకుగాను బంగారం కావాలి. కనక నీ మెడలో ఉన్న హరం ఇచ్చి, ఒడ్డునే నిలబడి రాక్షసులు రాకుండా చూస్తూ ఉండు!" అన్నాడు తాళకేతుడు.

నిజమేకాబోలనుకుని రాజకుమారుడు తన మెడలోని హరం రాక్షసుడికిచ్చి, తాను ధనుర్మాలు చెతబట్టి ఒడ్డున నిలబడ్డాడు. రాక్షసుడు నీటిలో ముణిగి, నీటి ఆడుగున ఈదుకుంటూ అవతలిగట్టు చేరి, నేరుగా శక్తుజిత్తుడిపద్మకు వెళ్లి, "మహారాజా, ఎటు వంటి చెడ్డవార్త చెప్పవలసిపచ్చింది! రాక్షసులు నీ కొడుకును చంపేశారు. ప్రాణం పాయ్యే సమయంలో నీ కుమారుడు ఈ హరాన్ని నా కిచ్చాడు. తపస్సుచేసుకునే మాకు ఈ బంగారంతో ఏంపని? ఇది మీకు చేర్చుదామని, ఈ వార్త మీతే చెబుదామని వచ్చాను!" అనిచెప్పి వెళ్లిపాయాడు.

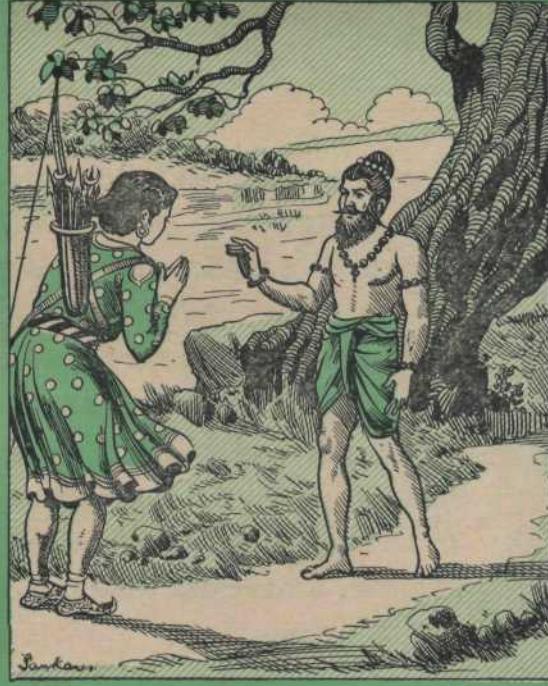
తనభర్త చనిపోయాడని తెలియగానే మదాలన మొదలు సరికిన చెట్టులాగా పడి పోయి ప్రాణాలు వదిలేసింది. రాజు రాణి అంతులేని దుఃఖంలో ముఖిగిపోయారు.

తాళకెతుడు మళ్ళీ యమునలో ప్రవేశించి రాజకుమారుడున్న చేతికవెళ్లి, “నాయనా, నా యజ్ఞం నిర్విష్టంగా కొనసాగింది. ఇక నీ దారిన నీపు వెళ్లవచ్చు!” అన్నాడు.

బుతుధ్వజుడు గుర్రం ఎక్కు తన నగ రానికి తిరిగిపచ్చాడు. ఎక్కుడా ఉత్సాహ మన్వది అతనికి కనిపించలేదు. అనేక మంది అతనికేసి అత్యాశ్చర్యంగా చూడ సాగారు. అతనికేమీ అర్థంకాలేదు, రాజ మందిరానికి వెళ్లాడు. “బతికే ఉన్నావా, నాయనా?” అంటూ తల్లి దంట్రులు అతన్ని కాగలించుకున్నారు. కాని వాళ్లు దుఃఖించకం మానలేదు.

“మీ రెందుకు దుఃఖిస్తున్నారు? ఏం జరిగింది?” అని అతను తల్లి దంట్రులను అడిగాడు. తన మరణవార్త వినటంవల్ల కలిగిన దుఃఖంతో మదాలన చనిపోయిన సంగతి వారు అతనికి చెప్పారు.

బుతుధ్వజుడి దుఃఖానికి అంతులేదు. తన భార్య చనిపోయిందని తెలిసికూడా ఇంకా బతికిపున్నందుకు తనను తాను

తిట్టుకున్నాడు. అత్యహత్య చేసుకుండా మనుకున్నాడు, కాని మహాపాపమని మాను కున్నాడు. ఇక చేసేదిలేక, “మళ్ళీ నేను ఈ జన్మలో ఇంకోకతను పెళ్లాడను!” అని శపథం చేశాడు.

రాజకుమారుడికి కలిగిన ఈ దుఃఖం గురించి అతని స్నేహితులంతా బాధపడ్డారు. నాగరాజు కుమారులు తమ తండ్రివగ్గిరికి వెళ్లి, “నాన్నా, మనం ఏదైనా సహాయం చెయ్యగలిగితే ఇదే మంచి అవకాశం. ఏ విధంగాన్నా మదాలన తిరిగి బతికితే అతనికి కలిగే ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు!” అంటూ జరిగిన పంగతి చెప్పారు.

నాగరాజు కొంచెం ఆలోచించి, "నాశక్తి కొఢ్హి ప్రయత్నిస్తాను!" అన్నాడు. ఆయన ఒకప్పుడు సరస్వతీదేవిని ఆరాధించి ఆమె వల్ల అద్భుతంగా పాడేశక్తి సంపాదించిన వాడు. ఆయన ఇప్పుడు కైలాసానికి బయలు దేరి వెళ్లి శివుడి సమాషన పాట పాడాడు.

ఆ పాటకు శివుడు ముగ్గుడై, "నాయనా, ఇంత చక్కగా పాడి నన్న సంతోషపెట్టావు! నికు నేనెమి సహాయంచేసేది?" అన్నాడు.

"దేవా, మదాలసను బతికించు!" అన్నాడు నాగరాజు.

"అమెకు అంత్యక్రియలుకూడా జరిగినే. ఎలా బతికించను?" అన్నాడు శివుడు.

"దేవా, ఆమెను తిరిగి సృష్టించు. నా చెతిమీదుగా రాజకుమారుడుకి పత్తి దానం చెయ్యాలని చాలా కోరికగా ఉన్నది!" అన్నాడు నాగరాజు.

"అయితే నీవు వెళ్లి పెత్తపూజ చేసి, మధ్యపిండాన్ని భక్తించు. మదాలస నీ శిరస్సునుంచి తిరిగి జన్మిష్టుంది!" అని శివుడు చెప్పాడు.

నాగరాజు ఆప్రకారమే చేశాడు. మదాలస అతని శిరస్సునుంచి బతికి వచ్చింది. నాగరాజు ఆమెను ఒకచేట దాచాడు.

తరవాత ఆయన తన కుమారులను పిలిచి, "నాయనలా రా, మీరు ఇంత

కాలంగా బుతుధ్వజాణ్ణి కొలుస్తున్నారు, కాని ఒక్కనాడుకూడా మన ఇంటికి తీసు కురాలేదు, ఆతిధ్యం ఇవ్వలేదు. ఇదేమి న్యాయం? అతను భార్యపోయిన దిగులుతో బాధపడుతున్నాడుగదా? ఒకసారి ఒక్క దికి తీసుకు రండి, వినేదాలతో అతనికి దిగులు పొగుదడాం!” అన్నాడు.

నాగకుమారులు సరేనని బయలుదేరి వెళ్లి, బుతుధ్వజాడితో, “మిత్రమా, ఒక్క సారికూడా నీవు మా యింటికి రాలేదు. మా నాన్నగారు నెన్ను పిలుచుకు రమ్మని మరీమరీ ఆడుగుతున్నారు. రావలసింది,” అని బితిమాలారు.

రాజకుమారుడు సరేనని వారివెంట బయలుదేరాడు. నాగకుమారులు అతన్ని గోమతినది దగ్గరికి తీసుకుపోయి, తమతో బాటు అతనినికూడా అందులో మునగ మన్నారు. నీటిలో ముణిగిన మరుక్షణం నాగకుమారులకు బ్రాహ్మణవేషాలు పోయి పాముల శరీరాలూ, నెత్తిన థగథగా మెరిసే మణులూ వచ్చాయి. డూ వింత మార్పుకు బుతుధ్వజాడు చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

“ఏమిటిది? మీరు బ్రాహ్మణకుమారులు కారా? నాగులా? నాదగీర ఈ సంగతి ఎందుకు దాచారు?” అని బుతుధ్వజాడు వారిని ఆడిగాడు.

"మిత్రమా, మేము నాగులమని తెలిస్తే దగ్గిర చేరనియ్యవని భయపడి, ని స్నేహం కోసమై ఈ మోసం చేశాం. మమ్మల్ని క్షమించు!" అన్నారు నాగకుమారులు.

"మీరు నాగులైతే నాకేమీ చింతలేదు. మీరు ఎప్పటికీ నాకు ఆప్తమిత్రులే," అన్నాడు రాజకుమారుడు.

నాగరాజు రాజకుమారుడికి గొప్పగా అతిథ్యం ఇచ్చి, విందులూ, వినోదాలూ విర్యాటు చేశాడు. ఆయన ఆతన్ని మణి సింహసనంమీద తనపక్కనే కూచోబెట్టు కుని, "నాయనా, నా కొడుకులు నిన్ను ప్రతిక్షలమూ స్కరిష్టాంటారు. ఇటువంటి అల్లుడు దొరికితే ఎంత బాగుండునని నాకు అనిపించి, నిన్ను పిలిపించాను. నీ భార్య అకాలమరణం చెందిందని విన్నాను. నువ్వు యువకుడవ్వ గనక నాకుమార్చెను పెల్లాడు! నేను చాలా సంతోషిస్తాను! ఇదే నేను ని కివ్వదలచిన బహుమానం!" అన్నాడు.

"కమించండి! నేను మదాలసను తప్ప మరొకరిని పెళ్ళాడనని శపథం చేశాను," ఆన్నాడు రాజకుమారుడు.

"నా కుమార్చెను చూసివట్టయితే నీ అభి ప్రాయం తప్పక మార్పుకుంటావు!" అంటూ నాగరాజు మదాలసకోసం నాగ కన్యలను పంపాడు. మదాలస వచ్చింది. భార్యాభర్తలు ఒక రినేక రు చూసుకుని ఆనందపరవశులైపొయారు.

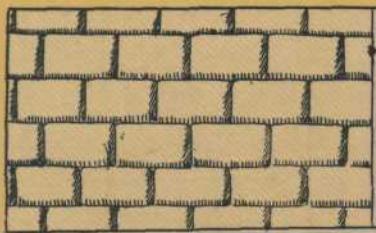
నాగరాజు జరిగినదంతా రాజకుమారు డికి చెప్పి, "ఈమెమొదట నీ భార్యే అయినా ఇప్పుడు నాకు కూతురు. నిన్ను నా ఆల్లుట్టి చేసుకోవటానికిగాను మీకు మల్లీ వివాహం చేస్తాను!" అన్నాడు.

వారిధృతికి నాగలోకంలో అతివైభవంగా వివాహం జరిగింది. నాగరాజు బుతుధ్వజు డికి, మదాలసకూ అంతులేని మఱులూ, బంగారమూ కానుకగా ఇచ్చి వారిని ఎంతే మర్యాదతో ఇంటికి సాగనంపాడు.

Copy

మాయ చిత్రరూప

చాలాకాలం క్రితం రాజపుత్రస్తానంలో జయసింహుడనే రాజుండేవాడు. ఆయనకు చిత్రలేఖనంపైన చాలా ప్రీతి. ఆయన ఆస్తానంలో ఒక గొప్ప చిత్రకారు దుండేవాడు. జయసింహుడు తన చిత్రరూపును వేయించుకుండా మను కుంటుండగా ఆ చిత్రకారుడు అకస్మాత్తుగా చనిపోయాడు. అనాడు మొదలు దర్శారులో ఆ చిత్రకారుడి అసం కాళీగానే ఉండిపోయింది.

ఈలా ఉండగా హిమాలయ ప్రాంతం నుంచి హిమచంద్రుడనే పేద చిత్రకాలు డెకరు రాజపుత్రస్తానానికి వచ్చాడు. జయ సింహుడి ఆస్తాన చిత్రకారుడు చనిపోయాడని, అతనికి బధులు ఇంకెవరిని వేసుకోలేదని హిమచంద్రుడికి తెలిసింది. తనకు ఉడ్యోగం దేరుకుతుందేమానన్న ఆశతో తన కంచరగాడిదపై మూడురోజులు, ఎడారి వెంబడి, తింటికూడా లేకుండా ప్రయాణం

చేసి, ఆకలితో మలమల మాడిపోతూ జయ సింహుడి కోటకు చేరుకున్నాడు.

రాజభటులు మొదట హిమచంద్రుడై అంతఃపురంలోకి వెళ్లినివ్వెదు. “నేను చిత్రకారుడై. రాజగారికి చూపటానికి బోమ్మలు తెచ్చాను,” అన్నతరవాత వాళ్లు అతన్ని లోపలికి వెళ్లినిచ్చారు.

హిమచంద్రుడు రాజగారి దర్శనం చేసుకుని, “నిద్రాహరాలు లేకుండా ప్రయాణం చేసి ఎంతో దూరంనుంచి తమరిని చూడవచ్చాను. ఇవి నేను వేసిన బోమ్మలు. వాటని చూస్తే నా శక్తి తమకే తెలుస్తుంది,” అన్నాడు.

ఆ బోమ్మలను చూసి రాజగారు చాలా సంతోషించాడు. ఇటువంటి శక్తిగల గొప్ప చిత్రకారుడు దూరదేశంనుంచి పొట్టచేత పట్టుకుని ఇంత దూరం ఎందుకు రావలిసి వచ్చిందే జయసింహుడికి అర్థంకాలేదు.

“ఈ బోష్యులు నాకు చాలా బాగు న్నాయి. ఏటిక ఏమి ఇప్పుమన్నావు?” అని జయసింహుడు హేమచంద్రుణ్ణి అడిగాడు.

“ఆకలిగని ఉన్నాను. ముందు నాకు భోజనం పెట్టించండి. ఆ తరవాత, తమ ఆస్తానంలో ఒక ఆసనం ఖాళీగా ఉన్నదని విన్నాను, దానిపైన నమ్మ కూచుంటూ ఉండనిప్పండి. అదే నాకు పదివేలు!” అన్నాడు హేమచంద్రుడు.

రాజు సరేనని తనభటులను పిలిచి హేమ చంద్రుణ్ణి భోజనశాలకు పంపాడు. హేమ చంద్రుడు కడుపునిండా తిన్నాడు. అతని కంచరగాడిదను రాజుగారి గుర్రాలసాలలో కట్టివేశారు. మర్మాటిసుంచి హేమచంద్రుడు దర్శారులో ఆస్తానచిత్రకారుడి ఆసనం పైన కూచేసాగాడు.

ఇప్పుడు తిరిగి ఆస్తాన చిత్రకారుడు వీర్పడాడు గనక, అతనిచేత తన చిత్రరువు వేయించుకుండా మనిజయసింహుడికి అలో చన కలిగింది. అయిన హేమచంద్రుడితో, “దివాబింలో మా పూర్వీకులందరి చిత్రరువులా ఉన్నాయి. నా చిత్రరువుకూడా తయారుచేసి, రాబోయే తరాలవారు నా ఆకారం చూడటానికి అవకాశం కలిగించు!” అన్నాడు.

“తమ ఒక్కరి చిత్రరువే ఏమిటి, మహారాజా! సింహసనాలమీద తమరినీ రాబీగారినీ ఉంచి, తమ మంత్రులనూ, సేనాయకులనూ, అందరినీ చిత్రిస్తాను. దివాబింలో మంచిగోడ ఒకటి చూపించండి. మిలిగినదంతా నేను చూసుకుంటాను,” అన్నాడు హేమచంద్రుడు.

రాజు పరమానందం చెందాడు, రాజు సభ యా వత్తూ చిత్రించబానికి హేమ చంద్రుడికి అనుమతి ఇచ్చాడు.

రాజుగారి ఆస్తానంలో పెద్దపెద్ద పాటుల వాళ్ళన్నారు, ఒక గూనివాడున్నాడు, ఒంటి కన్నువాడు, మెల్లక త్లవాళ్ళకూడా

ఉన్నారు. వారు ఒక్కొక్కరే హామచంద్రుడి పద్ధతు వచ్చి, “నన్ను చిత్రించేటప్పాడు గూని లేకుండా చిత్రించు. రెండు కళ్లు ఉన్నట్టు చిత్రించు. మెల్లలకన్ను వెయ్యుకు!” అని హాచ్చరించారు; లేకపోతే చావగ్గట్టిస్తామని, చంపిస్తామని వాళ్లు హామచంద్రుణ్ణి బాగా భయపెట్టారు.

ఈ సంగతి రాజుగారికి చూచాయగా తెలియవచ్చింది. ఆయన హామచంద్రుణ్ణి పిలిచి, “ఆస్తానంలో ప్రతి ఒక్కట్టి యథార్థంగా చిత్రించక ఏమైనా మార్పులు చేశావే, నిన్ను ఉరి తీయిస్తాను! జ్ఞాపకం ఉంచుకో!” అని హాచ్చరించాడు.

హామచంద్రుడికి ముందు నుయ్యా, వెనక గొయ్యా అన్నట్టయింది. ఏమి చేసినా చాపు తప్పేటట్టు లేదు. ఆతను దీర్ఘంగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

చిత్రరువు వేయటానికి ఒక గోడ ప్రత్యే కించబడింది. దానికి ఒక తెర ఆడ్డంకట్టి, ముగ్గురు సహాయకులను తీసుకుని, వారితో తింటూ, తాగుతూ, హామచంద్రుడు వినే దాలతో కాలక్షేపం చేయసాగాడు.

ఒకనెల గడిచింది. రాజుగారు హామచంద్రుణ్ణి పిలిపించి, చిత్రరువు ఎంతపరకు వచ్చిందని అడిగాడు. “మహారాజా, పని చేస్తున్నాను. త్వరలోనే అయిపోతుంది,”

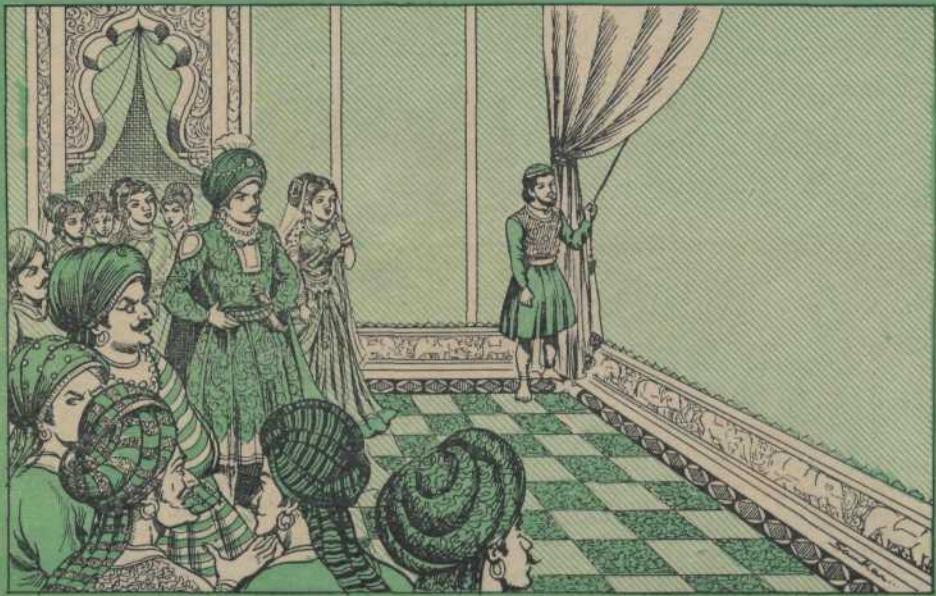
అన్నాడు హేమచంద్రుడు, భయపడుతూనే, ఎంతో వినయంగా.

ఆ తరవాత వారాని కొకసారి రాజుగారు చిత్తరువు గురించి అడగటమూ, దానికి హేమ చంద్రుడు, "మహారాజా, ఇంకా కొద్దిగా పని మిగిలిఉన్నది!" అని జవాబు చెపుతూండటమూ జరిగింది.

ఈ విధంగా మూడు మాసాలు గడిచాయి. అప్పటికే చిత్తరువు పూర్తికాక పోయేసరికి రాజుగారికి కోపం వచ్చింది. ఆయన హేమ చంద్రుడితే, "ఇంకాక్కి వారంలోపుగా చిత్తరువు పూర్తికాకపోతే నిన్ను కరినంగా కికిష్టాను!" అన్నాడు.

దానికి హేమచంద్రుడు, "చిత్తరువు పూర్తి అయింది, మహారాజా! రేపు మంచిరోజు. పరివారంతోసహ దయచేశారంటే చిత్తరువు అవిష్కరణ చేయవచ్చు!" అన్నాడు. రాజు సంతోషించి ఈ వార్త సభికు లందరికి తెలియబరిచాడు.

మర్మాడు రాజు, రాణి, ఇతర రాజీ ద్వేగులూ చిత్తరువు చూడటానికి వచ్చారు. గోడకింకా తెర అడ్డంకట్టి ఉన్నది. చిత్తరువు చూడపచ్చిన వారితో హేమ చంద్రుడు, "మిమ్మల్నందరినీ చిత్రించాను. ఎవరి బొమ్మను వారు జాగ్రత్తగా పోల్చు కోండి. కానీ, ముందుగా ఒక్క మాట

మనవి చేసుకుంటున్నాను. తమలో గొప్ప పుటక పుట్టినవారికిమాత్రమే నా చిత్తరువు కనిపిస్తుంది; లేనివారికి ఏమీ కనిపించదు!” అంటూ, తెర లాగేశాడు.

గోదమీద ఏటామ్యు లేదు. కాని ఆ మాట పైకి అనటానికి రాజుగారు మొదలుకొని ప్రతివాడూ జంకాడు. ఎవరిమటుకు వారు, తమకు తప్ప మిగిలిన అందరికి, చిత్తరువు కనిపిస్తున్నదని అపోహ పడ్డారు.

రాజుగారివెంట ఉండే హస్యగాడు మటుకు, “నాది ఎంత పాడు పుటకోగాని, నాకు పట్టి గేడే కనిపిస్తున్నది! దానిమీద బోమ్మె లేదు!” అన్నాడు.

మిగిలినవాళ్ళుకూడా “మాకూ బోమ్మె కనిపించటం లేదు,” అని బయటపడ్డారు.

హేమచంద్రుడు అందరి కళ్ల లోనూ దుమ్ము చల్లటానికి ప్రయత్నించినట్టు రూఢి అయిపోయింది. రాజుగారు ఆగ్రహంతో పళ్ళు పటపట కొరుకుతూ, “నీచుడా, కంచరగాడిదమీద వచ్చినదారి పట్టాడు.

ఇంతమందినీ వంచన చేస్తావా? నిన్న ఉరి తీఱించినా పాపంలేదు!” అన్నాడు.

హేమచంద్రుడు వినయంగా చేతులు జోడించి, “చిత్తం, మహారాజా! నన్న ఉరి తీఱించండి! నేను ప్రాణాలతో బయట పడతానని కలలోకూడా అనుకోలేదు. కాని, దయఉంచి నన్న బంగారు తాడుతో మాత్రం ఉరితీఱించకండి! ఎందు కంటే, లక్ష్మికి నామీద బోత్తుగా కట్టాడం లేదు. నన్న ఉరితీసే సమయానికి బంగారు తాడు దానంతట అదే తునకలుగా తునిగి పోచ్చు!” అన్నాడు.

ఈ మాట వినగానే, అంత కోపంలోనూ రాజుకు నవ్వొచ్చింది. హేమచంద్రుడు ఎంత గొప్ప చిత్తకారుడైనా రాజుల ఆస్తానాలలో ఉండటానికి పనికిరాడని ఆయనకు తెలిసిపోయింది. ఆయన హేమచంద్రుడికి కొంత బంగారం ఇచ్చాడు. హేమచంద్రుడు కంచరగాడిదమీద వచ్చినదారి పట్టాడు.

భేదేపాయం

ఒక గ్రామంలో భీమయ్య అనే కాపు ఒకడుండేవాడు. అతడు ఒక నంపత్సరం తన పాలంలో చెరుకుచొడు. అది ఏపుగా పెరిగింది. ఆ పాలం పక్కగా పచ్చేపాయు వాళ్ళకు, ఆ చెరుకుగడలు చూడగానే నేరూరేది.

ఆ గ్రామంలోనేపున్న జమీందారుకు, ఆటకాయిగా తిరిగే కొడుకు ఒకడున్నాడు. అతడికి పారోహాతుడి కొడుకూ, పొపుకారు కొడుకూ స్నేహాతులు. ఈ ముగ్గురూ కలిసి, ఒక నాటి రాత్రివేళ భీమయ్యచేలో దేంగతనంగా చెరుకుగడలు తినెందుకు వెళ్ళారు.

వాళ్ళు ముగ్గురూ చేలో ప్రవేశించి, చెరుకుగడలు విరవటం భీమయ్య చూచాడు. కానీ, వాళ్ళు ముగ్గురు, తను ఒకప్పుడు! ఏం చేయాలి? భీమయ్యకు కొబంలో ఒక మంచి పుపాయుం తేచింది. అతడు నప్పుతూ, ఆ ముగ్గురినీ నమించి, జమీందారు కొడుకుతే, “బాబూ, మీరు జమీందారుగారి కుమారులు, మీరు పూరోహితులుగారి అఱ్పాయి, బాగానే వుంది! మీకు కాపలనిసనన్ని చెరుకుగటలు తినండి. కానీ, వెంట వట్టిలమీద వట్టిలు వసూలు చేసే, యిం పాపుకారు కొడుకెందుకు?” అన్నాడు.

“అపునపును! వాళ్ళి, తన్ని తగిలేయో!” అన్నాడు జమీందారు కొడుకు పాంగిపోతూ.

భీమయ్య పొపుకారుకొడుకును క్రితో బాదేసరికి అతడు పారిపోయాడు. అప్పుడు భీమయ్య పారోహాతుడి కొడుకుకేని క్రి పొపుతూ, “జమీందారుగారి బిడ్డవెంట, యా తట్టినపు మంత్రాలాయన ఎందుకు?” అన్నాడు.

“అపునపును, మీళ్ళి తన్ని తగిలేయో,” అన్నాడు జమీందారు కొడుకు.

భీమయ్య క్రి ఎత్తివుత్తకముండె పారోహాతుడి కొడుకు పారిపోయాడు. అప్పుడు భీమయ్య, జమీందారు కొడుకుమీదికి క్రివత్తి, “నుప్పు, జమీందారుకొడుకువైతే నాకేం? నీ అధికారం నీ కైతులమీద చలాయించు. తినటానికి, యిక్కడ తెరగా చెరుకుగడ లేపీ లేపు,” అనే సరికి, జమీందారు కొడుకుకూడా హడతెత్తి పారిపోయాడు.

‘నప్పు’ కురదారోడ్డు.

పరుస్వేద

పంతం గల విక్రమార్పుడు చెట్టువద్దును
తిరిగి పోయి, శవాన్ని దించి భుజాన వేసు
కుని, మౌనంగా శ్వాసంకేసి నడపసాగాడు.
అప్పుడు శవంలో ఉన్న బెతాణుడు, "రాజు,
నీవు ఈ అర్దరాత్రివేళ చాలా క్రమ పదు
తున్నావు. నీ క్రమ పోగొట్టుతానికి ఒక
చిన్న కథ చెబుతాను, విను," అంటూ
ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు:

ఒకప్పుడు మరాళదేశాన్ని సుకేతుడనే
రాజు పాలించాడు. ఆయన చాలా పరా
క్రమపంతుడే, తాని ధనపంతుడు కాడు.
పన్నండ్లేషాటు కరువు వచ్చి మరాళ
దేశం ఆతి బీద దేశమైపోయింది. అందు
చేత సుకేతుడు తన రాజ్యాన్ని విస్తరించుకో
లేకపోయాడు. కరువుకు తాళలేక చాలా
మంది వచ్చిపోయారు. అనేకులు దూర
దేశాలకు వలసపోయారు. ఈ స్థితిలో
మరాళదేశానికి ఒక స్వర్ణకారుడు పచ్చాడు.

చేతోళ దధలు

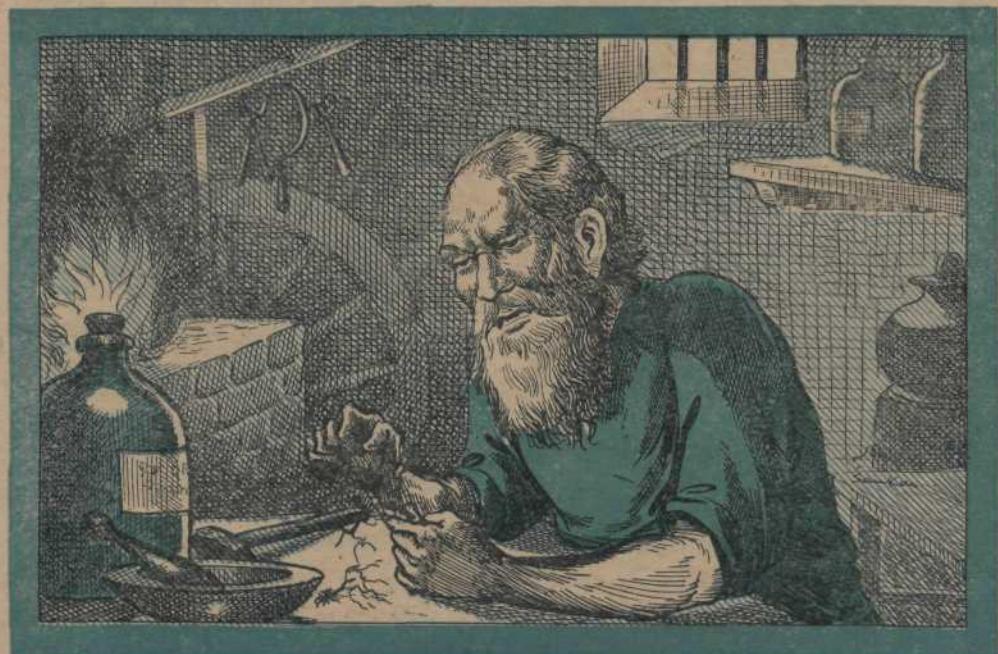
ఆయన చాలా ముసలివాడు. ఆయన పేరు విశ్వకర్మ.

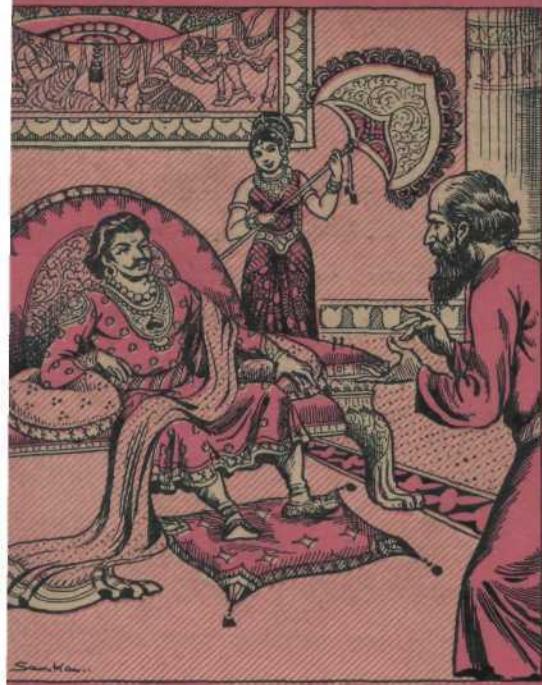
విశ్వకర్మ సుకేతుడి దర్శనం చేసుకుని, “మహారాజా, నేను చాలాకొలంగా పరుప వేది విద్యకోసం పాకులాడు తున్నాను. ఒక్క ఏడాది గడువిచ్చినట్టయితే నేను అంతులేని బంగారం చెయ్యిగలుగుతాను. అంతదాకా నన్ను తమరు పోషించగలరా?” అని అడిగాడు.

ఈ విశ్వకర్మ సహాయంతో జాగర్ణ తయారు చేసినట్టయితే తవడా ద్వ్యం తీరిపోయి మంచిరోజులు నుండి అంతమకేతమహారాజుకు తేచెది.

“సరే, ఒక ఏడాదిపాటు నీవు రాజుధంలోనే వుండు. నీకు కావలసిన ఏర్పాటు లేన్నే నేను చేస్తాను. ఆ తరవాత సుఖుచేసే బంగారంలో ఒకవీసం నీవు ఉంచుకుని మిగిలినదంతా నాకివ్వాలి!” అని సుకేతుడు విశ్వకర్మతో ఆన్నాడు.

విశ్వకర్మ నేమ్మకించాడు. ఆయనకు ఒక ఈర్కాగారు ఏర్పాటుచేసి అందులో ఉన్నాను కావలసిన కొలిమి. మూసలూ, దొవ శాఙ్గా, మూర్కిచెస్తిన్ని ఏర్పాటు ఉండాల లోహలు ఇచ్చారు. అందులో ఆయన ఒంటరిగా కూచుని ఆపోరాత్రాలు పనిచేస్తూ వచ్చాడు.

వారాలూ, నెలలూ గడిచాయి. అయిన ఆవసరాలన్నిటికి రాజుగారు పుష్టిలంగా డబ్బిస్తున్నారు. కాలం సుఖంగా వెళ్లిపోతున్నది. మాస్తాండగానే ఏడాడి పూర్తి అయింది. అఖరులోజున విశ్వకర్మను రాజుతన దగ్గరకు పెలిపించి, “ఏమ య్యా, నువ్వు పరునవేది తయారు చేయటం ఏమయింది?” అని అడిగాడు.

“మహారాజా, ప్రయోగా లింకా పూర్తి కాలేదు, అయిపోవచ్చాయి. ఇంకొక్క ఆరు నెలలు గడువిప్పిస్తే తమకు కావలసినంత బంగారం చేసి పెడతాను!” అన్నాడు విశ్వకర్మ వినయంగా.

రాజుకు చాలా ఆగ్రహం వచ్చింది.

“ ఏడాడిలో బంగారం చేస్తానని అఖర్మ మాడావు. అయినా ఈసారికి నిన్ను క్షమిస్తున్నాను. ఆ రునెలల లో పుగా నువ్వు బంగారం చెయ్యలేనిపక్షంలో నీ తల కొట్టించి కోటగుమ్మానికి కట్టించగలను జాగ్రత్త! నీమిద యొంతే అశలు పెట్టుకున్నాను. దేశానికి దారిద్ర్యం తీరిపోతే సైన్యాలను సమకూర్చి చుట్టుపట్ల వున్న రాజ్యాలన్నిటినీ జయించి చక్రవర్తి బెదామనుకున్నాను. నా అశలన్నీ భగ్గుంచేశావు. అయినా ఈసారికి క్షమించాను. రెండవసారి క్షమించేది లేదు,” అన్నాడు సుకేతమహారాజు.

విశ్వకర్మకు ఏమిచెయ్యాలో తెలియ లేదు. అతనికి బంగారం చెయ్యటం రాదు. ఆ విద్యకోసం జీవితమంతా ధారపోసి ముసలివాడయి పోయాడు. పొట్ట గడవక అబద్ధాలతో వారినీ, వీరిని మోసంచేస్తూ ఇంతదాకా తోసుకుపచ్చాడు. ఈ ఏడాడిలోపల తనకు చావు రాకపోతుందా ఆనే ఔర్ధ్వంతో సుకేతమహారాజును యొడాడి గడువు అడిగాడు. కాని చావు రాలేదు. బలవంతవు చావు చావటం విశ్వకర్మకు ఇష్టంలేదు. ఇష్టుడు తనకు ఇంకొక ఆరు నెలలు గడువు దెరికింది. కాని ఆ తరవాత

ఏమిచెయ్యాలో ముసలివాడికి బోధపడలేదు. అతడు అక్కడినుంచి పారిపోదా మని చూశాడు. కానీ సాధ్యపడలేదు. రాజు అయినవెంట రాత్రింబగళ్లు భట్టులను కావలాపుంచాడు. రాజుగారు అన్నమాటలు ముసలివాడి చెవిలో గింగురు మంటూండేవి. అయిన తనకు బలవంతపు చాపు తప్పదని నిశ్చయించుకున్నాడు.

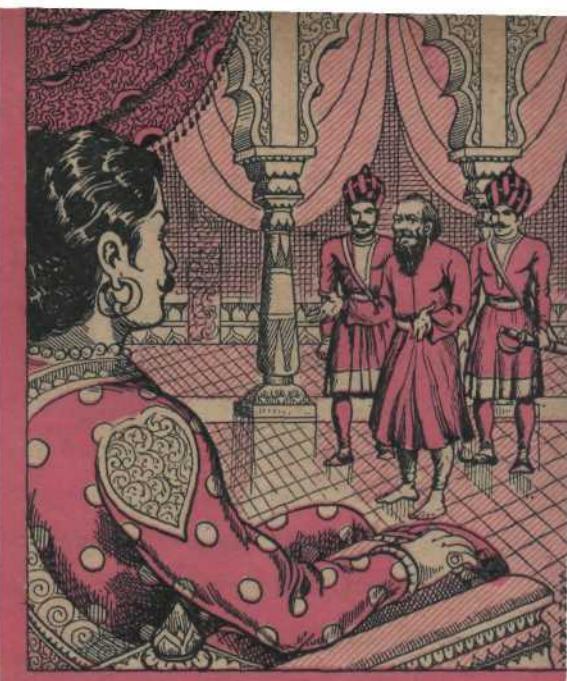
ఆరునెలలూ గడిచాయి. విశ్వకర్మను రాజుగారు పిలిపించి, “బంగారం సంగతి ఏం చేశాపు ?” అని అడిగాడు.

“మహారాజా, బంగారం చే సే గీత నాచేతలో లేదు. నాకు బ్రహ్మ వెయ్యేళ్లు అయ్యుర్రాయం ఇచ్చినా నేను బంగారం చెయ్యి లేను !” అన్నాడు విశ్వకర్మ నిర్ణయంగా.

“ఇందుకుగాను నేను నీకు విధించ బోయే శిక్ష తెలుసుగదా ?” అన్నాడు నుకేత మహారాజు కోపంగా.

“నన్ను ఏలినవారు శిక్షించ నవసరం లేదు. బంగారంకంటెకూడా మీకు ఎక్కువగా పనికిప్పేది, మేలు వేసేది కనిపెట్టాను !” అన్నాడు విశ్వకర్మ.

“ఏమిటది? వెంటనే చెప్పా!” అన్నాడు రాజు అన్నమానంతో.

“వెండి! అది మామూలు వెండి కాదు, కన్ని మూలికలతో ఖుద్దిచేసిన వెండి !”

“దానివల్ల నాకేమి లాభం ?” అని రాజు అడిగాడు.

“మహారాజా, ఆ వెండితో రేకు తయారు చేసే, తమ కరవాలం పిడికి. తొడుగు తయారుచేస్తాను ! ఆ కరవాలం తమరు చేత బట్టి నట్టయితే ఎంత బలమైన శత్రువుకూడా దానికి ఆహుతి అయిపోవలిసిందే ! మీకు కావలిసిన బంగారమంతా అది సంపాదించి పెడుతుంది !” అన్నాడు విశ్వకర్మ.

“నన్ను మరొకసారి మోసగించు తున్నావా ?” అని రాజు అడిగాడు.

“మహారాజా, తమరిని మోసగించి నేను ఎక్కుడికి పారిపోగలను? నేను తయారు చేసిన వెండికి ఆలాటి ప్రభావం లేదని తమకు తోసై అప్పుడే నా తల తీఱుంచండి!”
అన్నాడు విశ్వకర్మ.

రాజు సమ్మతించాడు. విశ్వకర్మ రాజు గారి కరవాలం తెప్పించి, దాని పిడికి ఒక వెండి తొఱగు వేశాడు. రాజుగారు ఆ కరవాలానికి పెద్ద ఎత్తున ఊరేగింపూ, ఘూజలూ, ఉత్సవాలూ చేయించాడు. విశ్వకర్మకు ఒక బగీరు బహుమానంగా ఇచ్చాడు.

ఈ వార్త నలువైపులా పాకింది. చుట్టూ పక్కల రాజులుకొందరు భయపడసాగారు.

మరికొందరు ఈ వార్తలను సమ్మతేదు.
“ఆ విశ్వకర్మ యొవడే, చాలా తెలివైన ఘటం. సుకేతమహారాజును గొప్పగా మోసగించాడు!” అనుకున్నారు.

త్వరలోనే సుకేతుడు తన కొద్ది బలాలను కూడగట్టుకుని పారుగురాజ్యం మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. పారుగురాజు తన మంత్రులతో ఆలోచనచేశాడు.

“మహారాజా, సుకేతుడు తన కరవాలన్ని నమ్మి, కొద్దిబలంతో మనమీదికి పశ్చన్నాడు. మనం భయపడవలిసిన పని లేదు. యుద్ధానికి సిద్ధం ఆపుదాం!” అని కొందరు మంత్రులు సలహాయిచ్చారు.

“ఆ కరవాలంలో ఏదో మహిమలేకపోతే అంత కొద్ది సైన్యంతో మనమీదికి యుద్ధానికి రావటానికి సుకేతుడు వెరివాటుకాదు.

ఆ కరవాలం శత్రుకంరం కొయ్యక విడవ దని అందరూ అంటున్నారు. బతికుంటే బలుసాకు తినవచ్చు! మహారాజు, సుకేతుడితో నంధిచేసుకోండి!” అని మరి కొందరు చెప్పారు.

పారుగురాజు బెదిరిపోయాడు. అయిన దూతులను వెంటబెట్టుకుని సుకేతుడి శిబి రానికి వెళ్లాడు. సుకేతుడు తనచేత కరవాలంపట్టుకుని నిలబడిపున్నాడు. ఆ కరవాలంలో మృత్యుదేవత వున్నట్టే కనబడింది

పారుగురాజుకు. ఆయన సంకోచించకుండా సుకేతుడికి సామంతు కావటానికి సమ్మతించాడు. సుకేతుడు, అతడిదగ్గిర కప్పంగా చాలా ధనం వసూలుచేసి, దాన్ని తన సైనికులకు పంచాడు.

ఆదిమొదలు సుకేతుడు ఎక్కుడా అపజయం యెరగడు. కొందరు రాజులు మూర్ఖించి సుకేతుడితో యుద్ధానికి తలపడ్డారు. తాని సుకేతుడు కత్తి ఎత్తివస్తూ కనిపించేసరికి సైన్యాలు చెదిరి చిందర వందరగా పారిపోవటమూ, పరాక్రమవంతుడైన సుకేతుడు శత్రురాజుతో కలియబడి చంపటమూ జరిగింది.

ఈవిధంగా ఒకరిద్దరు రాజులు చవ్వాక నుకేతుడు దూతులను వంపితే చాలు ఎక్కు డెక్కుది రాజులూ వచ్చి ఆయనకు పాదా క్రాంతులైపోయారు. నుకేతుడు వారివద్ద నుంచి కప్పుంగా చాలా థనం గుంజు కున్నాడు. ఈవిధంగా నుకేతుడు చక్రవర్తి అయాడు. మరాళదేశానికి దారిద్ర్యం తిరి పోయింది. విశ్వకర్మ పేరు శాశ్వతంగా నిలిచి పోయింది.

బేతాళుడి కథ చెప్పి, “రాజు, ఎన్నో ఏళ్లపాటు ప్రయత్నించికూడా చిన్నంఎత్తు బంగారం చెయ్యలేని విశ్వకర్మ ఇంత మహిమగల వెండిని ఆరునెలలలో ఎలా చేయగలిగాడు? అలాటి వెండిని తయారు చేసే ఈ తనవద్ద పుండికూడా ఆయన అబ్బాలాడుతూ ఎందుకు పొట్టపోసుకో పలిసివచ్చింది? ఈ ప్రశ్నలకు నమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయావే నీతల పగిలి పోతుంది!” అన్నాడు.

“విశ్వకర్మ చేసిన వెండిలో ఏమహిమా లేదు. అన్నిమహిమలూ నమ్మేవారి మన నులలోనే పుంటాయి. నుకేతుడు ఆ వెండికి మహిమ పున్నదని నమ్మటంపల్లనే కొద్ది సైస్యంతో యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. అటువంటి నమ్మకమే పుండటంమూలాన పాచుగురాజు యుద్ధంచెయ్యకుండానే నుకేతుడికి లొంగిపోయాడు. నమ్మేవారి సంఖ్య పెరిగినకొద్ది మహిమకూడా పెరిగింది. పదార్థాన్ని సృష్టించటంకంటె మహిమలను సృష్టించటం తెలిక. ఈసంగతి గ్రహించక విశ్వకర్మ అబ్బాలతో పొట్టపోసుకుంటూ వచ్చాడు. కానీ తన ప్రాణింపీదికి పచ్చ సరికి విశ్వకర్మకు ఈ రహస్యం తెలిసింది. ఇదే అతను మునితనంలో సాధించిన పరుసవేది!” అన్నాడు విక్రమార్పుడు.

ఈ విధంగా రాజుకు తిరిగి మౌనభంగం కలగగానేబేతాళుడు ఈపంతోసపో మాయమై మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. (కల్పతం)

అలెగ్జాండరు - చిత్రకారుడు

అలెగ్జాండరు ఒకసారి ఒక ప్రభ్యాత చిత్రకారుడై పిలిపించి తన గుర్రాన్ని చిత్రించ వలసిందని ఆజ్ఞాపించాడు. చిత్రకారుడు ఎంతో శ్రమపడి గుర్రాన్ని చిత్రించాడు. అలెగ్జాండరు దాన్ని చూసి చాలా సంతోషించాడు. కానీ తన సంతోషాన్ని బయటికి కన్పించనియేదు. అలా చేస్తే చిత్రకారుడి గొప్పతనాన్ని గుర్తించినట్టుపుతుందని ఆలోచించి, ఆ చిత్రంలో ఏవో చాలా దేషాలున్నట్లు చెప్పాడు. ఇలా దేషాలున్నాయని చెప్పడంవల్ల చిత్రకారుడు తనకు దాసాహం అంటాడనుకున్నాడు. కానీ చిత్రకారుడు మారుమాట్లాడకుండా అంతా విని, చివరకు—“అయ్యా! దయచేసే మీ గుర్రాన్ని ఒకసారి రప్పించగలరా?” అన్నాడు.

అలెగ్జాండరుకు ఆర్థం కాలేదు. సరే నన్నాడు. గుర్రం వస్తూనే, చిత్రకారుడు గీసిన బోమ్మును చూసి సకలించ సాగింది.

అలెగ్జాండరుకు ఆప్పటికి ఆర్థం కాలేదు. అప్పుడు చిత్రకారుడే స్వయంగా చెప్పాడు—“ మీ కంటే ఈ గుర్రం చాలా తెలివైంది. ఈ చిత్రంలో ఉన్న గుర్రం నిజమైనదని భావించి సకలిస్తున్నది! నా చిత్రకళలోని సజీవ గుణానికి ఇంత కంటే గొప్ప ప్రమాణం ఏంకావాలి ?”

అలెగ్జాండరు తన తప్పను గుర్తించి, వెంటనే చిత్రకారుడికి చాలా బహుమానాలచ్చి సన్నానించాడు.

నాదెకుడు సీర్యూడ్ చాడ్

చాలా నెలలపాటు నాకు జీవితం సుఖంగా గడి చింది. నేనూ నా భార్య అన్యోన్యంగా ఉండేవాళ్లం. అందుచేత నేను రహస్యంగా బ్యాగ్గాదుకు పారిపోయే టప్పుడు నా భార్యనుకూడా వెంటబెట్టుకు పోదామను కున్నాను. తానేకటి తలిసై దైవమొకటి తలుస్తాతన్నది ఎన్నటకి ఆబద్ధంకాదు. నేను పగటికలలు కన్నానన్న విషయం త్వరలోనే స్ఫ్యాషమయింది.

ఒకనాడు నా పారుగింటి పెద్దమనిషి భార్య చని పోయింది. నే నాయనను పరామర్శించటానికి వెళ్లి, “అన్నా, విచారించకండి. విచారించి మనం చేయ గలదికూడా ఏమీలేదు. ఈ వియోగాన్ని మీరు త్వర లోనే మరచిపోతారు. ఎవరు చూశారు? మీకు ఇంత కంటెకూడా యోగ్యురాలైన భార్య ఈసారి దేరక వచ్చు,” అన్నాను.

నా మాటలు విని ఆయన ఆశ్చర్యపోయినట్టు కన పడ్డాడు. “కౌదిగంటల్లో చచ్చిపోయోతున్నవాడికి ఇంకో భార్య ఏమిటి?” అన్నాడాయన.

ఈసారి ఆశ్చర్యపడటం నా వంతు. “అలా అంటున్నారేమిటి? ఎందుకు నిష్టారణంగా నిరాశపడి పోతున్నారు? అల్లా కట్టాక్కంపల్ల మీ ఆరోగ్యానికేమీ

నాలుగవ సముద్రమానం

CHITRA

లోపంలేదే! కొంపతీసి, ఆత్మహత్యగాని తల
పెట్ట లేదుగద?" అన్నాను.

దాని కాయను, "మీకు మాదేశపు అచా
రాలు తెలీవన్నమాట! మాదేశంలో భార్య
భర్తలలో ఎవరు చనిపోయినా, శపంవెంట
రండేవారినికూడా ఘ్రాష్ట్రేస్తారు. అనాదిగా
పస్తున్న ఈ అచారానికి అందరూ, రాజు
గారు సయితం, బద్దులే!" అన్నాడు.

"భీ భీ! ఇదెం అచారం! నాబొందెలో
ఉపిరి ఉండగా ఇలాటి అచారాన్ని నేను
అమోదించను," అన్నాను.

మేము మాట్లాడుతుండగానే ఆయన
బంధువు లంతా వచ్చి, ఆయన భార్య

చచ్చినందుకూ, ఆయన చావబోతున్నం
దుకూ తమ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చారు.
తరవాత ఉత్తరక్రియలకు ఏర్పాట్లు జరి
గాయి. ఆయన భార్య శవాన్ని చక్కగా
అలంకరించి, ఆమె కుండిన ఖరీదైన నగ
లన్నీ పెట్టి శ్కానానికి బయలుదేర దీశారు.
శవపేటిక వెనక భర్త నడిచాడు. అతని
వెనకగా బంధువులూ, ఇతరులూ నడిచారు.

అందరమూ నదీతిరాన గల ఒక కొండ
పద్మకు వెళ్లాం. ఆ కొండమీద ఒక చేట
ఒక లోతెన బావిలాటిది ఉన్నది. దానిపై
విశాలమైన బండరాతి పలక కపిపున్నది.
ఈ పలకను పక్కకు లాగి శవపేటికను

బావిలోకి దించారు. తరవాత నా స్నేహితులై పట్టుకుని తాళ్ల సహాయంతో లోపలికి దించారు. ఆ తాడుకే ఒక నీళ్ల కూబు, ఏదు రొప్పలూ కట్టారు. నా స్నేహితుడు కిందికి దిగటానికి కొంచెమైనా అసమ్మతి తెలపలేదు. తిరిగి రాతని బావిమిదికి తోసే శారు. మేమందరమూ తిరిగి వచ్చేశాం.

నేనుకూడా ఈ ఘారమైన ఆచారంలో పాల్గొన్నాను. నా మనస్సు చాలా బాధ పడింది. ఇంతకిన్న దారులిమైనది నేనెన్నడూ చూడలేదనిపించింది. రాజభవనం చేరుతూనే నేను రాజుగారిని చూసి, "అయ్యా, నేను చాలా దేశాలు చూశాను

గాని, చచ్చిపోయిన భార్యతో బతికున్న భర్తను పాతిపెట్టటంలాంటి అమాసుషుమైన ఆచారం ఎక్కుడా చూడలేదు. ఈ దురాచారం పరదేశియులకుకూడా వర్తిస్తుందా, దయచేసి చెప్పండి!" అన్నాను.

"తప్పక వర్తిస్తుంది. భార్య పోతే ఇక్కడ ఉండే పరదేశియుడుకూడా ఆ భార్యతో పొపలిసింది!" అన్నాడు రాజు.

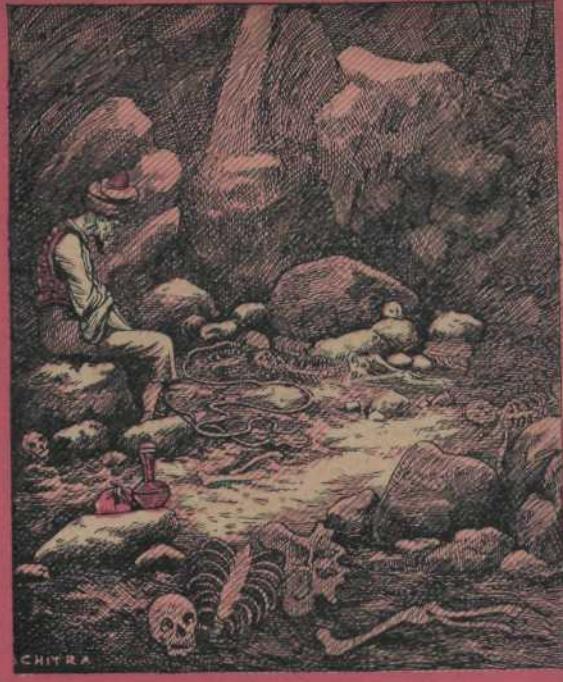
నా పొట్టలో ఎవరో చెయ్యిపెట్టి కెలిక నస్టియింది. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆగని గుండెదడతో నే నింటికి వెళ్లి, నేను లేని సమయంలో నా భార్య చచ్చిపోయిందేమో నని ఆత్రంగా చూశాను. అమె పూర్తి ఆరో గ్యంతో ఉండటం చూడగానే నాలో నేను కాస్త ఊరటచెంది, "భయపడక, సింద బాద్! నువ్వే ముందు చస్తావు. నిన్ను బతికుండగా పూడ్చురులే!" అని ధైర్యం చెప్పుకున్నాను. కాని ఇది అదియాసగా పరిణమించింది. ఎందుకంటే తరవాత కొద్దికాలానికి నా భార్యకు జబ్బుచేసింది. ఆవిడ కొద్దిరోజులు మంచానపడి తీసుకుని చివరకు తన ఆత్మను అల్లాపరం చేసేసింది.

నా దుఃఖానికి, భయానికి అంతే లేదు. బతికుండగా పూడ్చిపెడితే ఏమయింది, నరభక్షకులు తినేస్తే ఏమయింది? రాజు

గారు వచ్చి నా చావుగురించి తన విచారం వెలిబుచ్చాక, అశ అంటూ ఏమన్నా మిగిలి ఉంటే అదికూడా అడుగంటింది. ఆయనకు నేనంతే ఎంత ప్రేమ! నన్ను సమాధి చేసేటప్పుడు తానూ, తన దివాణం అధి కాళ్లూ స్వయంగా వస్తామని చెప్పాడు. నా భార్యను అలంకరించి సర్వాభరణభూషితు రాలిని చేసి పెట్టలో పెట్టి తీసుకువెళ్లే టప్పుడు, పెట్టు వెనకగా నేను సంఘస్తుంటు రాజుగారు నా వెంబటే సడిచాడు.

సముద్రతీరాన గల కొండవద్దుకు చేరాం. బావిమిద ఉండే మూతను పక్కకు తేశారు. నా భార్య శవాన్ని లోపలిక దించారు. నాకు పీడ్జైలు చెప్పటానికి వచ్చినవారంతా నా చుట్టూ మూగారు. అప్పుడు నేను రాజుగారితే, “మీ దేశపు అచారానికి నన్ను గురిచెయ్యటం ఎంత మాత్రం భావ్యంకాదు. మా దేశంలో నాకు భార్య ఉన్నది, బిష్టలున్నారు. వారు నాకోసం ఎదురుచూస్తున్నారు,” అని వాపాయాను.

నా మాటలు ఒకరూ వినిపించుకోలేదు. నా చేతుల కిందుగా తాళ్లు దూరాగు, ఆ తాళ్లకే నిటి కూబా, ఏదు రొట్టెలూ కట్టాగు, నన్ను లోపలికి దించారు. “తాళ్లు ఉడ చుప్పిగి చచ్చానుకాను! నేనీ దిక్కు

దీసెయ్య, పైకి లాకుగ్గంటాం!” అని వాళ్లు పైనుంచి కేకపెట్టారు. నేనా పని చెయ్యాక, నన్ను పైకి లాగమన్నట్టుగా తాళ్లు గుంజాను. వాళ్లు విసిగిపోయి తాళ్లును లోపల పడేసి, బావి మూసి వెళ్లిపోయారు.

లోపల ఒక విశాలమైన గుహలాగా ఉన్నది. పైనుంచి కొంత వెలుతు రు వస్తూండటంవల్ల బోత్తిగా అంధకారంగా లేదు. నేను నేలమిద కూలాలది చాలా సెపు దుఃఖించి, “హయిగా, ఇంటిపుట్టున కూవోలెక వచ్చినందుకు నా గతి ఇంతే కావాలి! ఆ పడవ పగిలినప్పుడు సము ద్రంలో ముట్టి చచ్చానుకాను! నేనీ దిక్కు

మాలిన దేశంలో ఎందుకు పెళ్ళాడాలి? చప్పుడు వినపడి నిద్రాభంగ మయింది. ఇలాటి చాపు ఎందుకు చావాలి?" అనుకున్నాను.

కొంతసేపబికి ఆకలి దప్పులు ఆరంభ మయాయి. నేను సాధ్యమైనంత కాలం ఆయ్యద్దాయం పాడిగించుకోవటానికి నిశ్చ యించుకుని, రౌష్టులూ, సీళ్ళా కొంచెం కొంచెంగా ఖర్చుచేయ సాగాను. రాత్రివేళ పడుకోవటానికి ఒక చేటు ఏర్పాటుచేసు కున్నాను. క్రమక్రమంగా నా నీరూ రౌష్టులూ అయిపోయాయి. ఇక చాపుకోసం వెచిపుండటం తప్ప నేను చేయకలిగినదేమీ లేదు. ఆ స్నేతిలో ఒకసారి నాకు ఏడో

చప్పుడు వినపడి నిద్రాభంగ మయింది. జాగ్రత్తగా వింటే ఎవరో న్యాస పిల్చే చప్పుడు వినబడింది. తరవాత ఏడో జంతువు పారిపోతున్న చప్పుడయింది. నేను సాహి సించి ఆ పారిపోర్చే ప్రాణిని వెంబడించాను. చాలా దూరం పడుతూ లేప్పు, ఎక్కుతూ, దిగుతూ పోగా పోగా ఎదటగా ఒకే ఒక నక్కత్రం మిలమిలా మెరుప్పు కనబడింది!

నా ఆశ్వర్యానికి మేరలేదు. ఒది గుహలోక మరొక బావి అయివుండ చ్చు, దానిలోముంచికూడా శవాలను పడే రెమో ననుకున్నాను. తాని తిరా ద్వారా వెళ్ళ సరికి అది ఒక సన్నని బోయిరాగా వుంది.

శవాలను తినటానికి ఏ నక్కలో, తేడేళ్ళు నాకొక పడవ కనబడింది. నేను వెంటనే అ బోరియను ఉపయోగిస్తూ ఉండాలి. దానిలోనుంది దూరి నేను పైకి వచ్చేసరికి ఆకాశం నక్కల్లాలతో వెలిగిపోతున్నది. నా ఎదట సముద్రమూ, వెనక కొండా పున్నవి.

నేను అక్కడే మోకరించి భగవంతుడికి నా కృతజ్ఞత తెలుపుకున్నాను. తరవాత వచ్చిన దారినే మళ్ళీ శవాల గుహలోకి వెళ్ళి అక్కడి శవాలమీద గల నగలన్ని టినీ దేచి మూటగట్టి తీసుకువచ్చి సముద్ర తీరాన కొండ అడుగున భద్రంగా దాచాను.

దెరికన అహారం తింటూ ఆ తీరానే కొన్ని రోజులు చెచిఉన్నమీదట ఒకనాడు వచ్చిన దగ్గిరికి వచ్చి, "ఏమయ్యా, ఈన్నెళ్ళుగా, ఈ తీరం వెంబడి పడవ నడుపుతున్నాను, ఈ కొండ దిగువ ఎన్నడూ నరప్రాతి కనిపించిన పాపానషాలేదే! నువ్విక్కడికెట్లా వచ్చాపు?"

అని అడిగాడు.

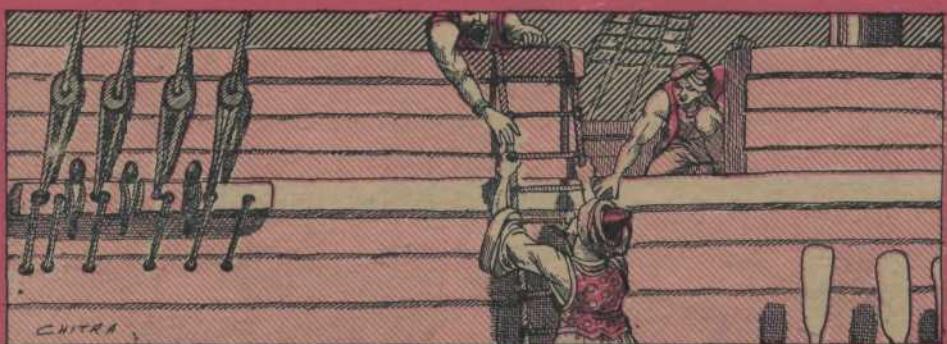
“ఏం చెప్పేది, బాబూ? ఒక పెద్ద టిడలో అనేకమంది వరకులం ప్రయాణం చేస్తుండగా తుఫాను వచ్చి టిడ కాస్తా పగిలి పోయింది. నేనెకక్కుళ్ళే ప్రాణాలతో ఖయట పడ్డాను. అద్వప్పవాన నాకొక పెద్ద కొయ్య పలక దేరికింది, దానిమీద నా సరుకులు వేసుకుని, నేనుకూడా ఎక్కు ప్రాణాలు దక్కించుకుని ఇక్కడ వచ్చిపడ్డాను,” అని చెప్పాను. నాకు పెళ్ళి అయిందని, నాభార్య చచిపోతే సన్నుకూడా పాతేశారని చచితే ఆ దిక్కుమాలిన దేశంవాడెవద్దెనా పడవలో ఉండి ఏంటాడెమోనని నాకు భయంవేసి అబద్ధం చెప్పాను.

సరంగును మంచి చేసుకుండామనే ఉండేకంతో నేను, శృంగానంనుంచి తెచ్చిన సగలలో మంచి వెలగలది ఒకటి తీసి, “ఉంచండి!” అని ఇవ్వబోయాను. కాని పరంగు దానిని నిరాకరిస్తూ, “పద్మ! పద్మ!

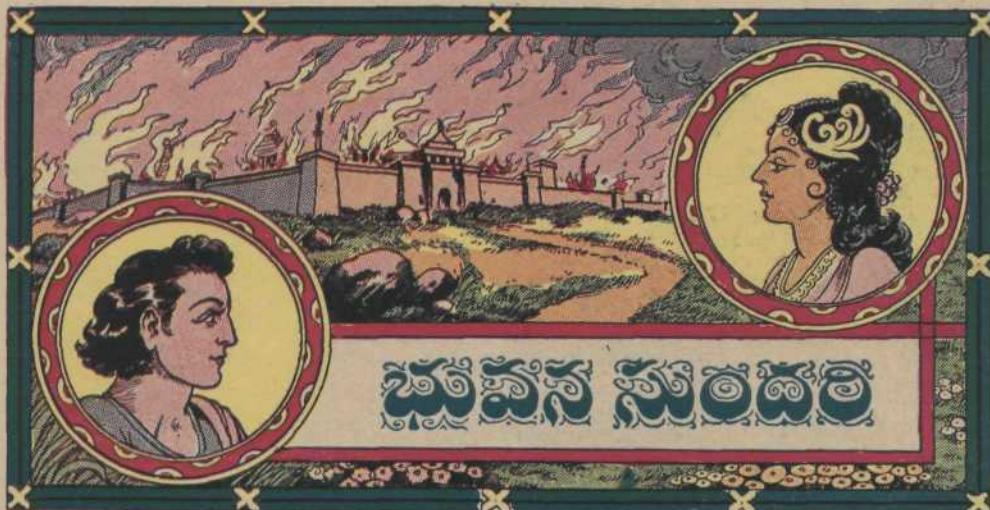
గాని ప్రాణాపాయస్తైలో కాపాడిన మనిషి పద్మ డబ్బు పుచ్చుకునే ఆచారం తేదు. ఎంతోమందికి భోజనమూ, దుస్తులూ, దారి ఖర్చులూకూడా ఎదురిచ్చాను. మనుషులు ఇతర మనుషులపట్ల మనుషులల్లే ప్రపర్తించటం ధర్మం!” అన్నాడు.

ఆ మనిషికిగల ధర్మబుద్ధి చూస్తే నాకు చాలా అనందం కలిగింది. మా ప్రయాణం చాలా సుఖంగా సాగింది. నేను గంటల తరఫది పడుకుని విశ్రాంతి తీసుకుంటూ నా అనుభవాలు జ్ఞాపకం తెచ్చుకునేవాళ్లి. నేనెదురుచ్చన్న కష్టాలన్న కలలలాగా తేచేవి. నాభార్య శవంతో ఆ గుహలో ఉండటం జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడు ఒత్తు చల్లబడేది.

ఎలాగైతేనెం మా పడవ బస్తా చేరింది. అక్కడ కొద్ది రోజులుండి, నది వెంబడి బగ్గాదు చేరాను. నన్ను చూసి, నేను తెచ్చిన సరుకు చూస్తే, నా బంధు మిత్రాదు ప్రయాణీకులపద్మ డబ్బు పుచ్చుకుంటాను లంతా పరమాసంద భరితులైయ్యాడు.

CHITRA

భూవన సుమిత్ర

5

[ప్రోయ్ రాజు కొడుకైన మోహనుడు భువననుందరిని ఎత్తుకుషాయినందుపల్లి గ్రీకులు తమ నావలనూ, బలాలనూ అయిత్తం చేపుకని ప్రోయ్ ప్రెకి దండెత్తి వచ్చారు. మొదటి రోజు యుద్ధంలో ప్రోజనులు దెబ్బతిని తమ నగరంలోకి పారిపోయారు. తరువాత గ్రీకులు ప్రోయ్ నగరానికి ముట్టడివేసి పరిశరదేశాలను కొల్లగట్టి సాగారు. ప్రోయ్ ముట్టడి తెచ్చింది సంవత్సరాలపాటు సాగింది. ఈ తెచ్చింద్లోనూ యుద్ధం ఏమీ జరగలేదుగాని గ్రీకు శిథిరంలోనూ, బయటాకూడా అక్రమాలు ఆనేకం జరిగాయి.]

ప్రోయ్ నగరాన్ని గ్రీకులు ముట్టడించి ఇవ్వటానికిగాను గ్రీకులూ, ప్రోజనులూ తొమ్మిదళ్ళు నిండుతున్నది. చలికాలం వచ్చింది. చలికాలంలో యుద్ధం జరగదు. అందుచేత గ్రీకులు ఈ రోజులలో తమ సైనిక శిథిరాన్ని విస్తరింపజేసుకుని, విలువిద్య సాధన చేస్తా కాలం వెళ్ళుచ్చారు. యుద్ధభూమికి కొంత దూరాన సూర్య భగవానుడి ఆలయం ఒకటి ఉన్నది. ఇది తటస్త ప్రాంతం. ఈ దేహుడికి బలులు ఒకనాడు వ్జాయుడు ఈ ఆలయంలో బలులివ్వటానికి వచ్చేసరికి, అక్కడ అతనికి వర్ధనుడి భార్య, కుమారె కనిపించారు. వారుకూడా దేవుడికి బలులు ఇవ్వటానికి వచ్చారు. వర్ధనుడి కుమారె ప్రమోదిని

అత్యంత సొందర్యవతి. ఆమెను చూస్తానే వజ్రకాయుడు అంతులేని ప్రేమావేశం పొందాడు. అతను శిఖిరానికి తిరిగివస్తానే ఒక దూతను విరసింహుడివద్దకు పంపాడు. "వజ్రకాయుడు నీ చెల్లెలయిన ప్రమాదినిని వివాహమాడ గోరుతున్నాడు," అని ఈ దూత విరసింహుడితో చెప్పాడు.

"నీవు గ్రీకు శిఖిరాన్ని విడునాడి నా తండ్రి అయిన వర్ధనుడి పక్షం వచ్చి నట్టముతే నా చెల్లెలిని వివాహమాడవచ్చు. గ్రీకులకు ద్రోహం చెయ్యలేని పక్షాన కనీసం మీ వీరులలో భూధవుడనేవాడినీ, మరికొందరు వీరులనూ హత్యచేస్తానని బరుదు. ఆయన మార్కోపాసకుడు; తన

ప్రమాణం చెయ్యి!" అని విరసింహుడు వజ్రకాయుడికి జవాబు పంపాడు.

వజ్రకాయుడు ఈ పరతులకు లోబడ టునికి వెన కాడాడు.

ఇంతలో శితాకాలం వెల్లిపోయి వసంతం ఆరంభమయింది. దానితోబాటు యుద్ధం కూడా మళ్ళీ సాగింది. యుద్ధరంగాన ఎలా గైనా విరసింహుడై కలవాలని వజ్రకాయుడు చాలా యత్కృంచాడు, కాని ఈ యత్కాలు ఘలించలేదు. ఒకసారి ఆతను విరసింహుడికేసి వెళ్ళే సమయంలో, విరసింహుడి తమ్ముడైకడు వజ్రకాయుడి అరిచేతిలో బాణం కొట్టి గాయపరిచాడు.

యుద్ధ వైఖరి చూస్తే దేవతలు గ్రీకులకు ప్రతికూలంగా ఉన్నట్టు కనబడింది.

లోగడ వజ్రకాయుడు ట్రోయ్ పరిసర రాజ్యాలను కొల్లగొట్టిసప్పుడు అనేకమంది ప్రీలు ఆతనికి బానిసలుగా చిక్కారు. పీరిలో హేమ అనే పెల్ల ఒక్కుతే, భామిని అనే పెల్ల ఒక్కుతే ఉన్నారు. గ్రీకువీరులు ఈ బానిసలను పంచుకునెటప్పుడు హేమ రారాజు పంతూ, భామిని వజ్రకాయుడి పంతూ కావటం జరిగింది.

పీరిలో హేమ తండ్రి పేరు హేమాం బరుదు. ఆయన మార్కోపాసకుడు; తన

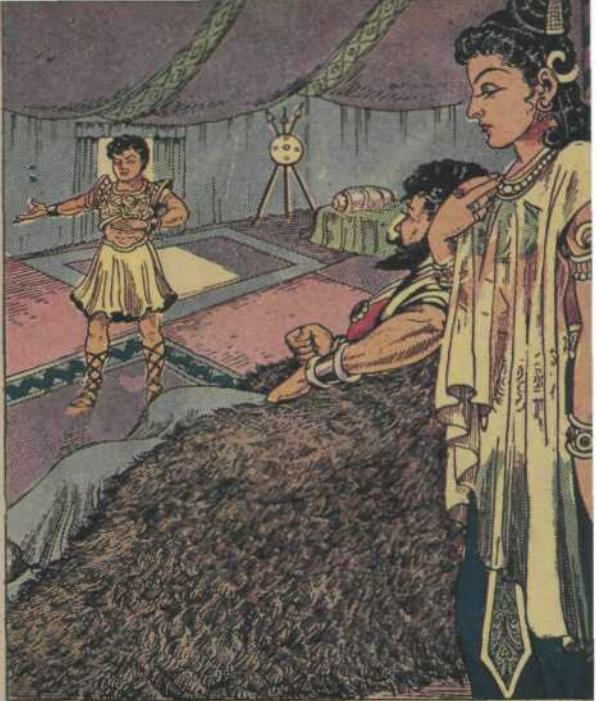

కుమార్తెను గ్రికులనుంచి తిరిగి తెచ్చుకునే ఉద్దేశంతో కొన్ని కానుకలు తీసుకుపోయి రారాజుకు అర్పించి తన కుమార్తెను విడిచిపుచ్చమని కోరాడు.

కాని రారాజు ఆయన మాట వినిపించు కోక, ఆయన ఇచ్చిన కానుకలు తీసుకోక హేమాంబరుళ్ళి నానా తిట్లూ తిట్టి వెళ్ళ గొట్టించాడు. ఈ సంఘటన జరిగినది లగా యతు ప్రతిరోజు గ్రికు శబిరంపై ఎటు నుంచే వచ్చి బాణాలు పడటమూ, ఆ కారణంగా గ్రికు సైనికులు వందలాదిగా చాపటమూ జరిగింది.

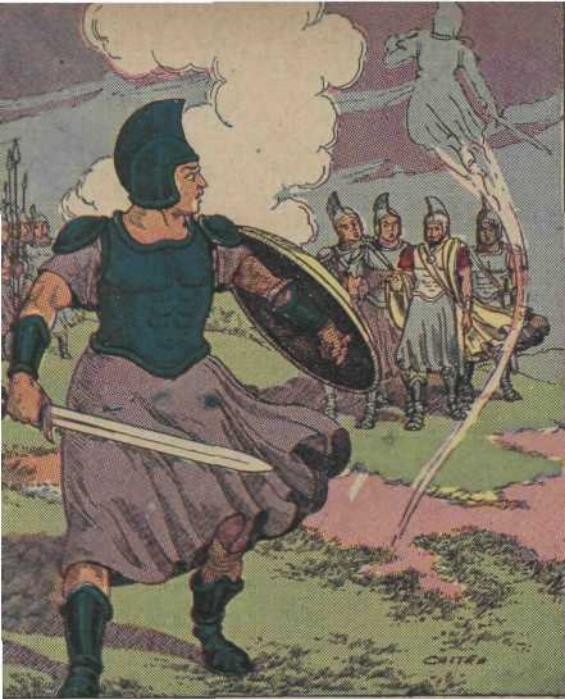
ఇలా పది రోజులు గడిచినమీదట, గ్రికు నౌకలకు మార్గదర్శకుడుగా వచ్చిన కాంశుకుడు ఒక సంగతి బయటపెట్టాడు.

“ హేమాంబరుడు సూర్యోపాసకుడు. సూర్యుడికి అత్యంత ప్రియుడు. అతను తన కుమార్తెను విడిచిపుచ్చమని రాగా, రారాజు దుర్భాగ్యాది పంపాడు. హేమాంబరుడు సూర్యుభగవానుళ్ళి వేడుకొనగా, ఆయన మనపై ఈ బాణాలు వేసి ఇక్కి స్తున్నాడు! ఈ ప్రమాదంనుంచి తప్పించు కోవాలంటే హేమను సగారవంగా వెంటనే ఆమె తండ్రివద్దకు పంపాలి!” అని కాంశుకుడు చెప్పాడు.

రారాజు ఈ మాటలు నమ్మి, హేమను తక్షణమే హేమాంబరుడివద్దకు పంపి, తనను అడిగేవాడుండడనే ఉద్దేశంతో, వజ్ర కాయలాడి పంతు వచ్చిన భామిని ఆ నే పిల్లలను తాను తీసుకున్నాడు.

ఇది చూసి వజ్రకాయలాడికి పట్టరాని ఆగ్రహం వచ్చింది. “ ఇక మీదట నాకి యుద్ధంతో ఏమీ సంబంధం లేదు. నేనింక ఈ యుద్ధంలో పాల్గొనేది లేదు!” అని ఆతను శపథం చేశాడు. అతను అదివరకే ప్రమాదినిని ప్రేమించి ఉన్నాడు; ఆమె తండ్రి ఆయన వర్షనుళ్ళి తృప్తిపరవే టందుకు వజ్రకాయలాడి కిది చాలా మంచి

ఆపకాశంకూడా అయింది. వజ్ర కాయు డితోబాటు ఆతని సేనలుకూడా యుద్ధ రంగంనుంచి వైదిలిగాయి.

గ్రీకులవళ్నన ఇకమీదట యుద్ధం చేయునని వజ్రకాయుడు శపథం చేసినట్టు వినగానే ట్రోజనుల ఆనందానికి మేరలేదు. వారు ఎంతో ఉత్సాహంతో గ్రీకులపైకి బ్రహ్మండంగా దాడి ఎత్తిపోవారు. ఈ దాడి చూసి రారాజుకు గుండె చలించి పోయింది. యుద్ధవిరమణకోసం ఆయన ట్రోజనులకు వార్త పంపాడు.

యుద్ధం నిలుపు చేయబడింది. ఈ పోరాటమంతా భువనసుందరికోసమే గనక,

ఆమె ఎవరిది కావాలో నిర్ణయించబానికి గాను ఆమె భర్త అయిన ప్రతాపుదికి, ఆమెను ఎత్తుకుపోయిన మోహనుడికి మధ్య ద్వయంద్వయుద్ధం జరిగేటట్టు నిర్ణయించారు.

ప్రతాపుడూ, మోహనుడూ ద్వయంద్వయుద్ధం చేశారు. కాని ఇది ఆసాంతం నడవలేదు: మధ్యలోనే మోహనుడు మాయమయాదు. కామినిదేవత అతని తన మాయాప్రభావంచేత అదృష్టులై చేసి త్రోయుకి చేర్చిందన్నారు.

ద్వయంద్వయుద్ధం ఎటూ తెలక పోగా, యుద్ధవిరమణకు భంగంకూడా కలిగింది! కంటకుడు ఆనే ట్రోజన్ వీరుడు ప్రతాపుదిష్టుబాణం వదిలాడు. ఇది చూసి మండిపడి దేపమయుడు కంటకుణ్ణి చంపి, ప్రశంసనుణ్ణి గాయపరిచాడు.

ఇది జరిగిన ఆనంతరం వీరసింహుడు వజ్రకాయుణ్ణి తనతో ద్వయంద్వయుద్ధానికి ఆహ్వానించాడు. కాని వజ్రకాయుడు తాను యుద్ధరంగంనుంచి విరమించుకున్నానని జవాబు పంపాడు. వీరసింహుడితో ద్వయంద్వయుద్ధం చేయబానికిగాను గ్రీకులు భూధపుణ్ణి ఎన్నుకున్నారు. ఎందుకంటే వజ్రకాయుడి తరవాత గ్రీకు వీరులలో చెప్పుకోదగిన మహావీరుడు భూధపుడే.

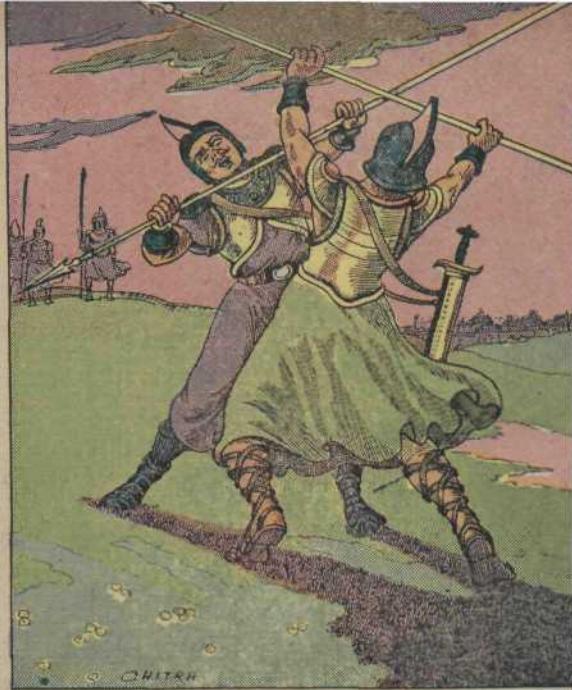

విరసింహుడు, భూధపుడు సూర్యస్తు
మయందాకా ద్వయం యుద్ధం చేసిన
బకరు ఉడటంగాని, ఒకరు గెలవటంగాని
జరగలేదు. వారు సము ఉజ్జీబుగా పోరా
దారు. సూర్యస్తుమయం కాగానే వారు
యుద్ధం నిలుపుచేసి, ఒకరి శార్యపరాక్ర
మాలను ఒకరు ప్రశంసించి, ఒకరికి కరు
బహుమానాలుకూడా ఇచ్చుకున్నారు.

ఉబయప్రాలూ తాతాగ్రులిక యుద్ధ
విరమళకు ఒప్పుకున్నాయి. గ్రీకులు తమ
యుద్ధనిహతుల నందరినీ పాతిపెట్టి, అక్కడ
నిడుపైన దిబ్బి నిర్మించి, దానిమీద ఒక
గోడ కట్టారు. ఈ గోడకు ముందుగా ఒక
లోతైన కండకం తవ్వి, దాని ముందుగా
ఒక కంచె అమర్పారు.

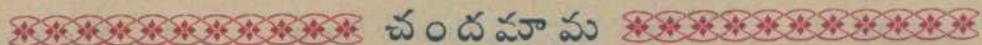
ఆ తరవాత తిరిగి యుద్ధం ఆరంభ
మయింది. ఈ యుద్ధంలో గ్రీకులు ఫోర
పరాజయం పొందారు. ట్రోజనులు వారిని
కండకంమిదుగా గోడ అవతలికి తరిపి
వేశారు. ఆ రాత్రి ట్రోజనులు సముద్ర
తీరాన్నిచేరి, గ్రీకు నౌకలకు చాలా కొద్ది
దూరంలోనే మాంవేశారు.

గ్రీకు సర్వసేవాని అయిన రారాజు
నిస్పృష్టి చెందాడు. ఏవిధంగానైనా వజ్ర
కాయుణ్ణి తిరిగి యుద్ధంలోకి రప్పించాలి.

లేకపోతే ఆపజయం తప్పదు. రక్తవద్దుడు,
భూధపుడు, రూపధరుడు, మరి ఇద్దరూ
కలిసి రారాజు తరపున వజ్రకాయుడి
వద్దుకు దోత్యం వెళ్లారు. వారిద్వారా
రారాజు వజ్రకాయుడికి అంతులేని బహు
మానాలు పంపుతూ, “నీ భామినిని నువ్వే
తీసుకో! యుద్ధంలో వచ్చి చేరు!” అని
వర్తమానం చేశాడు.

రారాజు భామిని వజ్రకాయుడికి తిరిగి
ఇస్తానవటానికి మరొక కారణంకూడా
ఉన్నది. తండ్రిదగ్గిరికి పంపలడిన పోమ,
“నేను ఇక్కడ ఉండను. రారాజుదగ్గిర
నాకు చాలా సుఖంగా జరిగిపోతున్నది!”

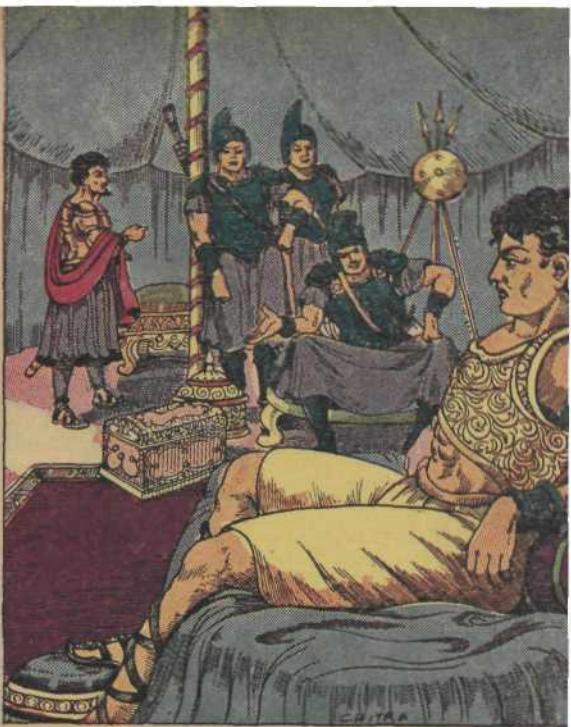
అని తండ్రితో పూటాది, రారాజువద్దకు తిరిగి పచ్చేసింది!

రారాజు దూతలతో వజ్ర కాయుడు చాలా ప్రేమగానే మాట్లాడాడు, కాని తన నిర్ణయం మార్పుకోవచ్చాడికి ఆతను ఎంతమాత్రమూ ఒప్పుకోలేదు. “రేపు ఉదయమే నేను నా నావలను తరలించుకుని దేశానికి తిరిగి పొతున్నాను!” అనికూడా ఆతను దూతలతో చెప్పాడు.

ఆ రాత్రే రూపధరుడూ, దేవమయుడూ కలిసి త్రోజనుల శిబిరంపై దాడిచేయ తల పెట్టారు. వారా పనిమీద బయలు దేరి పొతూండగా దారిలో వారికి త్రోజనులు పంపిన వేగులవాడెకడు తటస్థపద్ధాడు. ఇద్దరు గ్రీకువీరులూ వాడిపై బడి బలా త్రారంగా శత్రువుల రహస్యాలు బయట పెట్టించి, వాళ్ళి కాస్తా చంపేశారు.

వాడు ముఖ్యమైన రహస్యం ఒకటి బయటపెట్టాడు; అదేమంటి:

విచ్ఛేదనుడు అనే త్రైన్సెచ్చ రాజు అంతకు ఘూర్చుమే తన సిబ్బందితోనూ, పాలమీగడలాటి తెల్లని రంగుగల మేలు జాతి అగ్న్యలతోనూ వచ్చి త్రోజన సైనిక శిబిరంలో విడికాడు. ఆ గుర్రాలు వాయు వేగాన్ని మించి పొగలచి. అచి త్రోయు

నగరంలో మేసి, ఆ నగరానికి దక్షిణంగా ప్రవహంచే స్వామందర్ నదిలో నీరు తాగిన పడ్డన త్రోయేని ఎవరూ జయించ లేరని ఒక ప్రతితి ఉన్నది. విచ్ఛేదనుడి గుర్రాలింకా ఈ రెండు పనులూ చేయ లేదు. విచ్ఛేదనుడు ఆ రాత్రి త్రోజను శిబిరంలో కుడిపార్వ్యన ఒక డేరాలో మకాం చేసినట్టు గ్రీకువీరులు వేగులవాడి ద్వారా తెలుసుకున్నారు.

రూపధరుడూ, దేవమయుడూ వేగుల వాళ్ళి చంపి, నేరుగా విచ్ఛేదనుడి డేరాకు వెళ్ళారు. గాఢనిద్రలో ఉన్న విచ్ఛేదనుట్టి, ఆతని ఆనుచుటు పన్నెండు మందిని

చంపారు. విచ్చేదనుడి వెంట వచ్చిన తెల్ల గుర్రాలను విప్పకుని, విజయోత్సవంతే తమ శిబిరానికి వెళ్లిపోయారు.

తరువాత కొద్దిసేపటికి విచ్చేదనుడి పరిజనులు నీదరెచి తమ రాజు, అతని అనుచరులూ పథించబడినట్టు తెలుసుకుని కంగారు పడి, వచ్చిన దారినే తిరిగి పారిపోసాగారు. గ్రీకులు దారి కాసి వారందరినీ తుదముట్టించారు.

ఇంత జిగినా, గ్రీకులకు మర్మాదు యుద్ధభూమిలో మళ్ళీ అపజయమే ఎదురయింది. త్రోజనులచేతిలో, అంతకు హూర్యం వారింత అపజయం ఎరగరని చెప్పాలి. యుద్ధంలో రారాజు, దేవమయుడూ, రూపధరుడూ మొదలైన ముఖ్య వీరులందరూ గాయాలు తిన్నారు.

రణరంగాన సింహానికి ఏమాత్రమూ తీసిపోని త్రోజను మహావీరుడు వీర సింహాదు గ్రీకులను తరిమికొట్టాడు. వారు

నిర్మించిన గోడను చేదించాడు. ఆక్రూడితే అగక ఆతను ఇంకా ముందుకు చోచ్చుకు పోయి గ్రీకు సైనికప్రేసులనే భేదించాడు. గ్రీకు వీరులందరూ కలిసి విశ్వాప్రయత్నాలు చేసికూడా వీరసింహాడి ధాటని కౌచెంకూడా ఆపలేకపోయారు.

భూధర్వరు విసిరిన గండిల ఒకటి వీరసింహాడికి గురిగా తగిలి, క్షణంపాటు అతను పడిపోయినట్టే కసిపించాడుగాని, అంతలోనే మళ్ళీ తేరుకుని తన సైనికులకు అంతులేని ఉత్సాహం కలిగించాడు.

చూస్తూండగానే త్రోజనులు గ్రీకు నౌకలను చేరుకున్నారు. ఒక నావకు నిప్పు అంటించారు. ఆ నావ చంద్రప్రఘుడిది. గ్రీకు నావలు త్రోయతీరాన్ని చేరగానే అందరికన్న ముందుగా నేలమీదికి దూకి, అందరికన్న ముందుగా తన ప్రాణాలు కోల్పోయిన గ్రీకువీరుడు ఈ చంద్రప్రఘుడే!

(ఇంకా వుంది)

మోసగాల్లు

ఒక దేశంలో ఇద్దరు మోసగాల్లు ఉండే వాళ్లు. ఇద్దరూ సాధువులలాగా వేషాలు వేసుకుని ఊరూరూ తిరుగుతూ, భూత వైద్యాలు చేస్తామనీ, తాయెత్తులు కడతా మని చెప్పి, జనాన్ని మోసగించి ఉబ్బు సంపాదించి, తమ గుట్టు బయటపడేలోపుగా ఇంకోక గ్రామానికి వెళ్లిపోతూండే వాళ్లు. పెద్దవాడు గురువునని చెప్పుకునేవాడు, చిన్న వాడు శిష్యుడినని చెప్పుకునేవాడు.

ఈ డెంగసాధువులు ప్రజలను మోస గించేవాళ్లు గనక, వాళ్లు ఇవాళ ఉన్న ఊళ్లో రెపు ఉండకుండా, ఈ నెల ఉన్న దేశంలో పచ్చే నెల ఉండకుండా సంచారం చేస్తూ వచ్చారు. అయినప్పటికీ వాళ్ల అపఖ్యాతి వాళ్లను తరుముకుంటూ రాశాగింది.

గురుళిమ్ములు ఒక ఊరు చేరేనరికి అక్కుడ వారినెమానం ఎలిగినపొడకడు తట్టణ పడ్డాడు. ఆ మనిషి వాళ్లను ఆటకాయించి,

"మీరు డెంగలు ! పచ్చిమోసగాల్లు !" అని కేకలు పెట్టిసాగాడు. వెంటనే పదిమంది పోగయారు. వాళ్లకు అనుమానం కలిగింది ; ఇద్దరిని పట్టుకుని ముత్తగా తన్ని, ఊరినుంచి సాగనంపారు.

ఇలా జరగగానే గురుళిమ్ము లిద్దరూ చెరొకదారీ అయిపోయారు. గురుపుగారు చాలా రోజులు ప్రయాణించేసి ఒక పెద్ద పట్టణం చేరుకున్నాడు. అక్కుడ ఒక సత్రం అరుగుమీద చేరి, కళ్ళు మూసుకుని కొంత సేపు ఒకథ్యానం చేరాడు.

ఈ లోపుగా పనిలెని జనం చాలామంది చుట్టూ చేరారు. కొంత సేపటికి సాధువు కళ్ళుతెరచి చుట్టూ చేరినవాళ్లను చూసి చిరు సప్య సవ్యాడు.

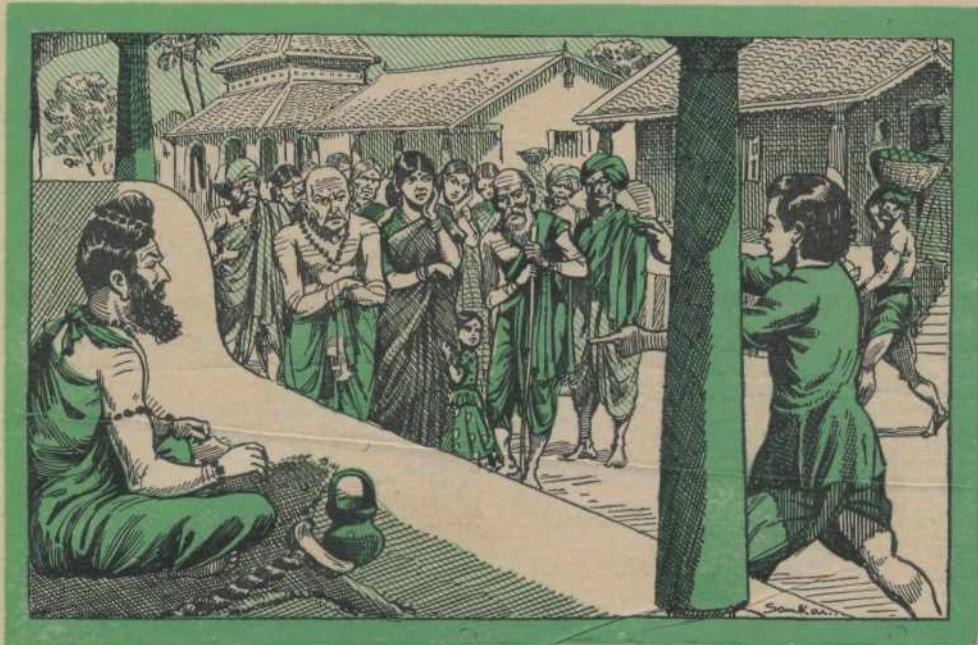
"స్వామీ, ఈమితచు ? ఎక్కుడనుండి పస్తున్నారు ? తమపద్ద ఏమి మహిమ లున్నాయి ?" అని వాళ్లు ఆడిగారు.

"మా చెతకాని దేమున్నది? విభూతి మంత్రించి ఇస్తే సమస్త వ్యాధులూ పోతవి! తాయెత్తు కడితే గ్రహపిడలు పోతవి! అన్ని రకాల గాలిచేష్టలు ఈదుర్యుతాము!" అన్నాడు సాధువు, గడ్డం నిమురుకుంటూ.

చుట్టూ చేరినవారిలో కొందరు మంత్రిం చిన విభూతి తీసుకున్నారు. కొద్దిమంది తాయెత్తులు పుచ్చుకున్నారు. హరిద్వారంలో మరం కట్టించటానికని చెప్పి సాధువు వారివద్ద కొంతడబ్బు వసూలు చేశాడు.

డబ్బు ఇవ్వాలనేసరికి తాయెత్తులు అడుగుదామనుకున్నవారు కొందరు అడ గటం మానేశారు.

సరిగా ఈ సమయంలో శిష్యుడు అక్కడికి పచ్చాడు. తన గురువును చూశాడు. వెంటనే వాడు మండిపడుతూ, "మళ్ళీ ఇక్కడ దాపరించావా, దెంగ సవ్యాసి వాడా?" అన్నాడు. తరవాత వాడు చుట్టూ చేరిన జనంకేసి తిరిగి, "అయ్యా, మీరెవరూ ఇతణి నమ్మకండి! వట్టి మోసగాడు! మొన్న మొన్నటిదాకా నేను ఈ మనిషికి శిష్యుల్లిగా ఉండి, ఇతను చేసే పాపంలో పాలుపంచుకున్నాను! నాకు బుద్ధి వచ్చింది! ఈ మనిషివల్ల మీరు మాత్రం మోస పొకండి! ఇతడి దగ్గిర ఎలాంటి మహిమలూతేపు," అని కేకలు పెట్టాడు.

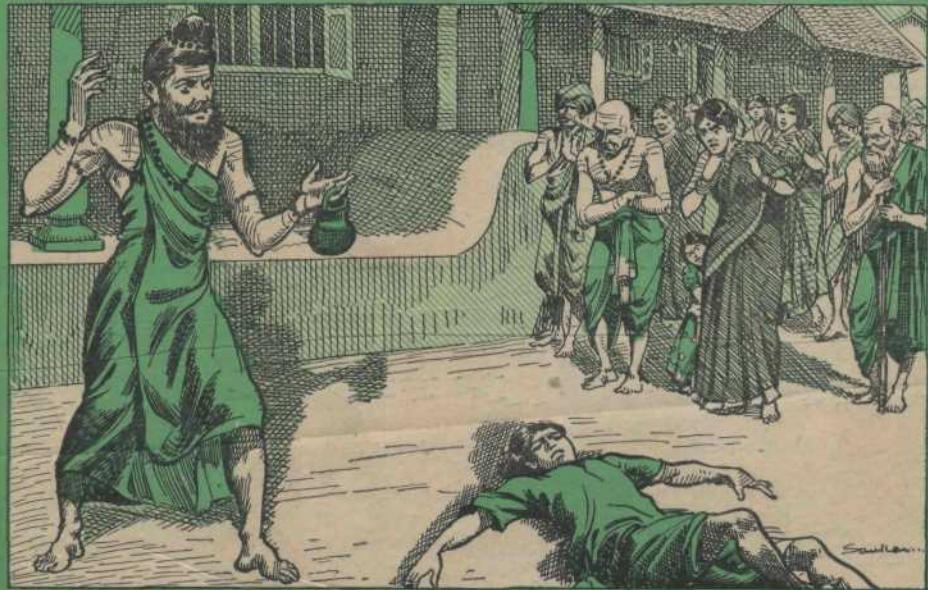
ఈ మాటలను కొందరు నమ్మి ఆశ్చర్యంతో ముక్కుమీద వేలువేసుకుని, “ఇంకా నయం! ఎంత మోసం! ఎంత మోసం!” అన్నారు.

గురువువద్ద అదివరకి తాయెత్తులూ, విభూతి కొనుక్కున్నవాళ్లుపుటుకు ఆయన కేసి తిరిగి, “ఎవడే దుర్మాగ్నయ వచ్చి తమరిని ఇంతమాట అంటూంటే తమరు చూస్తూ ఊరుకుంటారేం? అనుమతి ఇవ్వండి, మెత్తగా తన్నేస్తాం!” అన్నారు.

గురువు గడ్డం నిమురుకుంటూ, “అజ్ఞాని! వాడిపాపం వాడికి తగులుతుంది! వాడిమీద చెయ్యిచేసుకోకండి!” అన్నాడు.

ఈ మాటతో ఇమ్మడు మరింత రెచ్చి పోయి, గురువుకేసి తిరిగి, “అమాట అనక ఇంకే మంటాపు? నీ బతుకంతా నాకు తెలు సును! ఎవరన్నా నన్ను అంటుకున్నారో, నీ గుట్టంతా బయటపెట్టేస్తాను!” అని మట్టి బిగ్గరగా అరిచాడు.

గురువు నిజంగా మోసగాడే అయి ఉంటాడన్న నమ్మికం ఆక్కుడ చేరినవారికి కలగ సాగింది. కాని ఇంతలోనే గురువులేచి నిలబడి, “ఓరి! నివు మితిమిరి పోతున్నాపు! ఈ అమాయకులు నీ మాటలు సమ్ముతారని నీ ఉద్దేశం! కాని నిజం పలికేవాడు నిన్ను మించినవాడు భగవంతుడున్నాడురా,

మూర్ఖ ! నేను దొంగనే అయితే ఈ కప్పు విరిగి నామీద కూలుగాక ! నీ మాటలు అబద్ధమే అయితే ఇంగో అనుభవించు !” అంటూ తన కమండలంలోనుంచి ఇన్ని నీళ్లుతీసి శిఘ్రమిద చల్లాడు.

మరుక్షణం శిఘ్రము మొదలునరికిన చెట్టులాగా కిందపడి, కొద్దిసేపు గిలగిలా తమ్ముకుని, శరీరం కొయ్యబారి శవంలాగా అయిపోయాడు.

“చచ్చాడు! చచ్చాడు!” అని నలుగురూ హోహోకారాలు చేశారు. “మహిమగల వాళ్లను నిందిస్తే ఊరికే పోతుందా ?” అని కొండరన్నారు. “సామాన్యపు సాధువను కుని నేటిక వచ్చినదల్లా వాగాడు ! రోగం పదిలింది !” అన్నారు మరికొండరు. “స్వామీ, తెలియక నేరం చేశాడు ! వాళ్లి క్షమించండి !” అని కొంతమంది గురువును బతిమాలారు. గురువు తన జోలోనుంచి ఒక తాయ్యత్తుతీసి శిఘ్రమిది చేతికి కట్టి,

“నీన్ను క్షమించాము, లేవరా !” అన్నాడు. శిఘ్రము అప్పుడే నిద్రలేచినవాడిలాగా లేచికూచుని, చుట్టూ కంగారుగా చూసి, చివరటు గురువుకేసి చూసి ఏడుస్తూ ఆయన కాళ్లమీద పడి, “క్షమించండి, స్వామీ ! తప్పుచేశాను,” అన్నాడు.

“క్షమించాము, పోరా ! ఇక ఎన్నడూ సాధువుల జోలికి రాకు!” అన్నాడు గురువు.

శిఘ్రము కట్టు తుడుచుకుంటూ లేచి ఎటో వెళ్లిపోయాడు. తరవాత ఆక్ష్రద చేరిన వారందరూ గురువువద్ద తాయ్యత్తులు కొని జోలెదంత ఉబ్బు ఇచ్చారు.

అప్పుడు గురువు ఆ పట్టబంసుంచి బయలుదేరి కొంత దూరాన శిఘ్రమై కలుసు కుని తాను సంపాదించిన ఉబ్బులో సగం వాడిక ఇచ్చేశాడు. మర్లు వాళ్లిద్దరూ చీలి ఇంకోక నగరానికి ప్రయాణమై, ఆక్ష్రద కూడా ఇదే నాటకం అడచానికి బయలుదేరి వెళ్లిపోయారు.

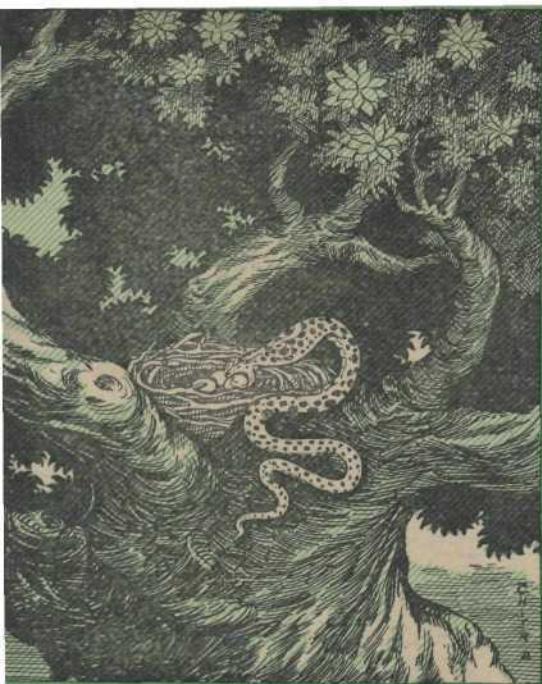

మత్రబేదం

CHITRA

ఈ ధైర్యమున రాజు - నింటిలో నుండ
బాధిత రాజులు - పై కొన్నవారు.
బిరబిర రాజ్యమ్యు - పెఱవారు గలిచి
చరచర కోట చు-ట్టుర నిల్చినారు.
మాయ విష్ణువు నమ్యి - మన రాజుమటుకు
పాయని భ్రక్తితో - పలుకక యుండె.
ఇక కోటనే ముట్టి-డించిన కలగి
సకరుణమ్యుగ కూతు-నకు చెప్పుకొనియో.
ఆమె రాతిరి నకి-లి మహావిష్ణు
గోముగా వేడె, “నే-సామి కాపాదు.
పగవారు కోటనే - పట్టుకో గలరు
ముగిసిన వాహర - ముఖ్యవస్తువులు.
సైనికులెల్లను - కుతగాత్రులెరి
వెనకువెలు యు-ద్వాననే పడిరి.
మీరె కాపాడంగ - మిగిలినవారు
వి రితి రక్షింతు-రో, రమారమణ ?”
అని రాకుమారి వె-డిన మాయవెల్పు
మనసున తలపోసె - మణి దారి లేక.

‘ఏమైనగాని నే-నీ వేషముననె
స్వామిగా గన్నడి - శత్రుల నణతు
నారాయణండని - పోరుదు రెట్లు ?
వారిని పెదిరించు - దారి యియ్యడియో.
కోరలలో విష-గుణము లేకున్న,
సారెకు పడగ ప్ర-సారించుచున్న
పామును జూచిన - భయపడగలరు ;
పాము పటాటిప-మే మందు జగతి.
అని తెగించి యతండు - వనితకు చెప్పె
“అనికి ప్రాదున రాజు - నరుగ నిమ్మేను
గరుడునిపై నెక్కి - గగనమ్యునుండి
పరసేన భంజించి - పారవైచెదను ”
ఆ మాట తండ్రితో - ననె రాకుమారి
ఈ మాఱు జయమని - రెగిరె నా రాజు.
బల్లు బల్లున తెల్ల-వారిన యంత
కల్లోలముగ పెద్ద - కదనమే ఆయ్యె.
మాయవిష్ణుడు వచ్చు - చాయను జూచి
ఈ యమాయకునితో - నేమగునంచు

అసలు విష్టవు తన - అధికారమెల్ల
పన లెనిదగు విడు - పడిపోయినంత
జనమున నా భక్తి - సమసిషోగలదు
మన మూరకుండుట - మర్యాదకాదు
అని విష్టడే వచ్చి - ఆ శత్రువులను
తునుమాడే వాని రూ-పున లోన దూరి
వైరిఱాజులు పారి - పారి పొపంగ
శారుడు దిగి వచ్చే - ధారుణీస్తలికి
జరిగిన కథమెల్ల - జనులకు చెప్పే
వర బుద్ధికాలిగా - వారును మెచ్చు
రాజు కూతు నెసంగి - రాజ్యమ్ము నిచ్చి
పూజించే వాని దేశ్శని కుద్ది యనుచు.
కాపున కరటకా - కావలె బుద్ధి
ఏ విధమ్ముననైన - నెటు గెల్యవచ్చు ?

కరటకుడు :

సరిగాని, మేధావి - సంజీవకుండు
మతె భయంకరుడును-మన మృగరాజు
వైరమ్ము కల్పింప - వలనెట్లు పదును ?
ఓరి నీ సామర్థ్య - మొక లెక్కయుగునె ?

దమనకుటు :

సామర్థ్యమునగూడ - సరిపడనట్టి
వీ మహి యుక్తి-నే సరిపడును !
బంగారు తీగతో - పాదుసర్పమ్ము
చెంగించే మును కాకి - చెప్పగా వినమె !

కరటకుడు :

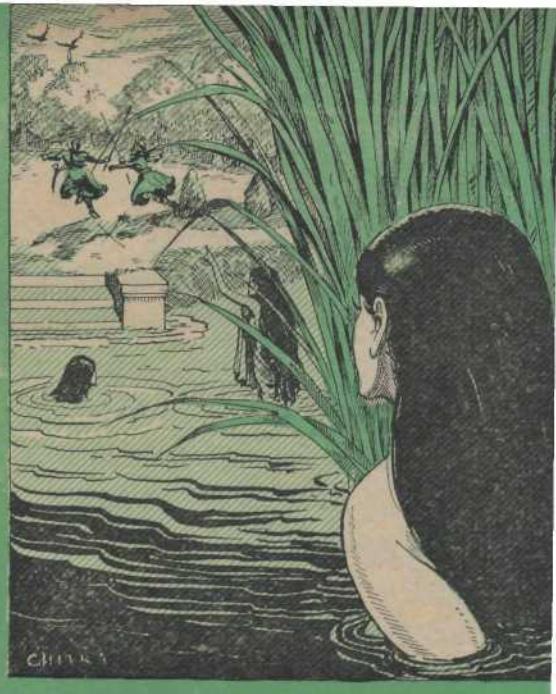
ఆ కథ ఏమిటి - అది యొట్లు జరిగే ?

దమనకుటు :

ఆ కాకి కథ ఏను-మన్న చెప్పేదను.

కాకి పామూ కథ
బక మళ్ళిచెట్టుపై - నుండెను మున్ను
బక జిత కాకు ల-న్నే యెండ్లనుండి.
ఆ చెట్టు తెఱ్ఱలో - నంతట నెక్క
త్రాచుబామును కాపు-రమ్మును బెట్టె.
కాకి గ్రుడ్లను బెట్ట-గా పాము వచ్చి
చికటిలో తిని - చెరచెర పోవు.
కారుకారున నిట్లు - కలిగిన సంతు
దారుణమ్ముగ తిని - తరలుచు నుండె.
ఎన్నాళ్ళు పాము పో - రిటు భరించెదము?
కన్న బిడ్డల బల-గా నివ్వగలము ?

అని కాకిజంట న-క్రును జేరి అనియో
 మను పెట్టు కొంపలో - ననె పాము జేరె.
 నక్క ఆ మాటకు - నవ్వుచు, వట్టి
 తీక్కబాగులదాన ! - దిగు లొందబోకు.
 కత్తితో కానట్టి - కార్యాలుగూడ
 కొత్త ఉపాయాన - కుదురుకోవచ్చ.
 అని ఒక్క పని సేయు - మని చెవిగొఱుక
 చనె కాకిజంట చెం-తనె గల పురికి.
 కొలనులో దిగి రాజ-కుల కాంతలెల్ల
 చెలగి జలక్రిడ - సలుపుచున్నారు
 గట్టున తమదు న-గానట్టి, తీసి
 పెట్టినా, రది చూచె, - బిరథిర కాకి.
 వక్కని బంగారు - సరమును తాను
 ముక్కున గఱచుక - మురియుచు నరిగె.
 తటుకున నా రాజ-భటు లది చూచి
 బటువైన కర్రల - పట్టుక వచ్చి
 కాకి వెంబడి బడ్-గా సంతసించి,
 కాకి, చెట్టును జేరి - కనకహాతమ్ము—
 పామున్న తెఱ్ఱలో - పదవేసి చనియో
 ఆ మనుష్యులు చూచి-నా రది తాము.
 వెంటనే తెఱ్ఱలో - వెదుక దొడంగి
 తుంటరి పాము కం-దేయిని బడిన
 తుంట కట్టెల దాని - తుదముట్టి గొట్టి
 ఇంటికి సాతుతో - నెగిరి వారు.

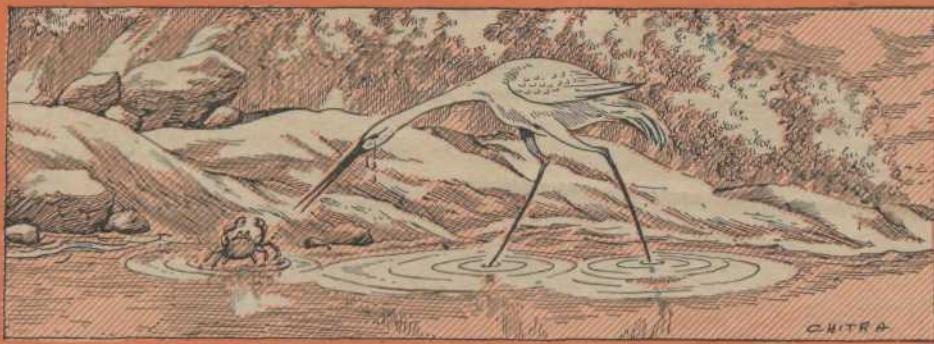

పాము పీడ తెలంగి - పరిత్పి నౌంది
 వేమారు పాగడె నా - వెప్రి కాకములు.
 అంతట తెలివితో - నగు నన్ని యనుచు
 సంతసమ్మున నక్క - సరి కొత్త కథను
 వినుమంచు కాకిజంటను జూచి చెప్పె
 'అనగననంగ ఒక్క - డవి' ఆటంచు

కంగ యొండి కథ :
 కానలో నెక కోన కల - దండులోన
 వెనకువేలుగా - వెలసె జీవములు.
 చెపలు, కప్పలు, - చేట తాబేళ్ళ,
 ఆ పీతలును మొద-లగునవి చాల గలపు.
 మడుగు గట్టున నెక్క - బడుగు కొంగాకటి
 నడయాడుచును నుండె - నెడలెల్ల చిక్కు.

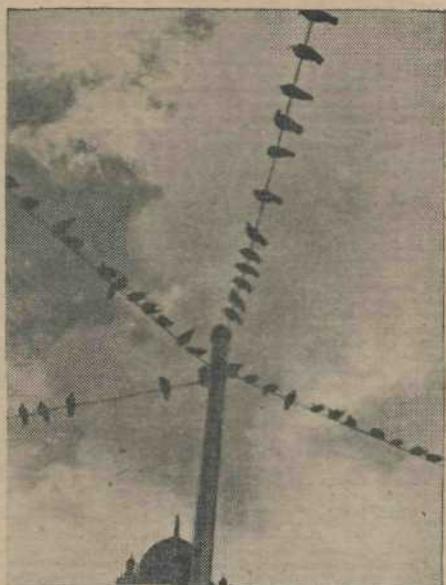
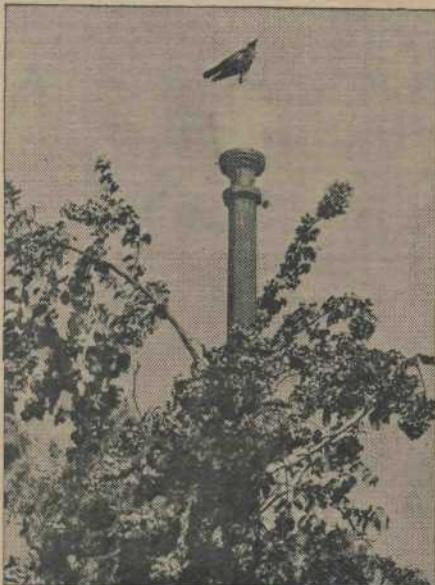
చేపల బట్టగా - చేపయా లేదు ;
 ఏపగిదిని పాట్ట - కిక వచ్చు తిండి.
 తలపోసి తలపోసి - మెలమెల్ల వచ్చి
 జలముదగ్గత నిల్చి - పలవల యొచ్చె.
 పీత ఒక్కటి దాని - పెనువగ జూచి
 ఆతగానిని జేరి - అడిగ మెల్లగను.
 'ఓంగమామ ! ఒ-పో ఓంగమామ
 ఈ కరణిని విడు - విది యేలనయ్య !
 తిండి తిప్పులు లేక - ఉండుట యేల ?
 నిండు కన్నిళ్ళెల ? - ఎండిపో సేల ?'
 అనినంత తన ఉపా-యము పారెనంచు
 వినయ ముట్టిపడంగ - అనియె నా ఓంగ :
 " నిజము కన్నెంటివి - నిజము, నాయన్న,
 అజపజ లేని స-న్యాసిని నేను.
 నిరశన ప్రతమును - నే పట్టియుంటి
 కొలకను చేపల - కోరికల్ చచ్చె.
 ఇక్కడే పుట్టి నే - నిక్కడే పెరిగి
 ఇక్కడే ముసలినై - ఇలు చాప నుంటి.
 ఏడ్చు బైలందువా ? - ఏమని చేపు—

మాడ్చివేయగ నుండి - మహ పెద్ద కరువు.
 రెపు మాపటనె పం-డ్రెండెండ్ల కరువు
 ఈ ప్రాంతమంతయు - నేడ్చించునంటి.
 ఈ వార్త జ్యోతిషుగ్రుడే-అన వింటి
 కాపుననే ఇంత-గా ఏడ్చుచుంటి.
 ఈ మండుగా చిన్న - దే మనవచ్చు
 ఈ మట్టుకే జల - మిందులో తగ్గి.
 కరువు వచ్చిన నింక - గతి ఏమి కలదు ?
 చిరచిర నీ రెండి - బీటలువారు.
 నా పుట్టినింటి కెం-తటి కిడు మూడె
 పాప మెచ్చుట నున్న - ప్రాణాలు చచ్చు-
 చుట్టుపట్టుల నున్న - చిట్టి గుంటులను
 పుట్టినవెల్ల అ-టీట్టు పోయెడిని ;
 పెదపెద్ద మండుగుల - విడియుచుండెడిని.
 పదరక మీరేమొ - పడియుంటి రిచట.
 కడ కొక్క నలుసైన - కానరాకుండ
 బుడనాశనచ్చౌను - కడకు ఈ గుంటి.
 విలపించుచుంటి నీ - విషయ మెతింగి
 ఫలమేమి " అని ఓంగ - పలవల యొచ్చె-

ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1957 ఏప్రిల్ సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు నమూనాలు

★ పై ఫోటోలకు నరిగన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ నంబంధం వుండాలి.)

★ ప్రజపరి 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా పున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పొష్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ అందముకు పంపాలి:-చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాస-26

పిల్లల నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : అందఱూ కలనీ దండుగ వెళితే...

రెండవ ఫోటో : అహరానికి లోటు లేదు!

పంపినవారు : ప. చినప్పాసిరావు, VI ఫారం, A/S. H. B. H. హృదాలు, అలమూరు (జెన్నాడ) రామచంద్రపురం తా॥ (తూమ్పగేదావరి జిల్లా)
బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

తాబేళ్లు

సరీసృపాలలో మూడు రకాలను మనం తరుచు చూస్తాం. వాటిలో తాబేళ్లు ఒక రకం; మొనశ్శు మరొకరకం; బల్లులూ, పాములూ మూడేరకం.

తాబేళ్లకు శరీరాలమీద కవచం ఉంటుంది—మరే సరీసృపాలకూ ఇలాటి కవచంలేదు. కొన్ని తాబేళ్లు ఆపద నుంచి తప్పించుకోవచానికి తలనూ, కాళ్లనూ ఈ కవచంలోకి లాగేను కుంటాయి.

తాబేళ్లలో నీటితాబేళ్లనీ, మెట్లతాబేళ్లనీ రెండు రకాలు. నీటితాబేళ్లలో మళ్లీ రెండు రకాలున్నాయి. కొన్ని బాపులలోనూ, చెయ్యులలోనూ మాత్రమే ఉంటాయి; ఇవి మంచినీచి తాబేళ్లు. మరికొన్ని నముద్రాలలో మాత్రమే ఉంటాయి; ఇవి ఉప్పునీచి తాబేళ్లు.

బాపులలోనూ, చెయ్యులలోనూ ఉండే తాబేలు ఊపిరితిత్తులతో గాలి ఏల్చే జంతువు. అందుచేత ఆది ఆప్యుడప్పుడూ గాలి పీల్చుటానికి నీటిపైకి రావాలి. అయితే, చిత్రమేమంచే, అది తలను నీటిలో ముంచితెగాని ఆహారాన్ని గుటక వెయ్యులేదు.

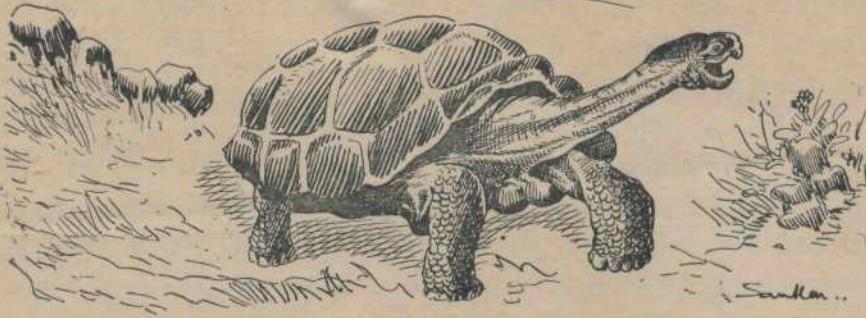
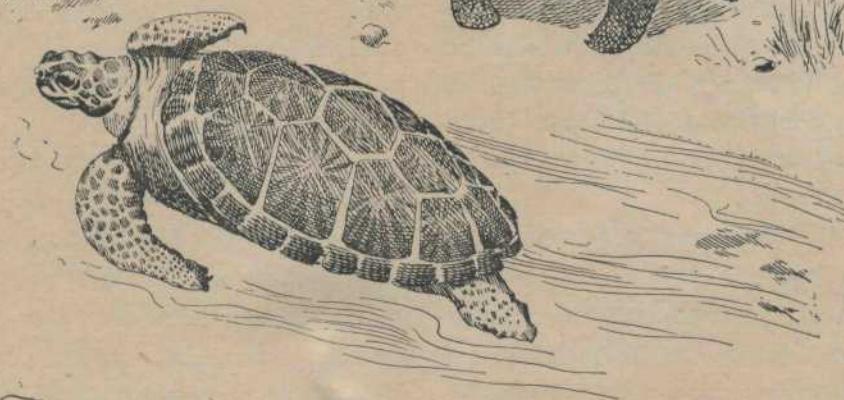
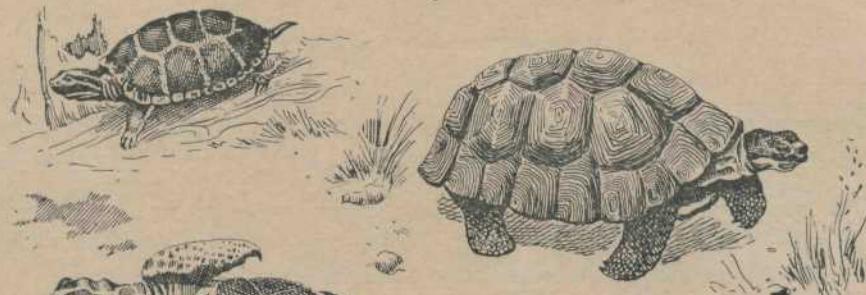
తాబేళ్లకు దంతాలుండవు. కాని నీటితాబేళ్లలో కొన్నింటికి దవఁలు ఎంత పదునుగా ఉంటా యంచే, అవి మనిషి వేలిని నులుపుగా కీరికెయ్యే గలవు.

తాబేటి నడక జగత్పున్నిద్దమైనది. తాబేళ్లు వేగిరం నడవలేపు, కదలలేపు. కాని అవి చాలా ఏల్లు బతుకుతాయి. తాబేళ్లలో చాలా భారీ అయినవి ఉన్నాయి. వీటి బరువు 500 పాసులుకూడా మించుతుంది. ఇవి సూర్యే పైగా జీవిస్తాయి. వీటిపైన మనిషి ఎక్కు సవారి చేయవచ్చు.

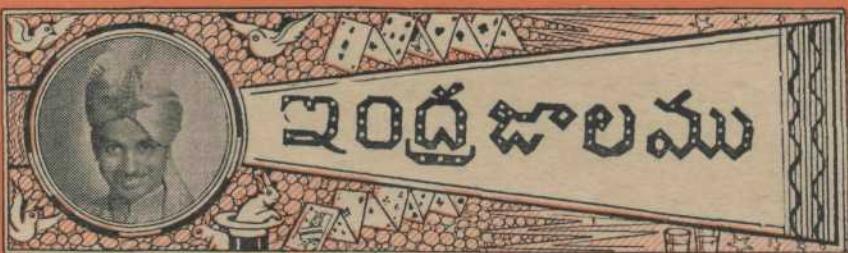
భగవంతుడెత్తిన ఆవతారాలలో మహా కచ్చపం ఆవతారం ఒకటి.

నముద్రపు తాబేళ్లు ఎల్లప్పుడూ నీటిలోనే ఉంటాయి; గుఢ్లు పెట్టుటానికి మాత్రమే ఇవి నీరు విచివి నేలమీదికి వస్తాయి. వీటిని ఆకుపచ్చ తాబేళ్లంటారు. వీటి కాళ్లు ఊయటానికి వచ్చే తెడ్లుగా ఉంటాయి. వీటిని ఆహారంగా ఉపయోగిస్తారు. ఒక్కు ఒక్కు ఆకుపచ్చ తాబేలు 400 పాసుల బరువుండి చాలామందికి ఆహారమవుతుంది.

అన్ని సరీసృపాలలాగే తాబేళ్లు గుఢ్లు పెడతాయి. నముద్రాలలో ఉండే ఆకుపచ్చ తాబేలు నముద్రతిరాన ఇనకలో గుంట తవ్వి, గుఢ్లుపెట్టి, తరిగి గుంటను పూడ్చి, నముద్రం లోకి వెల్లిపొతుంది. ఇనకలో తాబేలు గుఢ్లకు ఆవసరమైన వెచ్చదనంతోబాటు చెమ్ముకూడా లభిస్తుంది. గుఢ్లు పాదిగి పిల్లలు బయటికి రాగానే అవి గంతుకుంటూ నముద్రంకేసి వస్తాయి. కొన్నిటిని పటలు తన్నకుపొతాయి. నీటిని చెయ్యకోగలిగినవి దక్కుతాయి.

Sandler..

ప్రోఫెసర్ పి. సి. నర్స్‌ర్

గడియారాన్ని మాయంచేసే ఇంద్రజాలం చాలా తమాషాగా ఉంటుంది. రెండ్లో క్రితం నేను జర్వైనీ వెళ్లినప్పుడు నా మిత్రులొకరు తన గడియారాన్ని అధ్యశ్యం చెయ్యి మని కోరారు. ఒకసారి అతడిక ఇంద్రజాలి కుని ప్రదర్శనలు చూడటానికి వెడితే, ఆ ఐంద్రజాలికుడు తన గడియారాన్ని మాయంచేసి, దాన్ని ముట్టి అతడిక నాన్‌బెట్టీలోంచి పైకి తీశాడట.

ఈ తమాషానిఇంత నిర్మిషంగాచేసి చూపిన వాళ్లని. అతడు జీవితంలో ఎన్నడూ చూసి యొరుగడట! దానికి నాలో నేను నప్పుకుని, 'మా దేశంలో All India Magicians Club అనేది ఉంది. అందులో అయిదు పండలమంది సబ్బులున్నారు. వాళ్లందరూ ఈ తమాషాచేసి చూపగలవారే' అని చెప్పాను. అతడు సమ్మిలేము. పైగా తన గడియారాన్ని అలా ఎవరైనా మాయం చెయ్యి గలిగితే వాళ్లకి తన గడియారాన్ని ఇచ్చేస్తానని పంచెంకూడా వేశాడు. నేను ఇరకాటంలో పడ్డాను. రంగస్థలంమీదనయితే ఈ గడియారాన్ని, దీని యజమానిని, అతడి కారునీ

కూడా నిమిషంలో మటుమాయం చేయగలను. కానీ మిత్రుని యింట్లో ఏ సాధన సంప్రత్తి లేకుండా, నలుగురి యొదుటా ఎలా మాయం చెయ్యటం? నేను గడియారాన్ని పరిశీలనగా చూశాను. ఇవాళ్లకాదు, ఎల్లుంది రాత్రి పోబూల నమయంలో చేసి చూపుతాన్నాను.

ఆ రేజిస్ అతడిహ సస్నే గేలిచెయ్యటం మొదలెట్టాడు. ఏదీ గడియారం ఇమ్మని అడిగి తీసుకుని, ఇది మాయం చెయ్యటం పెద్ద విద్యంకాదు అన్నాను. నేను నా జేబులోంచి రుమాలు బయటికి తీసి, చిత్రంలో చూపినట్లు దాని నాలుగు అంచులు కలిపి పట్టుకుని - సంచిలాగా ఉన్నదాంట్లో ఆ గడియారాన్ని అందరియొదుటా వేశాను. అది ఆ రుమాలులో ఉన్నట్లందరూ చూశారు. తర్వాత గడియారంతోసహ ఆ రుమాలును ఒకరి చేతికిప్పాను. దాన్ని తడిమిచూసి అతడందులో గడియారం ఉన్నచని చెప్పుతూ గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. తర్వాత నేనా రుమాలును అందుకుని, ఒకవైపు పట్టుకుని దులిపాను. - గడియారం మాయమైజాయింది.

ఈ దాన్ని నాన్ రెటైలోంచి ఐయాటికి రప్పించాలి. నేను రిష్ట అప్పిస్తానని అందరూ అనుకున్నారు. కాని ఆ గడియారం నాచేతిని మణికట్టువద్ద కట్టి ఉండటంచూని-అందరూ విష్టుపోయారు. నేనా గడియారాన్ని చేతి సుంచి విష్టుతిని చూపించాను. అది అక్కరా అతటి గడియారమే. ఆ మిత్రుడి ముఖం సిగ్గుతో కండగడ్డయింది. మాట్లాడలేక పొయాడు. అన్నమాట ప్రకారం ఆ గడియారాన్ని నాకిచ్చేశాడు.

ఇప్పుడిందులో కిట్టుకు చెప్పుతున్నాను. వెక్ డిజైన్లో ఒకేరంగు జేబురుమాట్లు రెండు తీసుకుని నాలుగు వైపులా చక్కగా దారా లతే కుట్టుపని చేయించాలి. అది చీతంలో నుష్టింగా చూపబడింది. నాలుగు వైపులా కుట్టుపని కన్నిపుంది. కాని ఒక మూల మాత్రం చిన్న భాళీ ఉంచాలి—తలగడ నంచికి దూడి పెట్టటానికి ఓ మూల భాళీ ఉంచినట్టు-అలా ఒక వైపున 'A' గుర్తున్న చేట భాళీ ఉంచాలి. అప్పుడు రుమాలు దబులో రుమాల అయి, 'A' గుర్తున్న చేట భాళీ యేర్పడటంతే నంచిలా అప్పుతుందన్న మాట. రుమాలు నాలుగు అంచులూ కలిపి పట్టుకోవటంతే ఆ 'A' గుర్తున్న భాళీ ఒక వైపుకు వస్తుంది. ఆ గడియారాన్ని ఈ భాళీ లోంచే సంచిలోకి జారవిడవాలి. చూసే వారికిదంతా ఏమీలెతియదు. వారు అది ఒకే రుమాల అని, అందులోనే గడియారం ఉండని అనుకుంటారు. ఇప్పుడా ఉబుల్ రుమాలుని ఒకవైపు పట్టుకుని విదిలిస్తే లోపల గడియారం ఉన్నట్టు పైకికన్నించదు.

ఇంద్రజాలికుడు రుమాలును దులిపి, గంభీరంగా ముఖం తుడుచుకుని, దాన్ని

జేబులో పెట్టుకుంటాడు. దాంతేపాటు గడియారంకూడా జ్ఞాగ్ తగా జేబులోకి వచ్చి పొయిందని వెరె చెప్పునభ్రమిస్తాడు. అంచేతే అందరి యొదుచా గడియారం మాయుమైంది. నేనప్పుడు గడియారాన్ని మాయుంచేసిన పద్ధతి ఇదే. మొదట నేనతని గడియారం చూసి, రెండే రోజున సరీగ్గా ఆలాంటి గడియారాన్ని నంపాయించి ఈ తమాపామాపటానికి నంసిద్దు జ్ఞాయాను. ఈ తమాపా చేసేటప్పుడు-మిత్రుని

గడియారాన్ని చేతికి కట్టుకునే, దూప్తికేట గడియారాన్ని రుమాలులో వేసి మాయం చేశాను. ప్రేక్షకులకి అనలు ఈ రెండే గడియారం నంగతే తెలియదు. అంచేత వారికి అనుమానమే కలగలేదు. తర్వాత చేతినున్న గడియారం చూపించినప్పుడు వారికి నందెహం కలగటం నహజమే. కాని అనలు అది వారి గడియారమే అవటంపల్లి నా ఇంద్ర జాలం జయప్రదంగా నెరవేరింది.

వార్తలు-విశేషాలు

దేశంలో కొత్తగా మరి 22 కాగితం తయారుచేసే ప్లాట్టరీలను నెలకొల్పుటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి యిచ్చింది. విచిత్రమాటు, ప్రస్తుతం పున్న 21 కాగితం ప్లాట్టరీలు కలిసి, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికకాలం ముగిసేనరికి సాలుకు 5.4 లక్షల టన్నుల కాగితం ఉత్పత్తి చేయగలపు.

* * * *

ఫీలమ్ డివిజన్స్ వారు, 'క్రూర కిటకాలు' అనే పేరుతో ఒక డాక్యూమెంటరీ చిత్రాన్ని తయారు చేయారు. భారతదేశంలో ఎలుకలు, మిడతలు, తదితర కిటకాలవల్ల, ఏటా 500 కోట్ల రూపాయల పైరుపంటలు నష్టమౌతున్నవి.

* * * *

ఈ యొదు విజయవాడ రేడియోకేంద్రంలో నెలకొల్పుబడిన 20 కోవాట్ల బ్రాన్స్ మిటర్ ప్రారం భోత్సవ సందర్భంలో—రేడియో, సమాచారాలూ మంత్రి డాక్టర్ కేస్కుర్ సంచేషమిత్రూ, వచ్చే ఏండిలో హైదరాబాదులో మరొక శక్తిమంత్రమైన బ్రాన్స్ మిటర్లను ప్రభుత్వం నెలకొల్ప దలచిందని ప్రకటించారు.

* * * *

రైలు పట్టాలమీదగాని, మామూలు రోడ్సుమీదగాని వెగంగా ప్రయాణం చేయగల కొత్తరకం శకటం ఈ 1957 లోనే తయారు కాగలదని, అమెరికాలో రైలుపెట్టెల నిర్మాణానికి పేరు పాండిన ఒక కంపెనీ ప్రకటించింది.

ఇండియాలో నెలకొల్పుబడన తెలి యాటమిక్ రియాక్టర్సు పండిత్ నెప్రూ ఆవిష్కరిస్తూ, దానికి 'అప్పరన' అని పేరుపెట్టారు.

* * * *

సీరియా ప్రెసిదెంటు మస్తి ఎల్-కువాటీ జనవరిలో మన దేశానికి వచ్చి, ముఖ్య ప్రదేశాలలో పర్యటన చేశారు. భార్తా-నాంగల్ ప్రాజెక్టు నందర్శించి, 'మొత్తం ప్రపంచంలోని ఇట్టి ప్రాజెక్టులలో దీని కదె సాటి' అని మెచ్చుకున్నారు.

* * * *

ఇండియా, చైనాల ప్రధానులు నాంగల్ సుంచి స్వాధిల్లికి తిరిగిప్పు, స్పెషల్ లైయెన్ లోనే హాతన సంవత్సరాది పండుగ జరుపుకొన్నారు. డైనింగ్ కారులో రంగురంగుల కాగితపు తేరణాలతో, కొప్పత్తులతో అలంకారాలు చేయబడిన్నారు.

* * * *

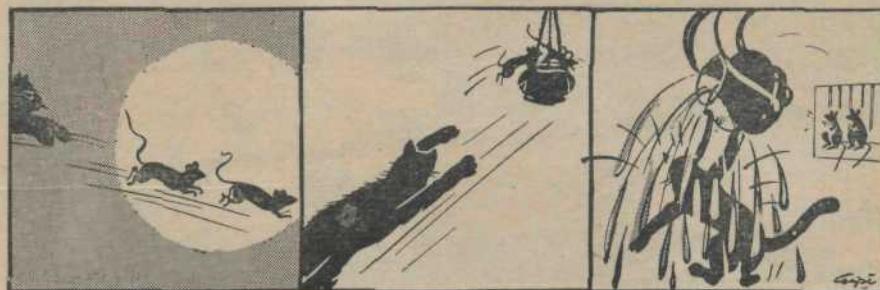
ఈ జనవరి మొదటివారంలో 62వ కాంగ్రెసు మహాసభలు జండోర్లో జరిగినవి. ఈ ప్రదేశానికి రూస్సి లక్ష్మీబాయ్ స్వరణార్థం 'లక్ష్మీబాయ్నగర్' అని పేరుపెట్టారు. స్వాతంత్య సమరంలో ప్రాణం విడిచిన వీరుల స్వరకచిహ్నంగా ఒక 'అఖండ జ్యోతి' ఢూరేగింపబడింది.

* * * *

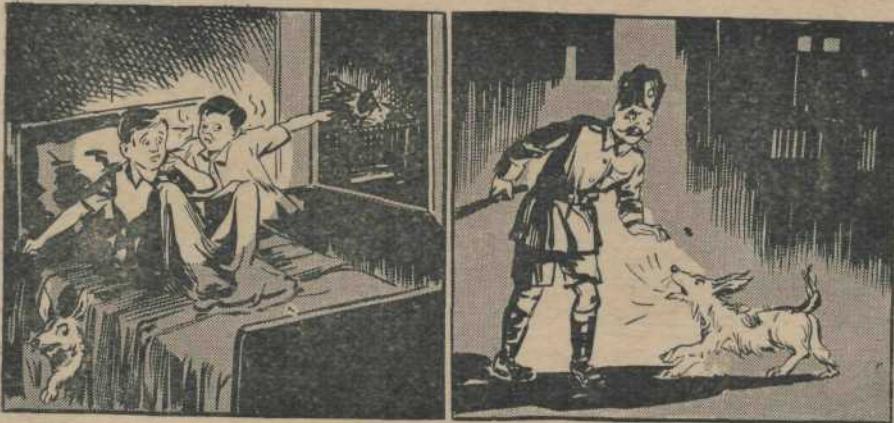
భూరతీయ మహాకవి అయిన కాళిదాసుని ఉత్తమరచనల సంపుటి రఘ్యాలో వెలువడింది. ఇందులో—మాతవికాగ్ని మిత్రం, శాకుంతలం, విక్రమార్యాసియ నాటకాలూ, మెఘనందేశ కాప్యమూ ఉన్నాయి.

* * * *

జపాన్ ప్రభుత్వం భారతదేశానికి 300 చెరీపండ్ల మొక్కలను బహుకరించింది. ఇది సిఫూలోని హమాచల ప్రదేశ్ బెసిక్ వ్యవసాయ పాతకాలకూ, గోధుమ పరిశోధన కేంద్రానికి, నైనితాలోని రాజీభవన తోటలకూ పంపబడిన్నారు.

చిత్రకథ

ఒకనాటి రాత్రివేళ, దాసు, వాసూలు నిద్రపోతూండగా, పక్క గదిలో పెట్టబేడా ఎవరో తెరుస్తున్న శబ్దమైంది. 'దొంగలా పుంది, ఏం చేయాలి?' అన్నాడు వాసు భయపడుతూ. 'వాడు, దొంగే! వాడిదగ్గిర కత్తికూడా పుంటుంది,' అంటూ దాసు దుప్పటి ముసుగుపెట్టుకున్నాడు. 'టైగర్' బయటికి వచ్చి, బీటు కానిస్టేబిలు దగ్గిరకు వెళ్లి మొరగసాగింది. కానిస్టేబులు, 'టైగర్' వెంట వెళ్లి, దొంగను పట్టుకున్నాడు. తరవాత, పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ 'టైగర్'ను మెచ్చుకుంటూ, 'దాసు వాసూలకన్న, యిదే చాలా ధైర్యంగలది!' అన్నాడు.

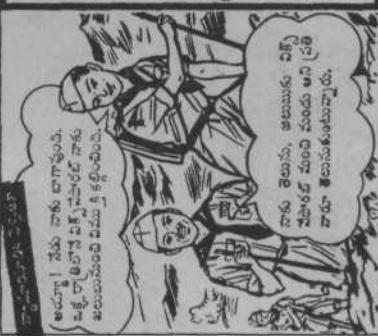

జలుబుకు త్రథముచికిత్స రాజు తెలుసుకున్నాడు!

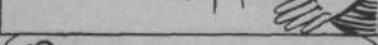

ఆ రాత్రి రాజు వెంకటన్నార్చులు గొండల
మిస్తు, గొంపులు, వీళులు కూడా న
విక్రే వేషార్ ఎ ను రాజు తెల్లి
షెంబుకే రాజు జలులు తెగుం పొరంగ
మయిలు, నుంచి.

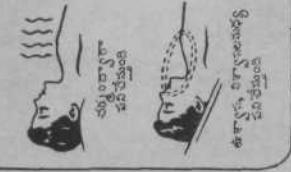
ప్రాతి
సమాజ

పుర్ణాయ శతమంచ రాజు
ప్రసాదించిన వీరులు వీరులు

ఇక్కొండి ప్రయత్నమును 2 విధాలని వాళిముండి

VOLUME 2

కె. టి. డోంగ్రె & కంపెనీ,
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్,
బొంబాయి - 4

'సంక్రాంతి'

ధనధాన్యములను సమకూర్చే పండుగ

'కోవ్ - పాబిక్స్'

అందము, ఆశ్చేశాదము సమకూర్చే పస్తాలు

'సంక్రాంతి' పండుగకు '**కోవ్ - పాబిక్స్**'నే ధరించండి

ఆంధ్రప్రదేశ్ మంతునూ, మరియు మద్రాసు, బెంగళూరు,
కటక నగరముల లోనూ మా విక్రయాలలు గలవు.

ఆంధ్రదేశ చేనేత సహకార సంఘము లిమిటెడ్
విజయవాడ - 2.

ఎంతోమంది సౌందర్యవతులైన
పదుచు యిల్లాజ్వలె

ఆమె కూడా
మోహక
పరిమళముగల

జై

టాయిలెట్ సబ్బును
ఎన్నుకొనును

తాతా తయారు

నూటికి నూరు పాశ్చ భారతీయ : • పెట్టుబడి
• విర్యహఙ
• పనివాళ పాటు

మర్లీకలర్

భార్తో ఆచసెట ప్రింటింగ్ లోనూ.
ప్రాసెన్ బ్లాకులు తయారుచేయబడినవా
సరికొత్త యంత్ర పరికరాలతో
విశేషమైన అనుభవం గల నిపుణులతో

**ఆర్టిస్టులతో, టెక్నిషియనులతో
30" x 40" కెమెరా సహా యంతో**

అత్యున్నత ప్రమాణాలను ఎల్లప్పుడూ
నిలబెట్టగల ఏకైక ఆంధ్రసంస్థ

(క్యాలిండర్లకు చక్కని నమూనాలకు.
ముద్రణముగూర్చి అడగంది.)

ప్రసాద్ ప్రోసెన్ (ప్రైవేట్) లి.,

వందమామ బ్లోలింగ్స్

వడపథని ∴ మదరాసు-26

బౌంబాయి ప్రతినిధి కార్యాలయం :
లోటప్పె హోస్, మరిన్ లైన్స్, బౌంబాయి - 1

ఫోన్ : 241162

రవి టొంసులెట్స్ ను వాడండి

రవి గ్రీసరిన్ పోపు:

మీ అందమును పర్పుస్తును కాపాడును.

రవి వెజిటుబుల్ హేరాయిల్:

మీ కేసములను విరివిగా పెంపాందించును.

రవి స్టో:

మీ ముఖావిలాసమును అభివృద్ధి చేయును.

సాల్ ఏజంట్లు:

ది న్యూ ష్టార్ & కంపెనీ,
తండియార్పెట్ .. మదాసు-21

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్

ప్రా.పి.ఎం: 1923.

హైదరాబాదు: మచిలిపట్లజము.

చెల్లింపబడిన మూలధనము రిజర్వులు కలని మొత్తం

(30-6-56 నాలికి) రు. 48,56,840 మించినది.

అమలులో నున్న వ్యాపారమొత్తం రు. 11 కోట్లకు మించినది.

చెర్రున్—శ్రీ ఎం. ఆర్. వై. కపాడ ప్రసాద్ ఇండ్యార్గారు, యం. ఎర్. ఎ.

దిప్పుటీ చెర్రున్—శ్రీ కాయి మాతిక్కాలరావుగారు, మచిలిపట్లజము.

మెనెజింగ్ టైర్కెర్లు—శ్రీ కాచెపల్లి త్రీరాముగారు, మచిలిపట్లజము.

మద్రాసు బ్రాంచీలు—(1) బి. రింగెట్లి వీ.ధి. మద్రాసు 1. (2) 87, క్యాగరాయ రోడ్లు, క్యాగరాయవగర్, మద్రాసు 17. (3) 77, కచేరి రోడ్లు, మైలాపూరు, మద్రాసు 4. ప్రెడరాబాదు అఫీసు—రీ/10-711 సుల్తాను బిల్లు. నికింద్రాబాదు అఫీసు—1859 జనరల్ బిల్లు. అంద్రాప్రభుత్వా, బిల్లరీలోను, బ్రాంచీలు సద్ర అఫీసులు కలవు. అన్నిరకముల దిపాటిల్లు ఆకర్షణీయమైన పట్టిచేట్లు తీసుకొనడినపు. పారిన్ ఎక్సెండ్ సప్ట్ అన్నిరకముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారముల చేయిదినపు. లండన్ ఏజింట్లు—(1) బార్క్లేన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్. చీవ్ పారిన్ బ్రాంచీ, 168 పెనెచర్చ్ ప్రీల్. లండన్, ఇ. సి. 3. (2) ది ఫ్రెన్ పెనల్ సిటి బ్యాంకు అఫీస్ న్యూయార్క్ 117 బిల్లు బ్రాండ్ స్టీటు, లండన్, ఇ. సి. 2.

వివరముల బ్యాంకు యొక్క ఏ }
అఫీసులోనైనపు కెఱముకొనవచ్చును. }

విలెస్వరపు రామచంద్రమూర్తి,
ఎం.ఎ., సి.ఎ.ఎ.ఎ.వి., జనరల్ మేనేజరు.

"ఎ" పిల్లు

చంటి విడ్డలు తమకు తెలియకనే రాత్రిల్లు మూత్రం విడుస్తారు. ఈ మందు సెవించటం పల్ల, మానుకంగాగాని కారీరకంగాగాని ఎల్లి చెరుపు లెకుండా, ప్రెజాధ నివారణగును.
పోతాడు:—రోజు మూడుసార్లు, తదవకు రెండేసి విస్క్ల ల చొప్పున, మంచిస్క్ల కో పుట్టుకోవాలి.
100 బిస్క్లలు గల సీసా ఒకింటికి రు. 3-0-0

"డెన్ - టానిక"

ఈ మందువల్ల విడ్డకు సులువుగా, సుఖంగా పల్లు మొలచును. విడ్డకు మంచి నీడవట్టి, చక్కగా ఆకలిచేసి, సుఖివిరేచనమగును.
పోతాడు:—రోజుకు మూడుసార్లు, తదవకు మంచిసి మాత్రం చొప్పున, మంచిస్క్ల కో.
150 మాత్రల సీసా ఒకింటికి రు. 1-8-0

పోశామియో లెబోరేటరీ

178, స్వా చార్టీ రోడ్లు,
గిగ్గాం, బెంబాయి - 4.

మధుర పరిమళయుతమైన

రిజిస్టర్డు

'లోహా'

- ★ కురులను సల్లిఱ చును.
- ★ మెదడును చల్లిఱ చును.
- ★ 'లోహా'నే ఎల్లప్పుడు కొనండి.

సాల్ ఏజింట్లు : ఎం. ఎం. ఖంబట్టవాలు
రాయ పూర్ ః అ పామదాబాదు

లీలీన్
మా లో
బిస్క్లులు

బిడ్డలకు ప్రియమైనవి.

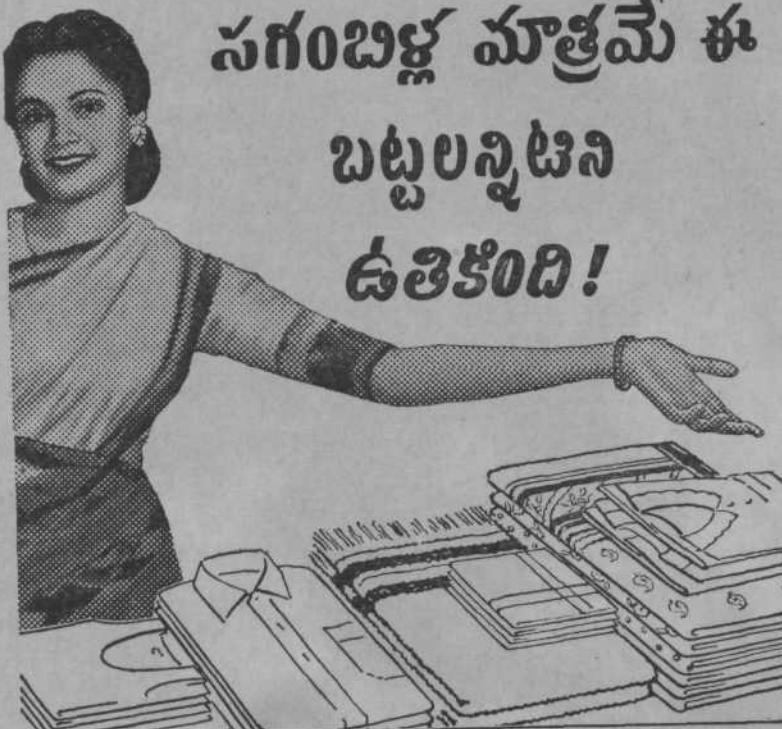
LILY BISCUIT CO. PRIVATE LTD., CALCUTTA-4

చూడండి! సన్లైట్

పగంబళ్ల మత్తమే కు

బట్టలన్నిటిని

ఉతెకోది!

అట్లుచేసినట్టది దాని అధికమైన నురగ

సన్లైట్

సబ్బు

బట్టలను తెల్లగాను కంతివంతముగాను, ఉతుకును

S. 243-50 TL

శర్ట్రెసోస్ కయ్యాచువెందించి

చలనచతు చరిత్రకు
కెంపరాజ్ వారి
మహాన్వతకానుక

చండమామా

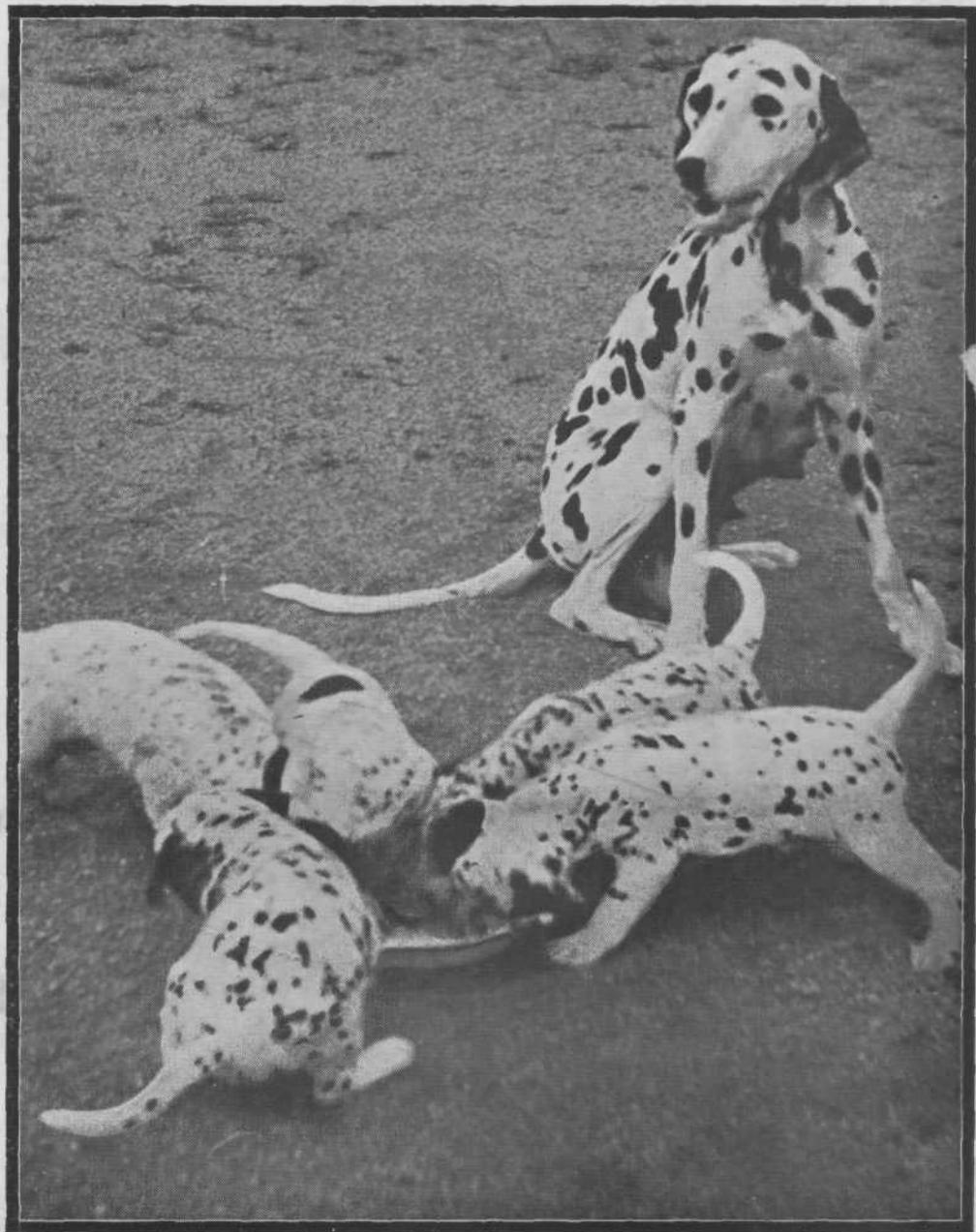
తెలుగు..

భానుమతి + కెంపరాజ్
నాగయ్య + రేలంగి
జయలక్ష్మి + ముక్కామల

నిర్మతి. దర్శకుడు. కెంపరాజ్ + పూర్ణ రిలీజ్

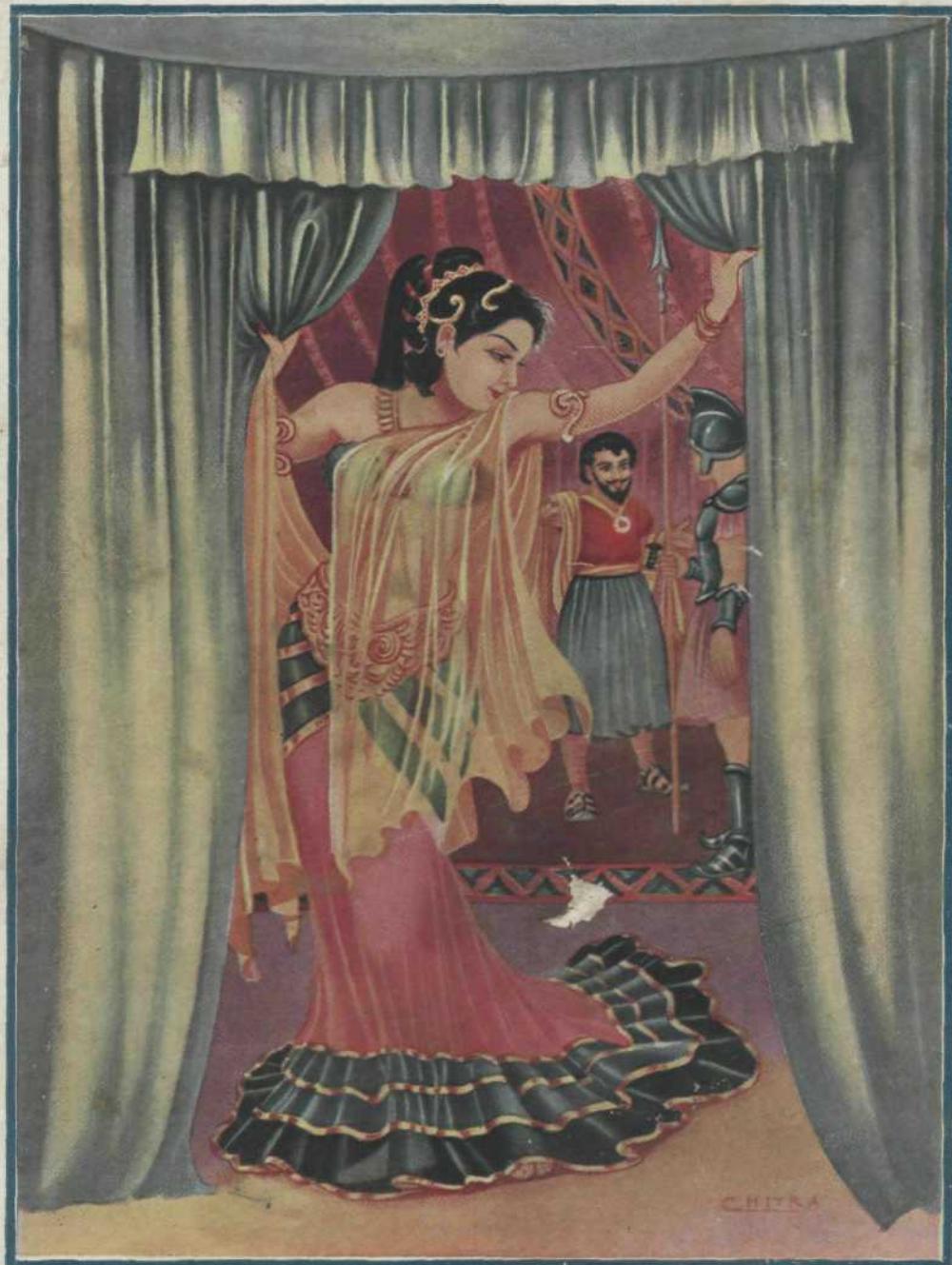
D.R.

బహుమతి
పాందిన వ్యాఘ్ర

ఆపోరానికి లోపె లేదు !

పంపినవారు :
ఎ. సి. నన్నాసీరాపు - ఆలమూరు

CHITRA